

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 6º E.P.
CEIP PLURILINGÜE FROEBEL
AÑO ACADÉMICO: 2022-2023

INDICE

- 1. CONTEXTUALIZACIÓN.**
- 2. INTRODUCCIÓN, OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA, OBXECTIVOS , CONTIDOS POR ÁREAS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN CON REFERENCIA ÁS COMPETENCIAS CLAVE, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE, RÚBRICAS.**
 - 2.1. ÁREA DE MATEMÁTICAS.**
 - 2.2. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.**
 - 2.3. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ.**
 - 2.4. ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.**
 - 2.5. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.**
 - 2.6. ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA- INGLÉS.**
 - 2.7. ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA.**
 - 2.8. ÁREA DE RELIXIÓN.**
 - 2.9. ÁREA DE VALORES CÍVICOS E SOCIAIS.**
 - 2.10. ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA.**
- 3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.**
- 4. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AV. INICIAL.**
- 5. REFORZO TRAS A AVALIACIÓN INICIAL.**
- 6. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZOS PARA LOGRAR A RECUPERACIÓN.**
- 7. METODOLOXÍA DIDÁCTICA CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE.**
- 8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.**
- 9. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.**
- 10. DOCENCIA NOS TRES ESCENARIOS POSIBLES.**
- 11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.**
- 12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.**
- 13. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.**
- 14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO.**
- 15. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.**
- 16. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.**
- 17. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.**

1. CONTEXTUALIZACIÓN.

As dúas aulas do 6º curso de Ed. Primaria están compostas por 49 alumnos, 24 en 6º A e 25 en 6º B. Os dous grupos están formados por alumnado que amosa niveis bastante diversos nas distintas áreas curriculares.

No 6º curso da educación primaria as destrezas orais, que tiñan prioridade nos primeiros curso da etapa, vense acompañadas polo desenvolvemento dunha competencia escrita eficaz e contextualizada nos intereses, necesidades e preferencias propios destas idades. Unha circunstancia que facilitará no presente curso escolar a continuidade do traballo oral neste nivel. Ten que ver coa presenza dun auxiliar de conversa en lingua inglesa, con todas as vantaxes que iso aporta no traballo da oralidade.

Nesta mesma dirección, o poder traballar nunha sesión semanal con actividades orais dentro da materia de libre configuración (“Drama”) permitirá empregar sistematicamente a lingua inglesa dun xeito lúdico, divertido, creativo e vinculado a outras habilidades expresivas. Sen esquecer a confección dos textos por parte do propio alumnado.

O emprego das TICs para a aprendizaxe da lingua inglesa vai ser tamén unha constante ao longo do curso, aproveitando as posibilidades que ofrece o proxecto Edixgal.

A utilización de cancións de música pop e rock, de materiais escritos de diversa procedencia, de diálogos tanto elaborados polos rapaces como propostos polo mestre, así como de produtos audiovisuais axeitados á súa idade e nivel competencial, será unha ferramenta importante tanto para a motivación dos nenos e nenas como para a contextualización da lingua.

Todo isto acompáñase cunha moi heteroxénea mestura de capacidades e ritmos de aprendizaxe que vai facer que o traballo neste grupo teña que ter un enfoque moito máis individualizado e probablemente tamén aconsellará a intervención de profesorado de reforzo.

En xeral, o alumnado de 6º A posúe un nivel alto na competencia en comunicación lingüística, tanto na comprensión coma na expresión escrita. No caso de 6º B atopámonos cun nivel similar na mesma competencia.

No referente á competencia matemática, no grupo A atopamos dificultades. Hai alumnado con algunha dificultade para resolver operacións aritméticas superiores (multiplicación e división). En xeral, o alumnado desenvólvese ben na resolución de operacións aritméticas básicas e na resolución de problemas.

Por unha banda, en 6º A, atopamos dous casos de alumnos que precisarán do reforzo de especialistas do Departamento de Orientación dentro da aula. Neste mesmo grupo hai dúas novas incorporacións, un alumno que vén dun centro de Coruña e unha alumna de Valencia.

Pola outra banda, en 6º B, atópanse estilos e ritmos diferentes de aprendizaxe. Tres dos alumnos do grupo reciben apoio da especialista do Departamento de Orientación dentro da aula, dous deles por mor de terse incorporado tardiamente ó sistema educativo español; sendo un deles descoñecedor das linguas oficiais do estado.

Este grupo destaca pola seu bo nivel na expresión oral, así como o bo clima e ambiente do grupo-clase.

Tendo presente que na nosa comunidade coexisten dúas linguas en contacto estreito e cotián, cómpre atopar fórmulas apropiadas para reflexionar sobre as estruturas comúns de ambas (galega e castelá) e recoller o tratamento das interferencias idiomáticas, coa finalidade de mellorar a expresión en cada unha delas.

Respecto á lingua inglesa e para acadar unha maior competencia oral da mesma, os alumnos e alumnas de 6º reciben a materia de Plástica en inglés.

É destacable tamén a participación nos distintos proxectos: EDIXGAL que aportan recursos TIC.

Os titores impartirán as áreas troncais, ademais das dúas ciencias e Valores.

2. INTRODUCCIÓN, OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA, OBXECTIVOS CONTIDOS POR ÁREAS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN CON REFERENCIA ÁS

COMPETENCIAS CLAVE, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Para realizar a programación deste curso tomamos como referentes *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se regula o currículo de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, o Real Decreto 126/2014 do 28 de febreiro polo que se establece o currículo básico de educación primaria e a Ley Orgánica 2/2006 do 3 de maio de educación e a súa ampliación na Ley Orgánica 8/2013 do 9 de decembro para a mellora da calidade educativa.*

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestión de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS-SEXTO CURSO

A)

1. Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.

Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.

B)

1. Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.

Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aso demais integrantes.

Iniciar a realización de propostas individuais onde se plasmen, ademais do contido, opinións, aportes persoais, innovacións, propostas,...

C)

1. Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.

Afianzar a través do coñecemento e da práctica as habilidades comunicativas verbais e non verbais.

Promover a resolución de conflitos entre iguais de xeito autónomo.

D)

1. Respectar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....

Realizar actividades encamiñadas a desfacer prexuízos que se relacionen con: aspecto físico, relixión, xénero, nacionalidade, idade, cultura, discapacidade, etc.

E)

1. Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.

Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais.

Escrebe en diferentes soportes textos sinxelos de diferente tipoloxía (noticias, contos, folletos, narracións, texto expositivo, receitas, instrucións,...), con claridade, limpeza e a caligrafía e ortografía do nivel.

Ler en silencio e en voz alta sen dificultade e con boa fluidez de forma comprensiva.

Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.

Dedicar en tempo semanal para as lecturas guiadas de diferentes obras literarias.

Localizar información na biblioteca da aula, do centro ou utiliza para este fin as TIC.

F)

1. Comprender mensaxes orais ou escritos de pequenos textos, como contos, anuncios, información meteorolóxica, localización dunha persoa, obxecto ou lugar.

Participar en pequenos diálogos.

Expresarse de xeito oral e escrito falando de si mesmo ou de outros (verbos ser/estar, ter)

Comprender a idea principal de pequenos textos en distintos soportes (escritos, audiovisuais, auditivos,...)

G)

1. Coñecer e utilizar numeración ata 999999.

1. Comprender e utilizar números enteiros, decimais e fraccións.

Realizar as operacións de suma, resta e multiplicación cos números estudados e afianzar a división con naturais.

Resolver problemas con operacións combinadas con datos obtidos da realidade; e elaborar de xeito autónomo situacións problemáticas da vida real (de lonxitude, masa, superficie, tempo).

Saber utilizar diferentes unidades de medida.

Realizar transformacións en diferentes unidades de tempo -minutos, segundos, horas, meses, anos- (estructuración temporal).

Coñecer e utilizar o sistema monetario.

Interpretar e elaborar táboas e gráficas de dobre entrada con datos da vida real.

H)

1. Coñecer aspectos básicos das CN : coñecer os aparellos do corpo humano e o seu funcionamento; coñecer ecosistemas próximos, os seus elementos e a relación entre eles; coñecer e diferenciar fontes de enerxía renovables e non renovables (especialmente hidroeléctrica e eólica en Galicia) e manexar aparellos e máquinas de uso cotiá- entre eles o ordenador-.

Coñecer aspectos básicos das CS: a orixe do Universo e describir o Sistema Solar; comprender os movementos da Terra e os seus efectos na nosa vida; coñecer os diferentes climas de España, incidindo nos de Galicia; localizar os principais elementos do relevo español e galego (ríos, vales, montañas, costas); coñecer e valorar a importancia da Constitución e da división territorial de España; identificar os problemas de poboación en España e Galicia; coñecer os principais fitos históricos das Idades Media e Moderna e valorar o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico de Galicia e España.

I)

1. Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e par a súas comunicación.

Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos (axuste de páxina, xestión de arquivos, inserción de imaxes, etc).

J)

1. Identificar recursos e materiais usados para elaborar unha obra.

Coñecer e utilizar a fotografía como expresión artística, analizando diversos encadres. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais.

Utilizar materiais, instrumentos e técnicas adecuados para alcanzar un produto artístico: lapis de cores, témperas, rotuladores, acuarelas, sombreados, recorte, picados, pegado, colaxe,...

Empregar as TIC para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.

Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.

K)

1. Valorar os hábitos de hixiene e aplicar actuacións para a prevención de enfermidades habituais (carie, catarro, obesidade,...)

Aceptar o propio corpo e o dos demais respectando as diferenzas físicas.

Investigar sobre desaxustes relacionados coa alimentación inadecuada e adoptar medidas en consecuencia.

Planificar actividades que inclúan exercicio físico (ocio, deporte) e asocialos a unha vida saudable.

L)

1. Identificar os animais máis próximos aos seres humanos e coñecer e aplicar hábitos para o seu coidado.

Valorar a importancia dos animais dos que obtemos alimentos, pel, la, ... e dos demais da natureza.

Investigar sobre os problemas que afectan aos animais, especialmente os que inciden na diminución da biodiversidade, e adoptar condutas responsables para o seu mantemento.

M)

1. Conseguir un adecuado control das emocións e desenvolver a empatía.

Aumentar as habilidades de comunicación, dialogando e participando en conversacións entre iguais, aprendendo a escoitar.

Traballar en equipo compartindo responsabilidades, cooperando, sendo solidario e respectándose.

Comunicarse cos demais con cortesía e amabilidade.

Empregar unha linguaxe positiva.

Regular os seus sentimentos, construíndo un estilo persoal baseado no respecto a dignidade da persoa.

N)

1. Identificar, valorar e saber utilizar os principais sinais viarios que o rodean: pasos de peóns, semáforos, algúns sinais informativos.

Valorar a importancia e utilizar sempre o cinto de seguridade nos vehículos que utilice. Coñecer e practicar as actitudes responsables ante actuacións imprudentes ou temerarias.

Utilizar responsablemente os vehículos que conduce (bicis, patíns, ...), coñecendo os sinais que lle afectan e os lugares onde moverse .

O)

1. Coñecer as singularidades físicas de Galicia: relevo, ríos, costas,....

Identificar e coñecer as principais institucións de Galicia.

Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.

Coñece, valora e respecta a lingua propia de Galicia.

Coñecer e valorar algún personaxe importante da cultura e sociedade galegas.

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

1. NÚMEROS NATURAIS

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.2. Numeración romana B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCEC CMCT

<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. • B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. • B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. • B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. • B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. • B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división. • B2.14. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares. • B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. • B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. • B2.43. Utilización da calculadora. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<p>distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	<p>valor de posición das súas cifras.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. • 	
	<p>B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. • MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. • MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada una das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT , CAA , CCL, CS

<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<p>establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

	<p>ao traballo matemático.</p>	<p>esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

2. DIVISIBILIDADE

Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100. B2.18. Estimación de resultados. B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.34. Automatización de 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora). B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10. MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd. MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CMCT, CAA CMCT, CAA, CCL, CSIEE

<p>algoritmos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. • B2.43. Utilización da calculadora. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<p>establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL

		<p>nivel educativo e a dificultade da situación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

3. POTENCIAS E RAÍZ CADRADA

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10. B2.18. Estimación de resultados. B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.34. Automatización de algoritmos. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. B2.43. Utilización da calculadora. B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10. MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd. MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CMCT, CAA CMCT, CAA, CCL, CSIEE

<p>sinxelas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL

		(clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD CAA CCL

MATEMÁTICAS

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave

<ul style="list-style-type: none"> Definición e uso dos números decimais. Comparación e ordenación de números decimais. Aproximación de números decimais. Suma e resta de números decimais. Propiedades. Multiplicación de números decimais. Propiedades. División de enteiros con cociente decimal. División dun decimal entre un enteiro. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Reflexionar sobre 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Iníciase na 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

	as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

	referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.		
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

		operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	<ul style="list-style-type: none">• CCL• CSIEE
--	--	--	---

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

4. NÚMEROS ENTEIROS

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.10. Números positivos e negativos. B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. Suma, produto e división de enteiros. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. B1.1. Proposta de pequenas investigacións 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas) 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCL, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCL, CAA

<p>en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. • MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. • MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CCL, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<p>MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Identificar, resolver 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.9.1. Resolve problemas que 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT , CAA , CCL,

	<p>problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	<p>CSIEE</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

	actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

6

PRIMARIA

MATEMÁTICAS

5. NÚMEROS DECIMALES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. B2.25. Operacións con números decimais. B2.13. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA, CCL CMCT

<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. • B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. • B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. • B2.43. Utilización da calculadora. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CMCT,CAA • CMCT • CMCT , CAA , CCL, CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. • MTB2.6.3. Realiza operación con números decimais. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. • MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas 	

comunicación no proceso de aprendizaxe.	a resolución de problemas.	consecuencias e a conveniencia do seu uso. MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL

		relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD CAA CCL

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

6. FRACCIÓNS

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. <ul style="list-style-type: none"> B2.24. Operacións con fraccións. B2.33. Resolución de 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CMCT

<p>problemas da vida cotiá.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>(algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. <p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA <ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD <ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE <ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL <ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
--	---	--	---

	<p>situacións descoñecidas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<p>procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. <ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CD • CMCT • CD • CAA • CCL
--	--	---	---

6

PRIMARIA

MATEMÁTICAS

7. OPERACIONES CON FRACCIÓNES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.24. Operacións con fraccións. B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado. B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CMCT , CAA , CCL, CSIEE

<p>súa práctica en situacións sinxelas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

8. PROPORCIONALIDADE, REGRAS DE 3 E PORCENTAXES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B2.31. Proporcionalidade directa. B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade. B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade. B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes. B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais. B2.41. Cálculo de tantos por 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCL, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Iniciar o uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCL, CAA

<p>cen en situacións reais.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. • B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. • B2.43. Utilización da calculadora. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>información e resolver problemas en contextos da vida cotiá.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. • B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. • MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais. • MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria. • MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solución obtidas. • MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais. • MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. • MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CMCT , CAA , CCL, CSIEE
---	---	--	---

	<p>adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvoltos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

9. LONXITUDES, CAPACIDADES, MASAS, SUPERFICIES E VOLUMES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CCL, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA CMCT

<p>expresar unha medida.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade masa, superficie e volume. • B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. • B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. • B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. <ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas. • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa, e viceversa. • MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. • MTB3.4.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. • MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados. <ul style="list-style-type: none"> • MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido. • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. • MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CMCT, CCL, CAA • CMCT • CAA • CMCT • CCL • CAA • CSIEE
---	---	---	--

<p>aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 			<ul style="list-style-type: none"> • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

tecnolóxica axeitada e compartindo
cos seus compañeiros.

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

10. O SISTEMA SEXAGESIMAL

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B3.10. O sistema sesagesimal. B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos. B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... Operacións con ángulos B3.12. Resolución de problemas de medida. B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Coñecer o sistema sesagesimal para realizar cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA, CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar as nocións 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.2. Identifica e representa 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.</p>	<p>ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD • CMCT • CAA • CSIEE • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	<p>MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar 	

		conxecturas e construír e defender argumentos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD CAA CCL

11. FIGURAS PLANAS

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descripción de posicións e movementos. B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas. B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias. MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros... <p>MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.</p> <p>MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT

<p>lados e os seus ángulos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. • B4.8. Concaidade e convexidade de figuras planas. • B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. • B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. • B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. • B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. • MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CMCT. CD • CMCT • CMCT, CAA • CMCT • CMCT, CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. • MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. • MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CAA

<p>traballo científico.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<p>perímetro e superficie).</p> <ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. • B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. • B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. • B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. • MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. • MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. • MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. • MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT, CAA, CCL, CSIEE • CMCT • CAA • CMCT • CCL • CAA • CSIEE • CD • CMCT • CAA
--	--	---	--

	apropiadas ao seu nivel.	en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. • MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA • CCL

6
PRIMARIA

MATEMÁTICAS

12. ESTADÍSTICA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso. B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais. B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Recoller e rexistrar una información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT, CAA CMCT, CAA

<p>media aritmética, a moda e o rango.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Análise crítica das información que se presentan mediante gráficas estadísticas. • B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. • B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. • B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. • B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. • B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 		<p>moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.</p> <p>MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CMCT, CAA • CMCT, CAA, CCL, CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. • MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e 	

		interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación. 	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA CSIEE CD
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. <ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE CD

		<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT <ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CCL

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
MT-B1.1	6º-MTB1.1.1 - Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. Peso: 1.43%	Realiza predicións sobre os resultados esperados analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CMCT CAA
MT-B1.2	6º-MTB1.2.1 - Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas. Peso: 1.43%	Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CMCT CCL CAA CSIEE CD
MT-B1.3	6º-MTB1.3.1 - Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais. Peso: 1.43%	Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Entrevista.	CMCT CAA CSIEE
MT-B1.4	6º-MTB1.4.1 - Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	Propón a resolución de retos e problemas .	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CMCT CAA

	Peso: 1.43%						
MT-B1.4	6º-MTB1.4.2 - Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos. Peso: 1.43%	Desenvolve e aplica estratexias de razoamento para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CCL CAA
MT-B1.5	6º-MTB1.5.1 - Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares. Peso: 1.43%	Reflexiona sobre os problemas resoltos aprendendo para situacións futuras similares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CAA CSIEE
MT-B1.5	6º-MTB1.5.2 - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos. Peso: 1.43%	Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CMCT CD CAA CSIEE
MT-B1.6	6º-MTB1.6.1 - Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando,	Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CMCT CD CAA CCL CSIEE

	analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros. Peso: 1.43%						
Bloque 2: Números							
MT-B2.1	6º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. Peso: 1.43%	Identifica os números romanos	X			PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.	CMCT CCEC
MT-B2.1	6º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. Peso: 1.43%	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CCL
MT-B2.2	6º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CCL

	Peso: 1.43%					
MT-B2.2	6º-MTB2.2.2 - Utiliza os números negativos en contextos reais. Peso: 1.43%	Utiliza os números negativos en contextos reais.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. CMCT
MT-B2.3	6º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes Peso: 1.43%	Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. CMCT
MT-B2.3	6º-MTB2.3.2 - Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima Peso: 1.43%	Redondea números decimais	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. CMCT
MT-B2.3	6º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal. Peso: 1.43%	Ordena fraccións		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. CMCT
MT-B2.4	6º-MTB2.4.1 - Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10. Peso: 1.43%	Coñece e aplica os criterios de divisibilidade		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. CMCT

MT-B2.5	6º-MTB2.5.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. Peso: 1.43%	Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.5	6º-MTB2.5.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. Peso: 1.43%	Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CCL
MT-B2.5	6º-MTB2.5.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. Peso: 1.43%	Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	X	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B2.6	6º-MTB2.6.1 - Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10. Peso: 1.43%		X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.6	6º-MTB2.6.2 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. Peso: 1.43%	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT

MT-B2.6	6º-MTB2.6.3 - Realiza operacións con números decimais. Peso: 1.43%	Realiza operacións con números decimais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.6	6º-MTB2.6.4 - Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. Peso: 1.43%	Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B2.7	6º-MTB2.7.1 - Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. Peso: 1.43%	Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.2 - Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. Peso: 1.43%	Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.3 - Calcula aumentos e diminucións porcentuais. Peso: 1.43%	Calcula aumentos e diminucións porcentuais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.4 - Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.	Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa para resolver problemas da vida diaria.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA

	Peso: 1.43%						
MT-B2.7	6º-MTB2.7.5 - . Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas Peso: 1.43%	Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres .			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CMCT CCL CAA
MT-B2.8	6º-MTB2.8.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións). Peso: 1.43%	Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B2.8	6º-MTB2.8.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo- multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. Peso: 1.43%	Descompón de forma aditiva e de forma aditivo- multiplicativa, números menores de un millón	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.8 - Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT

	Peso: 1.43%						
MT-B2.8	6º-MTB2.8.9 - Calcula o mcm e o mcd. Peso: 1.43%	Calcula o mcm e o mcd.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.10 - Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. Peso: 1.43%	Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.11 - Calcula tantos por cen en situacións reais. Peso: 1.43%	Calcula tantos por cen en situacións reais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.12 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. Peso: 1.43%	Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CAA
MT-B2.9	6º-MTB2.9.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CCL CSIEE

	as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. Peso: 1.43%						
MT-B2.9	6º-MTB2.9.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. Peso: 1.43%	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CCL CSIEE
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	6º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. Peso: 1.43%	Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CCL CAA
MT-B3.1	6º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a	Mide con instrumentos, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CAA

	<p>unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>Peso: 1.43%</p>						
MT-B3.2	<p>6º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p> <p>Peso: 1.43%</p>	<p>Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple</p>		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT
MT-B3.2	<p>6º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.</p> <p>Peso: 1.43%</p>	<p>Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.</p>		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT
MT-B3.2	<p>6º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>Peso: 1.43%</p>	<p>Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.</p>		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT
MT-B3.4	<p>6º-MTB3.4.1 - Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.</p> <p>Peso: 1.43%</p>	<p>Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.</p>		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT
MT-B3.4	<p>6º-MTB3.4.2 - Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as</p>	<p>Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos en todos os procedementos realizados.</p>		X		<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.</p>	CCL CAA

	estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados. Peso: 1.43%						
MT-B3.4	6º-MTB3.4.3 - Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido. Peso: 1.43%	Resolve problemas utilizando as unidades de medida mais usuais explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CCL CAA
MT-B3.5	6º-MTB3.5.1 - Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares. Peso: 1.43%	Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B3.6	6º-MTB3.6.1 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. Peso: 1.43%	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 4: Xeometría							
MT-B4.1	6º-MTB4.1.1 - Identifica e	Identifica e representa posicións			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas.	CMCT

	representa posicións relativas de rectas e circunferencias. Peso: 1.43%	relativas de rectas e circunferencias.				INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	
MT-B4.1	6º-MTB4.1.2 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice Peso: 1.43%	Identifica e representa ángulos en diferentes posicións			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CMCT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.3 - Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros Peso: 1.43%	Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CMCT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.4 - Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo. Peso: 1.43%	Realiza escalas e gráficas sinxelas		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CMCT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.5 - Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular. Peso: 1.43%	Identifica en situacións moi sinxelas a simetría			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CMCT
MT-B4.2	6º-MTB4.2.1 - Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións	Clasifica triángulos atendendo a diferentes criterios			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CMCT

	entre os seus lados e entre ángulos. Peso: 1.43%						
MT-B4.2	6º-MTB4.2.2 - Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. Peso: 1.43%	Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz.	CMCT CD
MT-B4.3	6º-MTB4.3.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. Peso: 1.43%	Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.				X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B4.3	6º-MTB4.3.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. Peso: 1.43%	Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para interpretar situacións da vida diaria.				X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B4.4	6º-MTB4.4.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. Peso: 1.43%	Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo:				X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións motrices.	CMCT

MT-B4.4	6º-MTB4.4.2 - Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo. Peso: 1.43%	Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B4.5	6º-MTB4.5.1 - Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie). Peso: 1.43%	Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CMCT CAA
MT-B4.6	6º-MTB4.6.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. Peso: 1.43%	Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CCL CSIEE

MT-B4.6	6º-MTB4.6.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propondo outras formas de resolvelo. Peso: 1.43%	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas propondo outras formas de resolvelo.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
Bloque 5: Estatística e probabilidade							
MT-B5.1	6º-MTB5.1.1 - Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. Peso: 1.43%	Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CMCT CAA
MT-B5.2	6º-MTB5.2.1 - Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. Peso: 1.43%	Recole e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B5.2	6º-MTB5.2.2 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. Peso: 1.43%	Aplica de forma intuitiva a situacións familiares a media aritmética e a moda			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.	CMCT CAA

MT-B5.2	6º-MTB5.2.3 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas Peso: 1.43%	Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos con datos obtidos de situacións moi próximas		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.	CMCT CAA
MT-B5.2	6º-MTB5.2.4 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas Peso: 1.43%	Realiza análise crítica e argumentada de gráficas estatísticas			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.	CMCT CAA
MT-B5.3	6º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio. Peso: 1.43%	Identifica situacións de carácter aleatorio.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CMCT
MT-B5.4	6º-MTB5.4.1 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías) Peso: 1.43%	Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CMCT CAA
MT-B5.5	6º-MTB5.5.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento	Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade			X	PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CMCT CAA CCL CSIEE

	<p>das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>Peso: 1.43%</p>						
MT-B5.5	<p>6º-MTB5.5.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.</p> <p>Peso: 1.43%</p>	<p>Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e proponendo outras formas de resolvelo.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	<p>CMCT CAA CCL CSIEE</p>

· MÍNIMOS ESIXIBLES NA ÁREA DE MATEMÁTICAS:

- Ten o concepto de números decimais e opera con eles.
- Fai equivalencia de números decimais e fraccións.
- Coñece o concepto de porcentaxe e realiza cálculos de porcentaxes.
- Utiliza operacións combinadas con números enteiros e decimais.
- Utiliza múltiplos e divisores das medidas de lonxitude, capacidade e masa.

LINGUA GALEGA E LITERATURA

1. Como montar en bicicleta!

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Lectura de textos literarios	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

		de gozo persoal ou de resolución de problemas.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> • O dicionario. O alfabeto, letras e palabras. A entrada ou lema, 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

<p>acepcións e significados</p>	<p>explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dúbidos sentidos bastante evidentes.</p>	<p>vocabulario que atopa nos textos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CD • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CD
<ul style="list-style-type: none"> • A literatura. Textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1 Escóitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.1. Escóita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • A comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	orais coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais..) da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • A sílaba. Sílabas átonas e tónicas. Son e fonema 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Expresión oral. Quen é quen? Describe un compañeiro. • Expresión escrita. Escribe a biografía dun autor. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	valores non explícitos.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSEIEE CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none">
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		comunicación e axusta a este a súa produción.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA

<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

		como variante unificadora.	
	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

2. A ponte dos Suspiros

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Ramón Cabanillas, <i>Escolma poética</i>, Faktoría K de Libros, 2009. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC

	<p>variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	sinxelo.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Sinónimos e antónimos. 	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> A prosa e o verso. Os xéneros literarios 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC

	modelos dados.	comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	
<ul style="list-style-type: none"> O substantivo. Clases de substantivos: o xénero e o número. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Regras xerais de acentuación. Casos especiais. 	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Recitar poesía Expresión escrita. Pintar versos. Compór poesía. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.5. Participa 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.2. Usa unha linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		coherencia e cohesionando os enunciados.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

3. Crinas ao vento

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Xoán Neira, <i>Farrapos de nube</i>, Baía Edicións, 2007. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		ironías e dóbres sentidos en textos.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	dramatizadas de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras polisémicas 	B4.7. Ampliar o vocabulario a	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.3. Recoñece e usa 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> Poesía I. Métrica, medidas de versos. Tipos de versos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> Os determinantes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Acentuación en hiatos e ditongos. 	<p>B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Investiga a escena do crime. Expresión escrita. Facer unha enquisa. 	<p>B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<p>B1.2. Valorar e utilizar os</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA

B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	lingua galega.	variedades da lingua galega.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		de puntuación no texto.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	B3.3. Elaborar textos do ámbito	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora textos do 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	académico para obter, organizar e comunicar información.	ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
	B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

4. Rimar sen parar

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
----------	-------------------------	---------------------------	--------------------

<ul style="list-style-type: none"> Isabel Freire, <i>Aos Reis Magos non lles gustan os caramelos de menta</i>, Galaxia, 2014 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dotes sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC .
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dotes sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, 		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	con fluidez e precisión.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • Palabras homónimas 	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • Poesía II. A rima, a estrofa e o poema. A repetición e a aliteración 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrán, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC

<ul style="list-style-type: none"> O adxectivo. Os graos do adxectivo 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Acentuación diacrítica. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Xogamos? Explica un xogo! Expresión escrita. Escribir un correo electrónico. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	oral.	nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	orais da lingua galega.	variedades da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.

valorar a lingua escrita como medio de comunicación.

- LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.

- CCL
- CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

5. Terror na cociña!

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Leticia Costas, <i>Escarlatina, a cociñeira defunta</i>, Xerais, 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dotes sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC •
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dotes sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		sinónimos, anáforas).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

		preciso.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Aposar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Aposar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aposar autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Palabras primitivas e derivadas. 	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Poesía III. Tipos de poemas. Figuras retóricas. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	recorrentes.	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> Os pronomes persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Recomenda e conta unha peli 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

<p>ou un libro.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expresión escrita. <p>Entrevista unha persoa.</p>	<p>radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.</p>	<p>oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

		expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	volume.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

<ul style="list-style-type: none"> • B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5 Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	LGB1.5.1 Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		durante a elaboración de textos.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como 		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

medio de comunicación.

escrita como medio de comunicación. •

CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

6. Un océano de aventuras

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Xulio Verne, <i>20.000 leguas baixo dos mares</i>, Baía Edicións, 2010 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dúbidos sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<p>textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>		precisión e rapidez as palabras.	• CAA
		• LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	• CCL
		• LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	• CCL
		• LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	• CCL • CAA • CSC
		• LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	• CCL • CSC
	• B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	• LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	• CCL • CAA • CSC • CCEC
	• B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	• LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	• CCL
		• LGB2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	
	• B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	• LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	• CCL • CSC • CAA • CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Palabras simples compostas. 	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> O comentario literario. A metáfora e a comparación. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura. LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> O adverbio e as preposicións. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	interxección.	
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> As contraccións 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Contar experiencias Expresión escrita. Pintar versos II. Compor un poema sobre o que queiras. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA

	producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		adequado a cada contexto.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. A moso un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC <ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE <ul style="list-style-type: none"> CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA <ul style="list-style-type: none"> CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	

		textos.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

7. Quero que veñan meus pais!

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Concha Blanco, <i>Quero que veñan meus pais!</i>, Edicións Embora, 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC .
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

<ul style="list-style-type: none"> Familia de palabras. O campo semántico. 	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD
<ul style="list-style-type: none"> Narración I. As narracións populares e as narracións literarias. O conto e o relato curto. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura. LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CAA CCL CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> O verbo 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CAA

		e non persoais dos verbos.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Palabras con <i>b</i> e <i>v</i> 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Locutar un anuncio Expresión escrita. Facer publicidade dun oficio 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA

	producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		adequado a cada contexto.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. A moso un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	

LINGUA GALEGA E LITERATURA

8. Rúas de choiva

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> Antonio García Teijeiro, <i>Verbas de sal</i>, Xerais, 2011. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dotes sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dotes sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		comprensión integral, cando é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> Lexemas e morfemas: prefixos e sufixos 	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	producción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	verbo, preposición, conxunción e interxección.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> O verbo: o tempo e o modo 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CAA CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Narración II. Elementos da narración. A novela 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CAA

<ul style="list-style-type: none"> Palabras con <i>h</i>. Palabras con <i>cc</i>, <i>ct</i>, <i>c</i>, <i>z</i> e <i>qu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica os temas e tópicos recorrentes na literatura. LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Explicar acordo e desacordo. Expresión escrita. O cartel informativo 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	

<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dúbidos sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dúbidos sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

de planificación, textualización e revisión do texto.	elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...

	<p>cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CCL CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

9. No centro do mar

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i> , Xerais 2015.	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<p>velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>	<p>con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.2. Exprésala opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Campo semántico 	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> Narración III. As partes da narración. A lenda , a fábula e o mito 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CCL CCEC CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> O verbo. Os tempos verbais. Verbos regulares e irregulares. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CAA

	como temas e tópicos recorrentes.	de palabras	
Palabras con <i>x</i> e <i>s</i>		<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica os temas e tópicos recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Contar unha lenda Expresión escrita. Facer unha recensión 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

		relacionar informacións.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	oral.	posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	• CCEC
		• LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	• CCL • CSC • CCEC
		• LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	• CCL • CSC • CCEC
		• LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	• CCL • CSC • CCEC • CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	• LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	• CCL • CAA
		• LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	• CCL
		• LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	• CCL • CSC
		• LGB1.7.4. Amosa un discurso	• CCL

		oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	<p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE

		LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA CSIEE
		LGB3.5.3 Utiliza correctores de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
		LGB3.5.4 Utiliza as TIC para realizar presentacións	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. <p>B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.</p> <p>B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. • LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. <p>LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.</p> <p>LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCL • CSIEE • CSC • CCL • CAA • CCL • CCEC

LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.

- CCL
- CCEC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

10. Os perigos da illa

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Agustín Fernández Paz, <i>O segredo da Illa Negra</i> , Xerais 2015.	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dóbres sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC •
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL •
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dóbres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Identifica a estrutura 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		comprensión integral, cando é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL CSC CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Formación do substantivo. O substantivo, definir un substantivo. 	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. <p>LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo,</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CAA

	aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	preposición, conxunción e interxección.	
<ul style="list-style-type: none"> Comentario. Recursos literarios II. A personificación e a hipérbole. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL
<ul style="list-style-type: none"> Texto, parágrafo e frase. Enunciado, frase e oración. Tipos de frases 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CAA CCL CAA CCL CAA

Palabras con <i>gu</i> e <i>gü</i>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
<ul style="list-style-type: none"> Expresión oral. Recomendar e suxerir Expresión escrita. Caligramas	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	lingua galega.		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situación de aprendizaxe en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC

<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE <ul style="list-style-type: none"> CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA <ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos,

		poemas, cancións, anécdotas...	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSIEE CSC

LINGUA GALEGA E LITERATURA

11. A representar!

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Roberto Vidal Bolaño. <i>Obras completas. Volume IV</i> . Edicións Positivas 2013..	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

			<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA <ul style="list-style-type: none"> CSIEE
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
Formación do adxectivo. O adxectivo. Definir un adxectivo.	<p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. <p>LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo,</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA <p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> CAA

	aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	preposición, conxunción e interxección.	
Teatro I. Texto e escena. As anotacións.	<p>B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes</p> <p>• B5.3. Analizar as características dos diferentes xé-neros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos</p>	<p>• LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes</p> <p>LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>• LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>• LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.</p>	<p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCEC <ul style="list-style-type: none"> • CD <p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCEC <p>CCL CCEC CD</p> <p>CCL</p>
A oración. Suxeito e predicado.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo,	CCL CAA

	de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	preposición, conxunción e interxección.	
		LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL • CAA
		LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome	CCL • CAA
	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
	B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	CCL CAA
Palabras con <i>i</i> e <i>ll</i> .	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
Expresión oral. Locutar un anuncio de radio	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio,	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral,	CCL

Expresión escrita. Acrósticos	da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	CAA
		LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
		LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE

B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
	LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
B1.7. Amosar interese por	LGB1.7.1. Planifica e elabora un	CCL

expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	• CAA
	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL • CSC
	LGB1.7.4. Amonsa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL • CCEC
B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
	LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como	CCL CSC

		un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCEC
B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...		CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		CCL • CCEC • CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.		CCL • CSIEE • CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.		CCL • CAA • CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.		CCL
	• LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha		CCL • CSC • CCEC

		linguaxe non sexista.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	CCL <ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	CCL <ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	CCL <ul style="list-style-type: none"> CAA
		LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL <ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC
		LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL <ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA

	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL CSC CCL • CSIEE CSC
--	---	--	---

LINGUA GALEGA E LITERATURA

12. Acaba a función

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Carmen Blanco, <i>A fuga</i> , Edicións Embora 2013.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL
		LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL CAA

	LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL
	LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL CAA
	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL CAA
	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL • CAA
B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a	CCL CAA

		comprensión integral, cando é preciso.	CSIEE
	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	CCL CD CAA
	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL CSIEE CAA
	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL CAA
		LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL
		LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
		LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL CAA CSC
		LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
	B2.10. Aposar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC

	B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
		LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL <ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA <ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL CCEC
		LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
Formación do verbo. O verbo. Definir un verbo.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL CAA CD
	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e	

	<p>aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p>	<p>interxección.</p> <p>LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.</p> <p>LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.</p> <p>LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.</p>	<p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> • CAA <p>CCL CAA</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCL <p>CAA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Teatro II. Texto e escena. As anotacións. 	<p>B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes <p>LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>	<p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CD <p>CCL</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. <p>B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. <p>LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos. 	<p>CCL CCEC CD</p> <p>CCL • CCEC CD</p> <p>CCL</p>
A análise sintáctica	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	<p>LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.</p> <p>LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.</p> <p>LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome</p>	<p>CCL CAA</p> <p>CCL • CAA</p> <p>CCL • CAA</p>

<p>Palabras con <i>za, zo, cio e cia.</i></p>	<p>B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.</p> <p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<p>LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.</p> <p>LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...</p> <p>LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..</p> <p>LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.</p> <p>LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p> <p>CCL CAA</p> <ul style="list-style-type: none"> • CCL CAA • CCL CAA <p>CCL CSC CCEC</p>
<p>Expresión oral. Representar Expresión escrita. Carta ao director</p>	<p>B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as</p>	<p>LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.</p>	<p>CCL CAA</p>

	intencións, opinións e valores non explícitos.	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	CCL CSC
	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA CSC
		LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	CCL CD CAA CSIEE
	B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL
	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	CCL CAA
		LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	CCL CAA CSIEE
	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as	LGB1.5.1. Escoita atentamente intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC

	opinións dos e das demais.	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL CSC
	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
		LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL CSC CCEC
		LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas..	CCL CSC CCEC CAA
	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL • CAA

	adecuados.	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL
		LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL <ul style="list-style-type: none"> • CSC
		LGB1.7.4. Amona un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL <ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
	B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
		LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC
	B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	CCL CCEC
LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.		CCL CSC CCEC	

B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC
	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL • CCEC • CSC
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	CCL • CSIEE • CAA
	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	CCL • CAA • CSIEE
	LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.	CCL
	• LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	CCL • CSC • CCEC
	• LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	CCL • CAA

			<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	CCL <ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	CCL <ul style="list-style-type: none"> CAA
		LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	CCL <ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC
		LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	CCL <ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e 	LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	CCL <ul style="list-style-type: none"> CSC

valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL • CSIEE CSC
B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...	• CCL • CAA

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	6º Ed Primaria		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Castelá (LC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1 % de peso	T 2 % de peso	T 3 % de peso	CRITERIOS PARA CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
LG-B1.1	6º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	90%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC
LG-B1.1	6º-LCB1.1.2 - Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	100%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Producións orais.	CCL CAA
LG-B1.1	6º-LCB1.1.3 - Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas,	80%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA CSC

	sentimentos e emocións dos e das demais.							
LG-B1.1	6º-LCB1.1.4 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participacón respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	80%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CAA CSC
LG-B1.2	6º-LCB1.2.1 - Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	70%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL
LG-B1.3	6º-LCB1.3.1 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	70%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG-B1.3	6º-LCB1.3.2 - Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	50%	X 0.96%	X 0.96%	X 0.97%	0.92 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LG-B1.3	6º-LCB1.3.3 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	80%	X 2.01%	X 2.01%	X 2.02%	1.92 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LG-B1.3	6º-LCB1.3.4 - Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	100%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC CSIEE
LG-B1.4	6º-LCB1.4.1 - Aмосa unha	60%	X	X	X	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos	CCL

	actitude de escoita atenta.		0.94%	0.94%	0.95%		alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	
LG-B1.4	6º-LCB1.4.2 - Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	50%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA
LG-B1.4	6º-LCB1.4.3 - Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	40%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA
LG-B1.5	6º-LCB1.5.1 - Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	70%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG-B1.5	6º-LCB1.5.3 - Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	30%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG-B1.6	6º-LCB1.6.1 - Identifica o tema do texto.	20%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CCL
LG-B1.6	6º-LCB1.6.2 - Identifica as ideas principais dun texto.	20%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CCL CAA
LG-B1.6	6º-LCB1.6.3 - Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	20%	X 0.93%	X 0.93%	X 0.94%	0.89 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Caderno de clase.	CCL CCA
LG-B1.7	6º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios	30%	X	X	X	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL CAA

	ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.		0.94%	0.94%	0.95%		INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCEC
LG-B1.8	6º-LCB1.8.1 - Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	20%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B1.8	6º-LCB1.8.2 - Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	20%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio.	CCL CAA
LG-B1.8	6º-LCB1.8.3 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	30%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LG-B1.9	6º-LCB1.9.1 - Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	40%	X 0.94%	X 0.94%	X 0.95%	0.9 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LG-B1.9	6º-LCB1.9.2 - Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	10%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CCA

LG-B1.9	6º-LCB1.9.3 - Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	40%	X 0.84%	X 0.84%	X 0.84%	0.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio. Producións orais.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.10	6º-LCB1.10.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	80%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC CSIEE
LG-B1.11	6º-LCB1.11.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís? procedentes da radio, televisión e da internet.	40%	X 0.95%	X 0.95%	X 0.96%	0.91 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CD CAA CSC
LG-B1.11	6º-LCB1.11.2 - Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	30%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio. Textos escritos.	CCL CSC
LG-B1.11	6º-LCB1.11.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	20%	X 0.42%	X 0.42%	X 0.42%	0.4 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Entrevista.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.11	6º-LCB1.11.4 - Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.		X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.1	6º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL

	entoación adecuada.							
LG-B2.1	6º-LCB2.1.2 - Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	10%	X 0.42%	X 0.42%	X 0.42%	0.4 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LG-B2.2	6º-LCB2.2.1 - Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	60%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA
LG-B2.2	6º-LCB2.2.2 - Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).		X 0.63%	X 0.63%	X 0.63%	0.6 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CAA
LG-B2.3	6º-LCB2.3.1 - Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.		X 0.98%	X 0.98%	X 0.99%	0.94 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CCL
LG-B2.3	6º-LCB2.3.2 - Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	40%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
LG-B2.4	6º-LCB2.4.1 - Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	30%	X 0.42%	X 0.42%	X 0.42%	0.4 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio.	CCL CAA
LG-B2.4	6º-LCB2.4.2 - Elabora resumos de textos lidos e identifica os	50%	X	X	X	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL CAA

	elementos característicos dos diferentes tipos de texto.		1.05%	1.05%	1.05%		INSTRUMENTOS: Resumo.	
LG-B2.4	6º-LCB2.4.3 - Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	10%	X 0.42%	X 0.42%	X 0.42%	0.4 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LG-B2.4	6º-LCB2.4.4 - Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	60%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resumo. Exposición dun tema.	CCL
LG-B2.5	6º-LCB2.5.1 - Interpreta o valor do título e as ilustracións.	10%	X 0.63%	X 0.63%	X 0.63%	0.6 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA
LG-B2.5	6º-LCB2.5.2 - Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	20%	X 0.31%	X 0.31%	X 0.32%	0.3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA
LG-B2.5	6º-LCB2.5.3 - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	20%	X 1.03%	X 1.02%	X 1.03%	0.98 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
LG-B2.5	6º-LCB2.5.4 - Realiza inferencias e formula hipóteses.	10%	X 0.31%	X 0.31%	X 0.32%	0.3 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA
LG-B2.5	6º-LCB2.5.5 - Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	40%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CMCT CAA
LG-B2.5	6º-LCB2.5.6 - Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	20%	X 0.7%	X 0.7%	X 0.7%	0.67 %	PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CCL CAA

LG-B2.6	6º-LCB2.6.1 - Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	10%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.6	6º-LCB2.6.2 - Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.		X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.7	6º-LCB2.7.1 - Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	30%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
LG-B2.8	6º-LCB2.8.1 - Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	10%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B2.8	6º-LCB2.8.2 - Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	20%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSC
LG-B2.8	6º-LCB2.8.3 - Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	10%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CCL CAA CSC
LG-B2.8	6º-LCB2.8.4 - Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	10%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio.	CCL CMCT CAA
LG-B2.8	6º-LCB2.8.5 - Interpreta a	10%	X	X	X	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CCL

	linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos publicitarios.		1.05%	1.05%	1.05%		dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC
LG-B2.9	6º-LCB2.9.1 - Utiliza os medios informáticos para obter información.	40%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
LG -B2.9	6º-LCB2.9.2 - Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	40%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CAA
LG -B2.10	6º-LCB2.10.1 - Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CCL CAA CSIEE
LG -B2.10	6º-LCB2.10.2 - Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CCEC
LG -B2.10	6º-LCB2.10.3 - Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	30%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CCL CAA CSIEE CCEC
LG -B3.1	6º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos		X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA

	literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, ?.							
LG -B3.1	6º-LCB3.1.2 - Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA
LG -B3.1	6º-LCB3.1.3 - Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CCA CSIEE
LG -B3.2	6º-LCB3.2.1 - Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	50%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CAA CCEC
LG -B3.2	6º-LCB3.2.2 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	100%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba aberta.	CCL CAA
LG -B3.2	6º-LCB3.2.3 - Reproduce textos ditados con corrección.	100%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL

LG -B3.2	6º-LCB3.2.4 - Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	40%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CD CAA CSIEE
LG -B3.3	6º-LCB3.3.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	20%	X 0.98%			0.94 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
LG -B3.4	6º-LCB3.4.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	10%	X 0.52%	X 0.52%		0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
LG -B3.4	6º-LCB3.4.2 - Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	30%	X 0.52%	X 0.52%		0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA CSIEE
LG -B3.4	6º-LCB3.4.3 - Elabora un informe seguindo un guiño establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	10%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA CSIEE CCEC
LG -B3.5	6º-LCB3.5.1 - Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	40%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA
LG -B3.6	6º-LCB3.6.1 - Expresa, por	40%	X	X	X	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CCL

	escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista		1.05%	1.05%	1.05%		dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CAA
LG -B3.7	6º-LCB3.7.1 - . Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	70%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL CAA CSIEE
LG -B3.7	6º-LCB3.7.2 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	20%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos.	CCL CSC
LG -B3.8	6º-LCB3.8.1 - Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	10%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA
LG -B4.1	6º-LCB4.1.1 - . Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	40%		X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL
LG -B4.1	6º-LCB4.1.2 - Conxuga e usa	50%	X	X	X	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CCL

	con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.		1.57%	1.57%	1.58%		dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Proba aberta.	
LG -B4.1	6º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	30%		X 1.04%	X 1.04%	0.99 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Proba obxectiva.	CCL
LG -B4.2	6º-LCB4.2.1 - . Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	70%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG -B4.2	6º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas	40%	X 1.05%	X 1.05%		1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Proba obxectiva.	CCL
LG -B4.2	6º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	60%	X 1.05%	X 1.05%		1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.2	6º-LCB4.2.4 - Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	30%	X 1.02%	X 1.01%	X 1.02%	0.97 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.2	6º-LCB4.2.5 - Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	70%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LG -B4.3	6º-LCB4.3.1 - Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes	20%	X			0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA

	soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).		0.52%					
LG -B4.3	6º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	10%	X 0.52%			0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
LG -B4.3	6º-LCB4.3.3 - Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	90%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións		X 0.7%	X 0.7%	X 0.7%	0.67 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.3 - Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.		X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.4 - Usa con corrección os signos de puntuación.		X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til.	100%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LG -B4.4	6º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe adecuada nas	60%	X	X	X	0.86 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	CCL

	produccións escritas propias.		0.9%	0.9%	0.9%		INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Proba obxectiva. Textos escritos.	
LG -B4.5	6º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	10%	X 0.52%	X 0.52%	X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA
LG -B4.6	6º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	10%			X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
LG -B4.6	6º-LCB4.6.2 - Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	10%			X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
LG -B5.1	6º-LCB5.1.1 - Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos	40%	X 0.7%	X 0.7%	X 0.7%	0.67 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CCEC
LG -B5.2	6º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	60%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CCEC
LG -B5.2	6º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	50%	X 1.05%	X 1.05%	X 1.05%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA
LG -B5.3	6º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas				X 0.99%	0.94 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL CCEC

LG -B5.3	6º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.				X 0.53%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CCEC
LG -B5.4	6º-LCB5.4.1 - Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	70%	X 2.09%	X 2.09%	X 2.1%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Textos escritos.	CCL CAA CSIEE CCEC
LG -B5.5	6º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	40%	X 0.88%	X 0.88%	X 0.88%	0.84 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Escala de observación.	CCL CAA CSC CCEC
LG -B5.5	6º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	60%	X 1.57%	X 1.57%	X 1.58%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Producións orais.	CCL CAA CCEC
LG -B5.6	6º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	20%	X 0.71%	X 0.71%	X 0.72%	0.68 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CCEC

MÍNIMOS ESIXIBLES NA ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA:

Identifica as ideas principais dun texto.

- Os seus escritos presentan coherencia e cohesión.
- Utiliza puntos correctamente os signos de puntuación: punto e seguido, punto e aparte punto e final, coma os dous puntos, os puntos suspensivos, os signos de interrogación e exclamación, o parénteses e o guión.

- Adapta o texto á situación comunicativa e a finalidade.
- Utiliza un vocabulario axeitado ao contexto.
- Adecúa o uso da lingua oral ás distintas finalidades (académica, social, lúdica...) e ás distintas necesidades comunicativas.
- Exprésase correctamente cunha correcta pronunciación e dicción.
- Recoñece as categorías gramaticais: nome, verbo, adxectivo, determinante, adverbio, preposición e conxunción.
- Aplica regras ortográficas (v/b, h, regras de acentuación, uso correcto de “.” e do guión, verbos facer e a ver e conxuga os verbos regulares).
- Presenta unha grafía lexible.

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

1. Unidade 1

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>A sopa de pedra.</i> Conto popular europeo. • Uso do dicionario. Tipos de dicionarios. • A literatura. Os xéneros literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCL • CAA

<ul style="list-style-type: none"> • A comunicación. A intención comunicativa. • Signos de puntuación I: signos de peche (punto, signos de exclamación e signos de interrogación). • Os textos instrutivos. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.

	sentido crítico as mensaxes orais.	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. • B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. • B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. • B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	un gui3n establecido que sup3n a procura, selecci3n e organizaci3n da informaci3n de textos de car3cter cientifico, xeogr3fico ou hist3rico.	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a est3tica. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.1. Pon interese e esf3rzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a trav3s da linguaxe a formaci3n dun pensamento cr3tico que impida discriminaci3ns e prexu3zos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opini3ns, reflexi3ns e valoraci3ns argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificaci3n sistem3tica de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificaci3n, redacci3n, revisi3n e mellora. - Determina con antelaci3n como ser3 o texto, a s3a extensi3n, o tratamento autor/a-lector/a e a presentaci3n. - Adapta a expresi3n 3 intenci3n, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisi3n e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a s3a propia producci3n escrita, as3 como a producci3n escrita dos seus compa3eiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnolox3as da Informaci3n e a Comunicaci3n de modo eficiente e responsable para presentar as s3as producci3ns. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnolox3as da Informaci3n e a Comunicaci3n para escribir, presentar os textos e buscar informaci3n, crear t3boas e gr3ficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os co3ecementos b3sicos sobre a estrutura da lingua, a 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Identifica todas as categor3as gramaticais pola s3a funci3n na lingua: presentar 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

2. Unidade 2

Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O maravilloso mago de Oz</i>, de Lyman Frank Baum (adaptado). • Sinónimos e antónimos. • Recursos literarios I: a aliteración e a anáfora. • As linguas de España. O español no mundo. • Os signos de puntuación II: punto e coma, dous puntos e puntos suspensivos. • Os textos normativos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, ... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	produccións propias e alleas.	corrección.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<p>eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia. • LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

3. Unidade 3

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>A Odisea</i>, Homero. • A polisemia e a homonimia. • Recursos literarios II: epíteto e antítese. • O substantivo. • Signos de puntuación III: comiñas e parénteses. • Os textos persuasivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	discursos orais.		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Avisa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC 	
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	

		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	de palabras en textos publicitarios.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE

		desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	escribir correctamente de forma persoal.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

4. Unidade 4

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <i>O hobbit</i>, de J.R.R. Tolkien. Significado literal e significado figurado. As frases feitas. A narrativa: elementos e estrutura da narración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). LCB1.1.2. Transmite as ideas con 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCL

<ul style="list-style-type: none"> • Determinantes e pronomes. • Regras de acentuación. • Os textos informativos. 	demais.	claridade, coherencia e corrección.	• CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	• CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	• CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	• CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	• CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	• CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	• CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	• CCL • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita 	• CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	atenta.	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	modelos.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		diferentes tipos de texto.	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	información, opinión e publicidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgúns referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guiión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Recoñece e valora as 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.</p>	<p>características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

5. Unidade 5

Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O médico rural</i> (adaptado do National Geographic).. • Campo semántico e familia de palabras. • Xéneros narrativos I: mitos, lendas e fábulas. • Os adxectivos. • Acentuación II: til en ditongos e hiatos. • Os textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente

	información verbal e non verbal dos discursos orais.	recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	

		axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

	tratamento da información.		
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomente o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	• CCEC
		• LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	• CCL • CAA
		• LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	• CCL
	• B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	• LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	• CCL • CAA
	• B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	• LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	• CCL • CAA
		• LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	• CCL • CD • CAA • CSIEE
		• LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	• CCL • CD • CAA • CSIEE • CCEC
	• B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética.	• LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.	• CCL • CAA
	• B3.6. Favorecer a través da	• LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións,	• CCL

	linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras), e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.		
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

6. Unidade 6

Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O espello</i>. Conto popular xaponés. • Tabú e eufemismo. • Xéneros narrativos II: contos e novelas. • O verbo I: formas persoais e non persoais. • Acentuación III: o til nos monosílabos. • Os textos narrativos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha

<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones con vocabulario preciso e estrutura coherente. • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expressa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	ideas principais e secundarias.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	semanal para ler diferentes textos.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	fomente o gusto pola lectura.	funcionamento da mesma.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	ortográficas propias do nivel.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4.1. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade.</p>	<p>seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. • LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

7. Unidade 7

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <i>Rimas</i>, Gustavo Adolfo Bécquer. Sufijos e prefixos. A lírica I: definición. Rima e métrica. O verbo II: a conxugación. Acentuación IV: til en interrogativos e exclamativos. Os textos descritivos. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCL CAA CCL CAA

	estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	escolar e social.	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<p>textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		reportaxes sobre temas de seu interese.	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	

	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	diferentes tipos de textos.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	gramaticais e ortográficas.	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

	de carácter científico, xeográfico ou histórico.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.		
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

8. Unidade 8

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Harry Potter e a pedra filosofal</i>, de J.K. Rowling. • A formación de palabras: composición e derivación. • A lírica II: arte maior e arte menor. Tipos de estrofas. • O adverbio. • O <i>g e o j</i>. • Os textos argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	<ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	levar a cabo actividades diversas.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas.	televisión e da internet.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Ler en silencio diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	

<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guiión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

	- Reescribe o texto.	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

	avanzar na aprendizaxe.		<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

9. Unidade 9

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lazarillo de Tormes</i>, anónimo. • Siglas e abreviaturas. • A lírica III: tipos de poemas. Lírica popular e lírica culta. <ul style="list-style-type: none"> • Palabras invariables. • <i>O v e o b</i>. • Os textos expositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais.

	discursos orais.		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	dun texto.	• CAA
		• LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	• CCL • CAA
	• B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	• LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	• CCL • CAA • CCEC
	• B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	• LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	• CCL • CAA
		• LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	• CCL • CAA
		• LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	• CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
	• B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos.	• LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	• CCL
		• LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	• CCL • CAA
		• LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir,	• CCL • CAA

		informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	

	lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

	eficiente e responsable para a procura e tratamento da información.		<ul style="list-style-type: none"> CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>	<p>propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guiión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

10. Unidade 10

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <i>O que o océano esconde</i> (adaptado do National Geographic). Arcaísmos e neoloxismos. O teatro I: texto e representación. Tipos de oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCL

<ul style="list-style-type: none"> • O h. • Os textos dialogados. 			<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita

<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	atenta.	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	modelos.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		diferentes tipos de texto.		
<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 		
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 		
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 		
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA 		
<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 		
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 		

	información, opinión e publicidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgúñas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE

		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guiión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia.		
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

11. Unidade 11

Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cincenta xa non vive alí</i>, Luis Matilla. • Préstamos lingüísticos. • O teatro II: estrutura interna e externa. • Predicado: tipos. • O s e o x. • Producción de textos escritos: coherencia e cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	discursos orais.		
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situaciones con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos.	dun texto.	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	

	lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta.	<p>ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA

	estes.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC

	conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	prexuízos.		
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferenza suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas.	en textos literarios.	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

6
PRIMARIA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

12. Unidade 12

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <i>Tres sombreiros de copa</i>, Miguel Mihura. Coloquialismos e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC

<p>vulgarismos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • O teatro III: comedia e traxedia. • Os conectores textuais. • O // e o y. • Compresión de textos escritos: subliñado, resumo e esquema. 	organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.1. A moso unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

			<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.3. Realiza entrevistas e 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.4.2. Elabora resumos de textos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	• CAA
	• LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	• CCL
• B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole.	• LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	• CCL • CAA
	• LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	• CCL • CAA
	• LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	• CCL • CAA
	• LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	• CCL • CAA
	• LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	• CCL • CMCT • CAA
	• LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	• CCL • CAA
• B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	• LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	• CCL • CAA • CSIEE
	• LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	• CCL • CAA • CSIEE
• B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	• LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	• CCL • CD • CAA

<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCT • CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomite o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC

<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE 	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o diccionario como recurso para resolver dúbidas sobre a 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o diccionario, en papel e en liña, no proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

lingua, o uso ou a ortografía das palabras.	escritura.	
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de a escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <p>- Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación.</p> <p>- Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

	<ul style="list-style-type: none"> - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	través do coñecemento da lingua.	clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	
		<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Programación 6º		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Castelá (LC)

Criterio de	Estándares	Grao mínimo para superar a área	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
-------------	------------	---------------------------------	-----	-----	-----	--------------------------------	------

avaliación		Indicador mínimo de logro				Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar							
LC-B1.1	6º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	CCL CAA CSC
LC-B1.1	6º-LCB1.1.2 - Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA
LC-B1.1	6º-LCB1.1.3 - Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA CSC
LC-B1.1	6º-LCB1.1.4 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel da persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel da persoa moderadora e certas normas de cortesía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA CSC
LC-B1.2	6º-LCB1.2.1 - Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL
LC-B1.3	6º-LCB1.3.1 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo,	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo,	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

	dición correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	entoación e volume.**				INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	
LC-B1.3	6º-LCB1.3.2 - Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LC-B1.3	6º-LCB1.3.3 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.3	6º-LCB1.3.4 - Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.	Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA CSC CSIEE
LC-B1.4	6º-LCB1.4.1 - Amosa unha actitude de escoita atenta.	Amosa unha actitude de escoita atenta.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL
LC-B1.4	6º-LCB1.4.2 - Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA
LC-B1.4	6º-LCB1.4.3 - Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).				PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CCL CAA
LC-B1.5	6º-LCB1.5.1 - Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL

	funcións da linguaxe.						
LC-B1.5	6º-LCB1.5.3 - Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL
LC-B1.6	6º-LCB1.6.1 - Identifica o tema do texto.	Identifica o tema do texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL
LC-B1.6	6º-LCB1.6.2 - Identifica as ideas principais dun texto.	Identifica as ideas principais dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CAA
LC-B1.6	6º-LCB1.6.3 - Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	Resume un texto distinguindo ideas principais .	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CCA
LC-B1.7	6º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CCEC
LC-B1.8	6º-LCB1.8.1 - Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA
LC-B1.8	6º-LCB1.8.2 - Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais non excesivamente longos e adaptados á súa idade**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
LC-B1.8	6º-LCB1.8.3 - Utiliza a información recollida para	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL CD CAA

	levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.				INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC CSIEE
LC-B1.9	6º-LCB1.9.1 - Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LC-B1.9	6º-LCB1.9.2 - Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CCA
LC-B1.9	6º-LCB1.9.3 - Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar).**		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.10	6º-LCB1.10.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta, participación en enquisas e entrevistas.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea. Posta en común.	CCL CAA CSC CSIEE

LC-B1.11	6º-LCB1.11.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CD CAA CSC
LC-B1.11	6º-LCB1.11.2 - Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
LC-B1.11	6º-LCB1.11.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.				PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CCL CAA CSIEE
LC-B1.11	6º-LCB1.11.4 - Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	6º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LC-B2.1	6º-LCB2.1.2 - Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
LC-B2.2	6º-LCB2.2.1 - Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
LC-B2.2	6º-LCB2.2.2 - Comprende, con certo grao de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da	Comprende diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA

	mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).					
LC-B2.3	6º-LCB2.3.1 - Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL
LC-B2.3	6º-LCB2.3.2 - Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resumo.	CCL
LC-B2.4	6º-LCB2.4.1 - Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
LC-B2.4	6º-LCB2.4.2 - Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA
LC-B2.4	6º-LCB2.4.3 - Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL
LC-B2.4	6º-LCB2.4.4 - Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LC-B2.5	6º-LCB2.5.1 - Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Interpreta o valor do título e as ilustracións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
LC-B2.5	6º-LCB2.5.2 - Marca as palabras clave dun texto que	Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.				PROCEDEMENTOS:	CCL CAA

	axudan á comprensión global.					INSTRUMENTOS:	
LC-B2.5	6º-LCB2.5.3 - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA
LC-B2.5	6º-LCB2.5.4 - Realiza inferencias e formula hipóteses.	Realiza inferencias e formula hipóteses.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
LC-B2.5	6º-LCB2.5.5 - Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CMCT CAA
LC-B2.5	6º-LCB2.5.6 - Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta esquemas de chave, mapas conceptuais sinxelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CAA
LC-B2.6	6º-LCB2.6.1 - Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LC-B2.6	6º-LCB2.6.2 - Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA CSIEE
LC-B2.7	6º-LCB2.7.1 - Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA
LC-B2.8	6º-LCB2.8.1 - Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA

LC-B2.8	6º-LCB2.8.2 - Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CAA CSC
LC-B2.8	6º-LCB2.8.3 - Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA CSC
LC-B2.8	6º-LCB2.8.4 - Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CMCT CAA
LC-B2.8	6º-LCB2.8.5 - Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CCEC
LC-B2.9	6º-LCB2.9.1 - Utiliza os medios informáticos para obter información.	Utiliza os medios informáticos para obter información.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CD CAA
LC-B2.9	6º-LCB2.9.2 - Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resumo.	CCL CAA
LC-B2.10	6º-LCB2.10.1 - Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA CSIEE
LC-B2.10	6º-LCB2.10.2 - Expón os	Expón os argumentos de lecturas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL

	argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora,editorial,xénero ou ilustracións.	seleccionadas de antemán dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora,editorial,xénero ou ilustracións.				INSTRUMENTOS: Producións orais.	CAA CCEC
LC-B2.10	6º-LCB2.10.3 - Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA CSIEE CCEC
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LC-B3.1	6º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, .	Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, narracións, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CD CAA
LC-B3.1	6º-LCB3.1.2 - Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas segundo un esquema dado.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica.	CCL CAA
LC-B3.1	6º-LCB3.1.3 - Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás	Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos,	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CCA CSIEE

	características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.					
LC-B3.2	6º-LCB3.2.1 - Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CCL CAA CCEC
LC-B3.2	6º-LCB3.2.2 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica.	CCL CAA
LC-B3.2	6º-LCB3.2.3 - Reproduce textos ditados con corrección.	Reproduce textos ditados respectando as normas básicas de ortografía.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL
LC-B3.2	6º-LCB3.2.4 - Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CAA CSIEE
LC-B3.3	6º-LCB3.3.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CAA
LC-B3.4	6º-LCB3.4.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCL CAA

LC-B3.4	6º-LCB3.4.2 - Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Presenta de forma guiada un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL CD CAA CSIEE
LC-B3.4	6º-LCB3.4.3 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL CD CAA CSIEE CCEC
LC-B3.5	6º-LCB3.5.1 - Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCL CAA
LC-B3.6	6º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista	Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL CAA
LC-B3.7	6º-LCB3.7.1 - Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o	Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.</p>	CCL CAA CSIEE

	asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.						
LC-B3.7	6º-LCB3.7.2 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC
LC-B3.8	6º-LCB3.8.1 - Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	Usa de xeito guiado Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LC-B4.1	6º-LCB4.1.1 - Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.1	6º-LCB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	Conxuga e usa todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LC-B4.1	6º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.		X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL

LC-B4.2	6º-LCB4.2.1 - Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.2	6º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas	Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba aberta. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.2	6º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto (determinantes, substantivo, adxectivo e verbo).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.2	6º-LCB4.2.4 - Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Cuestionario aberto. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.2	6º-LCB4.2.5 - Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.			X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.3	6º-LCB4.3.1 - Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B4.3	6º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CAA

LC-B4.3	6º-LCB4.3.3 - Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	Recoñece e usa con erros mínimos as normas ortográficas nas súas producións escritas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións	Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.3 - Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.4 - Usa con corrección os signos de puntuación.	Usa con corrección os signos de puntuación (punto, exclamación, interrogación, puntos suspensivos, dous puntos, punto e coma).**	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Cuestionario aberto.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til.	Aplica as normas do uso da til.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	6º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
LC-B4.5	6º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CD CAA
LC-B4.6	6º-LCB4.6.1 - Valora a	Valora a variedade lingüística de			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL

	variedade lingüística de España e o español de América.	España e o español de América.				INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC
LC-B4.6	6º-LCB4.6.2 - Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CSC
Bloque 5: Educación Literaria							
LC-B5.1	6º-LCB5.1.1 - Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CCEC
LC-B5.2	6º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	6º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA
LC-B5.3	6º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Asamblea. Cuestionario pechado.	CCL CCEC
LC-B5.3	6º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CCEC
LC-B5.4	6º-LCB5.4.1 - Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras	Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA CSIEE

	teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.					CCEC
LC-B5.5	6º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CSC CCEC
LC-B5.5	6º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA CCEC
LC-B5.6	6º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC CCEC

Rúbricas 1º TRIMESTRE

ESTANDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Emprega a lingua oral transmitindo ideas con claridade e axusta os	Emprega a linguaxe oral en diferentes rexistros	Aínda que é capaz de inferir e de valorar; o seu nivel de respostas	Exprésase en forma mais ou menos clara. Pode adecuar as súas ideas ao	Presenta evidentes problemas de expresión. Non logra adecuar idea-	Exposicións e dramatizacións

resixtros lingüísticos segundo o grao de finalidade e formalidade. (Académica, formal e lúdica)	lingüísticos.	é de tipo restrinxido e, ás veces, pouco pertinente.	discurso ao que se refire con algunha dificultade. O manexo da súa linguaxe é restrinxido, ortográfica e gramaticalmente, mostrando un baixo nivel de coherencia e cohesión textual.	discurso, mostrando evidente dificultade na coherencia e cohesión textual. Non establece as relacións pertinentes entre o tema e outros referentes.	
Participa activamente nas tarefas de aula levando a cabo unha aprendizaxe cooperativa, respectando os compañeiros no intercambio comunicativo.	Participa activamente nas tarefas de aula practicando o diálogo respectuoso, é colaborador e solidario.	Soe participar e ser respectuoso con quen lle rodea. Respecta as actitudes afectivas na comunicación.	Aínda que respecta aos demais non se mostra activo nos traballos cooperativos.Móstrase indiferente á interacción social.	Non respecta aos seus semellantes na súa interacción comunicativa.	Traballo cooperativo
Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. Expressa en forma coherente as súas opinións, convicións e sentimentos.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información; selecciona, organiza e avalía información relevante. Expressa en forma coherente as súas opinións, convicións e sentimentos.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información, selecciona, organiza e avalía información relevante de maneira apropiada. A súa capacidade de análise e interpretación é apropiada. Exprésase de maneira coherente e o seu nivel de argumentación é aceptable.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información, seleccionando, organizando e avaliando con certa dificultade a información relevante. A súa capacidade de análise e interpretación é pouco apropiada. Exprésase de maneira pouco coherente. Ocasionalmente fundamenta apropiadamente.	Aínda que coñece que a biblioteca e as tic's son fontes de información, presenta gran dificultade no procesamento da información. As súas expresións carecen de coherencia e fundamento. Require reforzamento.	Búsqueda de información por equipos coas TICS Presentación oral
Le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Le coa velocidade adecuada pero cústalle comprender algunhas tipoloxías textuais.	Le cun ritmo lento e precisa axuda para comprender determinados textos.	Non le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Lectura en voz alta

Escribe con intencionalidade comunicativa presentando os traballos limpos e ordenados, con boa caligrafía.	Escribe correctamente e fai os traballos cunha excelente caligrafía e presentación.	Exprésase por escrito de forma apropiada a súa idade a a presentación dos traballos é correcta.	Precisa de axuda para exprésase por escrito de forma satisfactoria e a presentación dos seus traballos é mellorable.	Non é quen de expresar por escrito os seus pensamentos. A súa caligrafía e presentación dos traballos non é boa.	Portafolio
Utiliza as normas ortográficas e de puntuación adecuadas ao nivel e as emprega en producións escritas.	Emprega as normas ortográficas estudadas.	Emprega as normas ortográficas estudadas comentendo algún erro.	Emprega as normas ortográficas estudadas comentendo mais da metade de erros.	Emprega as normas ortográficas estudadas comentendo mais da metade de erros.	Traballo escrito
Realiza dramatizacións individuais e en grupo e memoriza textos adecuados a súa idade ou produción propia.	Realiza dramatizacións individuais e en grupo e memoriza textos adecuados a súa idade ou produción propia.	Realiza dramatizacións individuais e en grupo pero precisa axuda para a memorización dos textos.	Non memoriza adecuadamente os textos dramatizados para as representacións en grupo.	Non realiza dramatizacións individuais e en grupo e memoriza textos adecuados a súa idade ou produción propia.	Dramatización e exposicións
Coñece, recoñece e uso sinónimos, antónimos, palabras polisémicas, homófonas, na súa expresión oral e escrita.	Coñece, recoñece e uso sinónimos, antónimos, palabras polisémicas, homófonas, na súa expresión oral e escrita.	Coñece a diferenza entre sinónimos, antónimos, palabras polisémicas, homófonas, pero non as usa no súa sempre na expresión oral.	Coñece a diferenza entre palabras sinónimas e antónimas pero precisa axuda para distinguir palabras polisémicas e homófonas.	Non coñece, recoñece e uso sinónimos, antónimos, palabras polisémicas, homófonas, na súa expresión oral e escrita.	Redacción de textos
Coñece a estrutura do dicionario e úsao en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabras.	Coñece a estrutura do dicionario e úsao en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabras.	Coñece a estrutura do dicionario pero o usa pouco de forma autónoma para buscar significados.	Coñece a estrutura do dicionario pero hai que axudarlle a buscar os significados das palabras.	Non coñece a estrutura do dicionario e úsao en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabras.	Reporte de prácticas

Rúbricas 2º Trimestre

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Emprega a lingua oral transmitindo ideas con claridade e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de finalidade e formalidade. (Académica, formal e lúdica)	Emprega a linguaxe oral en diferentes rexistros lingüísticos.	Aínda que é capaz de inferir e de valorar; o seu nivel de respostas é de tipo restrinxido e, ás veces, pouco pertinente.	Exprésase en forma mais ou menos clara. Pode adecuar as súas ideas ao discurso ao que se refire con algunha dificultade. O manexo da súa linguaxe é restrinxido, ortográfica e gramaticalmente, mostrando un baixo nivel de coherencia e cohesión textual.	Presenta evidentes problemas de expresión. Non logra adecuar idea-discurso, mostrando evidente dificultade na coherencia e cohesión textual. Non establece as relacións pertinentes entre o tema e outros referentes.	Exposicións e dramatizacións
Participa activamente nas tarefas de aula levando a cabo unha aprendizaxe cooperativa, respectando os compañeiros no intercambio comunicativo.	Participa activamente nas tarefas de aula practicando o diálogo respectuoso, é colaborador e solidario.	Soe participar e ser respectuoso con quen lle rodea. Respecta as actitudes afectivas na comunicación.	Aínda que respecta aos demais non se mostra activo nos traballos cooperativos. Móstrase indiferente á interacción social.	Non respecta aos seus semellantes na súa interacción comunicativa.	Traballo cooperativo
Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. Expresa en forma coherente as súas opinións, conviccións e sentimentos.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información; selecciona, organiza e avalía información relevante. Expresa en forma coherente as súas opinións, conviccións e sentimentos.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información, selecciona, organiza e avalía información relevante de maneira apropiada. A súa capacidade de análise e interpretación é apropiada. Exprésase de maneira coherente e o seu nivel de argumentación é aceptable.	Emprega a biblioteca e as tic's como centros de información, seleccionando, organizando e avaliando con certa dificultade a información relevante. A súa capacidade de análise e interpretación é pouco apropiada. Exprésase de maneira pouco coherente. Ocasionalmente fundamenta apropiadamente.	Aínda que coñece que a biblioteca e as tic's son fontes de información, presenta gran dificultade no procesamento da información. As súas expresións carecen de coherencia e fundamento. Require reforzamento.	Búsqueda de información por equipos coas TICS Presentación oral
Le coa velocidade, fluidez e entoación	Le coa velocidade, fluidez e entoación	Le coa velocidade adecuada pero	Le cun ritmo lento e precisa axuda para	Non le coa velocidade, fluidez e entoación	Lectura en voz alta

adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	cústanlle comprender algunhas tipoloxías textuais.	comprender determinados textos.	adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	
Escribe con intencionalidade comunicativa presentando os traballos limpos e ordenados, con boa caligrafía.	Escribe correctamente e fai os traballos cunha excelente caligrafía e presentación.	Exprésase por escrito de forma apropiada a súa idade e a presentación dos traballos é correcta.	Precisa de axuda para exprésase por escrito de forma satisfactoria e a presentación dos seus traballos é mellorable.	Non é quen de expresar por escrito os seus pensamentos. A súa caligrafía e presentación dos traballos non é boa.	Portafolio
Utiliza as normas ortográficas e de puntuación adecuadas ao nivel e as emprega en producións escritas.	Emprega as normas ortográficas estudadas.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo algún erro.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo mais da metade de erros.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo mais da metade de erros.	Traballo escrito
Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos	Conxuga correctamente todos os tempos e modos de calquera verbo	Presenta algunha dificultade para conxugar os tempos e os modos dos verbos.	Precisa axuda para conxugar correctamente todos os tempos e modos de calquera verbo	Non conxuga correctamente todos os tempos e modos de calquera verbo	Exposicións orais e escritas
Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos neoloxismos e estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Identifica e usa os tipos de palabras traballados	Presenta algunha dificultade para identificar e usar os diferentes tipos de palabras	Precisa axuda para identificar e usar os diferentes tipos de palabras	Non identifica nin usa os diferentes tipos de palabras.	Redacción de textos
Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito	Identifica o suxeito e o predicado nas oracións.	Presenta algunha dificultade a hora de identificar o suxeito e o predicado nas	Precisa axuda para identificar o suxeito e o predicado nas oracións.	Non identifica o suxeito e predicado nas oracións.	Reporte de prácticas

e predicado		oracións.		
-------------	--	-----------	--	--

Rúbricas 3º Trimestre

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Emprega a lingua oral transmitindo ideas con claridade e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de finalidade e formalidade. (Académica, formal e lúdica)	Emprega a linguaxe oral en diferentes rexistros lingüísticos.	Aínda que é capaz de inferir e de valorar; o seu nivel de respostas é de tipo restrinxido e, ás veces, pouco pertinente.	Exprésase en forma mais ou menos clara. Pode adecuar as súas ideas ao discurso ao que se refire con algunha dificultade. O manexo da súa linguaxe é restrinxido, ortográfica e gramaticalmente, mostrando un baixo nivel de coherencia e cohesión textual.	Presenta evidentes problemas de expresión. Non logra adecuar idea-discurso, mostrando evidente dificultade na coherencia e cohesión textual. Non establece as relacións pertinentes entre o tema e outros referentes.	Exposicións e dramatizacións
Participa activamente nas tarefas de aula levando a cabo unha aprendizaxe cooperativa, respectando os compañeiros no intercambio comunicativo.	Participa activamente nas tarefas de aula practicando o diálogo respectuoso, é colaborador e solidario.	Soe participar e ser respectuoso con quen lle rodea. Respecta as actitudes afectivas na comunicación.	Aínda que respecta aos demais non se mostra activo nos traballos cooperativos. Móstrase indiferente á interacción social.	Non respecta aos seus semellantes na súa interacción comunicativa.	Traballo cooperativo
Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. Expresa en forma coherente as súas	Emprega a biblioteca e as TIC's como centros de información; selecciona, organiza e avalía información relevante. Expresa en forma coherente as súas opinións, conviccións e	Emprega a biblioteca e as TIC's como centros de información, selecciona, organiza e avalía información relevante de maneira apropiada. A súa capacidade de análise e interpretación é	Emprega a biblioteca e as TIC's como centros de información, seleccionando, organizando e avaliando con certa dificultade a información relevante. A súa capacidade de análise e interpretación é pouco	Aínda que coñece que a biblioteca e as TIC's son fontes de información, presenta gran dificultade no procesamento da información. As súas expresións carecen de coherencia e fundamento. Require	Búsqueda de información por equipos coas TICs Presentación oral

opinións, conviccións e sentimentos.	sentimentos.	apropiada. Exprésase de maneira coherente e o seu nivel de argumentación é aceptable.	apropiada. Exprésase de maneira pouco coherente. Ocasionalmente fundamenta apropiadamente.	reforzamento.	
Le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Le coa velocidade adecuada pero cústalle comprender algunhas tipoloxías textuais.	Le cun ritmo lento e precisa axuda para comprender determinados textos.	Non le coa velocidade, fluidez e entoación adecuada comprendendo os textos de diferentes tipoloxías do ámbito escolar e social.	Lectura en voz alta
Escrebe con intencionalidade comunicativa presentando os traballos limpos e ordenados, con boa caligrafía.	Escrebe correctamente e fai os traballos cunha excelente caligrafía e presentación.	Exprésase por escrito de forma apropiada a súa idade e a presentación dos traballos é correcta.	Precisa de axuda para exprésase por escrito de forma satisfactoria e a presentación dos seus traballos é mellorable.	Non é quen de expresar por escrito os seus pensamentos. A súa caligrafía e presentación dos traballos non é boa.	Portafolio
Utiliza as normas ortográficas e de puntuación adecuadas ao nivel e as emprega en producións escritas.	Emprega as normas ortográficas estudadas.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo algún erro.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo mais da metade de erros.	Emprega as normas ortográficas estudadas cometendo mais da metade de erros.	Traballo escrito
Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	Interpreta correctamente a linguaxe figurada en textos literarios.	Presenta algunha dificultade para interpretar correctamente a linguaxe figurada en textos literarios	Precisa axuda para interpretar correctamente a linguaxe figurada en textos literarios	Non interpreta correctamente a linguaxe figurada en textos literarios	Exposicións orais e escritas
Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos e rítmicos en ditas	Crea textos literarios.	Presenta algunha dificultade a hora de crear textos literarios.	Precisa axuda para a creación de textos literarios.	Non é capaz de crear textos literarios a partir dos modelos dados.	Redacción de textos

produccións.					
Realiza dramatizacións individualmente e en grupo memorizando diferentes tipos de textos literarios.	Memoriza textos literarios para a dramatizalos	Presenta dificultade a hora de memorizar textos e dramatizalos	Precisa axuda para memorizar e dramatizar textos literarios	Non é capaz de memorizar textos literarios.	Expresións orais.

MÍNIMOS ESIXIBLES NA ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA:

Identifica as ideas principais dun texto.

- Os seus escritos presentan coherencia e cohesión.
- Utiliza puntos correctamente os signos de puntuación: punto e seguido, punto e aparte punto e final, coma os dous puntos, os puntos suspensivos, os signos de interrogación e exclamación, o parénteses e o guion.
- Adapta o texto á situación comunicativa e a finalidade.
- Utiliza un vocabulario axeitado ao contexto.
- Adecúa o uso da lingua oral ás distintas finalidades (académica, social, lúdica...) e ás distintas necesidades comunicativas.
- Exprésase correctamente cunha correcta pronunciación e dicción.
- Recoñece as categorías gramaticais: nome, verbo, adxectivo, determinante, adverbio, preposición e conxunción.
- Aplica regras ortográficas (v/b, h, regras de acentuación, uso correcto de “:” e do guion, verbos facer e a ver e conxuga os verbos regulares).
- Presenta unha grafía lexible.

CIENCIAS DA NATUREZA

Tal como recolle a lexislación vixente, con esta área preténdese proporcionar ao alumnado as bases dunha formación científica e tecnolóxica que contribúa a desenvolver as competencias necesarias para comprender a realidade, desenvolverse na vida cotiá e interactuar co seu medio natural. Para isto deberá permitir a aproximación ao método científico e ao uso das tecnoloxías de maneira secuenciada.

A interpretación, comprensión, explicación e expresión da realidade precisan da confluencia de todas as áreas de coñecemento, favorecendo unha visión interdisciplinaria. Para conseguilo preténdese que sexa quen de explicar fenómenos cotiáns, proporcionándolles ferramentas para explorar a realidade natural de forma obxectiva, rigorosa e comprobada, desenvolvendo polo tanto as súas habilidades de observar, comparar, ordenar, clasificar, inferir, representar,...

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC
E 1, 2, 3 H 1	B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	CCL CMCCT
E 1, 2, 3, 4, 5 H 1 L 1, 2	B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación.	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.	CMCCT
	B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.		CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	CMCCT CAA
			CNB3.2.3. Explica a importancia	CMCCT

			da fotosíntese para a vida na Terra.	CCL
<p>A 1 E 1, 2, 3, 5 H 1 L 3 I 1,2</p> <p>O Coñecer e respectar os principais ecosistemas máis próximos, así como os seus compoñentes.</p>	<p>B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema.</p>	<p>B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p>	<p>CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.</p>	<p>CMCT CCL</p>
	<p>B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos.</p>		<p>CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.</p>	<p>CMCCT CCL</p>
	<p>B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p>		<p>CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.</p>	<p>CMCCT CSC</p>
	<p>B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.</p>		<p>CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.</p>	<p>CMCCT</p>
	<p>B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos.</p>			
	<p>B3.11. Uso da lupa para a observación científica.</p>		<p>CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.</p>	<p>CMCCT CCL CD CAA</p>

E 3, 5, 7 H 1	<p>B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía.</p> <p>B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p>	B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	CMCCT CAA CSIEE
			CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	CMCCT CAA CSIEE
	<p>B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.</p> <p>B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables.</p>	B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.	CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, luminosa, sonora, eléctrica, térmica e química.	CMCCT CCL
	<p>O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.</p> <p>B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a</p>		CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva	CMCCT CSC CCL

	sociedade.		ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	
	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.</p>	<p>CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p>
			<p>CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p>

		CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	CCL CSIEE CMCT CD
		CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	CMCCT CAA CCL
B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	CSIEE CAA CMCCT
B1.7. Traballo individual e cooperativo. B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable. B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CSC CMCCT CSIEE

	<p>consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición.</p>			
			<p>CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CSC</p> <p>CD</p> <p>CAA</p>
	<p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas</p>	<p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e</p>	<p>CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas</p>	<p>CMCCT</p>

	e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CCL CAA CSIEE
			CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	CCL CMCCT CSC CD CAA CSIEE

2º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC
E Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. Anatomía e fisioloxía. B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	CMCCT

H coñecer os aparellos do corpo humano e o seu funcionamento	B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias.	entre elas e determinados hábitos de saúde.		
e Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais h coñecer os aparellos do corpo humano e describir o seu funcionamento	B2.5. As funcións vitais no ser humano. B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor). B2.7. Función de nutrición (aparellos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor). B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor).	B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, coidados etc.	CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCCT CCL
A Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres. B Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na	B2.9. Saúde e enfermidade. B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.12. Trastornos alimenticios. B2.13. Efectos nocivos do	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e	CMCCT CCL CSC CMCCT CCL CAA

<p>presentación do elaborado.</p> <p>C Afianzar a través do coñecemento e da práctica as habilidades comunicativas verbais e non verbais.</p> <p>D1</p>	<p>consumo de alcohol e drogas.</p> <p>B2.14. Tipos de dietas.</p> <p>B2.15. Análise de etiquetas de produtos.</p> <p>B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida.</p>		detectar os riscos para a saúde.	CSC
			<p>CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
<p>H Coñecer os aparellos do corpo humano e describir o seu funcionamento</p> <p>k1, k2, k3, k4</p> <p>m 3</p>	<p>B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.</p>		<p>CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
			<p>CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
<p>B:Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>- Realizar traballos</p>	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.</p>	<p>CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p>

<p>cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aso demais integrantes.</p> <p>E 3, E5, E7</p> <p>H: Manexar aparellos e máquinas de uso cotiá- entre eles o ordenador-.</p> <p>I Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e para a súa comunicación. Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos.</p>	<p>B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p>	<p>consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p>
	<p>B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.</p>		<p>CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).</p>	<p>CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p>
			<p>CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>
<p>B 3</p> <p>H 1</p>	<p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p>	<p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p>	<p>CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p>

A 1	B1.7. Traballo individual e cooperativo.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA
B 2				CSC
C 1, c3	B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.			CMCCT
E 2, E 3				CSIEE
G 8	B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.		CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	CMCCT
H 1				CSC
I 1, I 2	B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.			CD
	B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.			CAA
	B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.			
	B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.			
	B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás			

	tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición.			
A 1 B 1, B 2, B 3 C 3 E 2, E 3 G 8 H 1 I 1, I 2 M 2, M3	B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE
			CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	CCL CMCCT CSC CD CAA CSIEE

3º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	CC
E 1, 2, 2, 5, 7	B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para	B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións	CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí	CAA

H Coñecer aspectos básicos do movemento, os efectos da luz e a calor, o son, a electricidade.	estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade. B.e4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas.	para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.	cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	CMCCT CSIEE CCL
			CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	CMCCT CCL
	B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).	B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	CMCCT
H Coñecer as principais reaccións químicas e os métodos de separación de mesturas.	B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas. B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración,	B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	CMCCT
			CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación,	CMCCT

	<p>evaporación ou disolución.</p> <p>B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.13. Normas de prevención de riscos.</p>		<p>experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.</p>	<p>CAA</p> <p>CSIEE</p> <p>CCL</p> <p>CD</p>
			<p>CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p>
			<p>CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
<p>E 2, 3, 5, 7</p> <p>H Coñecer o funcionamento das máquinas e aparellos que nos rodean.</p>	<p>B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade.</p> <p>B5.2. Análise de operadores e emprego na construción dun aparello.</p>	<p>B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos.</p>	<p>CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p>
			<p>CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>

			CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	CMCCT CSC
<p>G Resolver problemas mediante a construción de estruturas sinxelas.</p> <p>H Coñecer os elementos necesarios para a construción de obxectos e aparellos sinxelos.</p> <p>J 1, 3, 4, 5</p>	<p>B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas.</p>	<p>B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron</p>	<p>CNB5 2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)</p>	<p>CMCCT CAA CSIEE</p>
<p>E 3, 7</p> <p>H Coñecer os operadores eléctricos para construír circuitos.</p>	<p>B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas.</p> <p>B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos.</p> <p>B5.6. Efectos da electricidade.</p> <p>B5.7. Condutores e illantes.</p> <p>B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.</p>	<p>B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.</p>	<p>CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.</p> <p>CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.</p>	<p>CMCCT CSIEE CCL</p>

<p>E 3, 5, 7</p> <p>H Coñecer os inventos e descubrimentos que cambiaron a nosa vida e de que maneira influíron nela.</p>	<p>B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade.</p> <p>B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos.</p> <p>B5.11. Importantes descubrimentos e inventos.</p>	<p>B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.</p>	<p>CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
<p>B:Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>- Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aso demais</p>	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.</p>	<p>CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p>
			<p>CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCCT</p>

<p>integrantes.</p> <p>E 3, E5, E7</p> <p>H: Manexar aparellos e máquinas de uso cotiá- entre eles o ordenador-.</p> <p>I Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e para a súa comunicación. Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos.</p>	<p>autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros.</p>		<p>CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).</p>	<p>CCL</p> <p>CSIEE</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p>
			<p>CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>
<p>B 3</p> <p>H 1</p>	<p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p>	<p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p>	<p>CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p>

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO			
CURSO	6º		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Ciencias da Natureza (CN)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Iniciación á actividade científica							
CN-B1.1	6º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CSIEE CAA CD CMCT
CN-B1.1	6º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas.	CCL CMCT
CN-B1.1	6º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou	75%		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSIEE CMCT CD

	notas etc).						
CN-B1.1	6º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	75%		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CMCT CAA CCL
CN-B1.2	6º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSIEE CAA CMCT
CN-B1.3	6º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CAAC SC CMCT CSIEE
CN-B1.3	6º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	75%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CMCT CSC CD CAA
CN-B1.4	6º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando,	50%		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CMCT CCLC AA CSIEE

	extraendo conclusións e comunicando os resultados.						
CN-B1.4	6º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	50%	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	<p>CCLC MCTC SC CD CAA CSIEE</p>
Bloque 2: O ser humano e saúde							
CN-B2.1	6º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	100%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Textos escritos.</p>	<p>CCLC MCTC MCT</p>
CN-B2.2	6º-CNB2.2.1 - Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba aberta. Caderno de clase.</p>	<p>CMCT CCL</p>
CN-B2.3	6º-CNB2.3.1 - Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	75%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	<p>CMCT CCL CSC</p>

CN-B2.3	6º-CNB2.3.2 - Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CMCT CCLC AA CSC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	100%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CMCT CAAC SC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.4 - Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CMCT CCL CSC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.5 - Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>	CMCT CSC
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	6º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Probas abertas</p>	CCL CMCT
CN-B3.2	6º-CNB3.2.1 - Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal.	50%		X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba orais e escritas</p>	CMCT

	Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.				(combinando cuestións abertas e obxectivas).	
CN-B3.2	6º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	50%	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CMCT CAA
CN-B3.2	6º-CNB3.2.3 - Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	100%	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas	CMCT CCL
CN-B3.3	6º-CNB3.3.1 - Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	100%	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CMCT CCL
CN-B3.3	6º-CNB3.3.2 - Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	75%	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CMCT CCL
CN-B3.3	6º-CNB3.3.3 - Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.	50%	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CMCT CSC
CN-B3.3	6º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	75%	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro. escala de observación.	CMCT
CN-B3.3	6º-CNB3.3.5 - Observa e	75%	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CMCT

	registra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.					dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Escala de observación.	CCLC DCAA
Bloque 4: Materia e enerxía							
CN-B4.1	6º-CNB4.1.1 - Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	50%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Investigacións. Proba aberta.	CMCT CAA CSIEE
CN-B4.1	6º-CNB4.1.2 - Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	50%			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.	CMCT CAA CSIEE
CN-B4.2	6º-CNB4.2.1 - Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	100%			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.	CMCT CCL
CN-B4.2	6º-CNB4.2.2 - Identifica e	100%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CMCT

	explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.				dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.	CSCC CL
CN-B4.3	6º-CNB4.3.1 - Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	50%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CAAC MCT CSIEE CCL
CN-B4.3	6º-CNB4.3.2 - Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	50%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CMCT CCL
CN-B4.4	6º-CNB4.4.1 - Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	50%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.	CMCT
CN-B4.4	6º-CNB4.4.2 - Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	50%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CMCT
CN-B4.4	6º-CNB4.4.3 - Presenta	75%			X PROCEDEMENTOS: Análise das producións	CMCT

	conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.					dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CAAC SIEE CCL CD
CN-B4.4	6º-CNB4.4.4 - Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	50%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.	CMCT CAA
CN-B4.4	6º-CNB4.4.5 - Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	100%		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Escala de observación.	CMCT CSC
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	6º-CNB5.1.1 - Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	75%			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
CN-B5.1	6º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	75%			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.	CMCT CCL
CN-B5.1	6º-CNB5.1.3 - Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para	75%			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMCT CSC

	facilitar as actividades humanas.						
CN-B5.2	6º-CNB5.2.1 - Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	50%				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT CAA CSIEE
CN-B5.3	6º-CNB5.3.1 - Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	75%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CMCT CSIEE CCL
CN-B5.3	6º-CNB5.3.2 - Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	75%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Probas escritas, con cuestións obxectivas e abertas.</p>	CMCT
CN-B5.4	6º-CNB5.4.1 - Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	100%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL CMCT CSC
CN-B5.4	6º-CNB5.4.2 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	100%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CMCT CCL CSC CCEC

* Indícase entre paréntese a porcentaxe de ponderación de cada instrumento de avaliación, no caso de haber máis dun, de cara a obter a cualificación final.

MÍNIMOS CIENCIAS NATURAIS 6º

- Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
- Manifesta certa autonomía na planificación e execución de accións e tarefas.
- Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano e os aparatos de que forman parte.
- Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo; como mínimo relativo á alimentación e ao exercicio físico, e os efectos nocivos de tabaco, alcohol e drogas.
- Identifica as características fundamentais e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.
- É capaz de dicir o porqué da importancia da fotosíntese para a vida na Terra.
- Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía
- Explica as diferenzas entre as enerxías renovables e non renovables.
- Explica as diferenzas entre cambios químicos e físicos.
- Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
- Identifica un circuíto eléctrico e os efectos do magnetismo.
- Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.

CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS 6`

A)

1. Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.
2. Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.

B)

1. Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.
2. Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aso demais integrantes.
3. Iniciar a realización de propostas individuais onde se plasmen, ademais do contido, opinións, aportes persoais, innovacións, propostas,...

C)

1. Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.
2. Afianzar a través do coñecemento e da práctica as habilidades comunicativas verbais e non verbais.
3. Promover a resolución de conflitos entre iguais de xeito autónomo.

D)

1. Respectar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....
2. Realizar actividades encamiñadas a desfacer prexuízos que se relacionen con: aspecto físico, relixión, xénero, nacionalidade, idade, cultura, discapacidade, etc.

E)

1. Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.
2. Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais.
3. Escribir en diferentes soportes textos sinxelos de diferente tipoloxía (noticias, contos, folletos, narracións, texto expositivo, receitas, instrucións,...), con claridade, limpeza e a caligrafía e ortografía do nivel.
4. Ler en silencio e en voz alta sen dificultade e con boa fluidez de forma comprensiva.
5. Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.
6. Dedicar en tempo semanal para as lecturas guiadas de diferentes obras literarias.
7. Localizar información na biblioteca da aula, do centro ou utiliza para este fin as TIC.

F)

1. Comprender mensaxes orais ou escritos de pequenos textos, como contos, anuncios, información meteorolóxica, localización dunha persoa, obxecto ou lugar.
2. Participar en pequenos diálogos.

3. Expresarse de xeito oral e escrito falando de si mesmo ou de outros (verbos ser/estar, ter)
4. Comprender a idea principal de pequenos textos en distintos soportes (escritos, audiovisuais, auditivos,...)

G)

1. Coñecer e utilizar numeración ata os billóns.
2. Comprender e utilizar números enteiros, decimais e fraccións.
3. Realizar as operacións de suma, resta e multiplicación cos números estudados e afianzar a división con naturais.
4. Resolver problemas con operacións combinadas con datos obtidos da realidade; e elaborar de xeito autónomo situacións problemáticas da vida real (de lonxitude, masa, superficie, tempo).
5. Saber utilizar diferentes unidades de medida.
6. Realizar transformacións en diferentes unidades de tempo -minutos, segundos, horas, meses, anos- (estructuración temporal).
7. Coñecer e utilizar o sistema monetario.
8. Interpretar e elaborar táboas e gráficas de dobre entrada con datos da vida real.

H)

1. Coñecer aspectos básicos das CN : coñecer os aparellos do corpo humano e o seu funcionamento; coñecer ecosistemas próximos, os seus elementos e a relación entre eles; coñecer e diferenciar fontes de enerxía renovables e non renovables (especialmente hidroeléctrica e eólica en Galicia) e manexar aparellos e máquinas de uso cotiá- entre eles o ordenador-.
2. Coñecer aspectos básicos das CS: a orixe do Universo e describir o Sistema Solar; comprender os movementos da Terra e os seus efectos na nosa vida; coñecer os diferentes climas de España, incidindo nos de Galicia; localizar os principais elementos do relevo español e galego (ríos, vales, montañas, costas); coñecer e valorar a importancia da Constitución e da división territorial de España; identificar os problemas de poboación en España e Galicia; coñecer os principais fitos históricos das Idades Media e Moderna e valorar o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico de Galicia e España.

I)

1. Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e par a súas comunicación.
2. Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos (axuste de páxina, xestión de arquivos, inserción de imaxes, etc).

J)

1. Identificar recursos e materiais usados para elaborar unha obra.
2. Coñecer e utilizar a fotografía como expresión artística, analizando diversos encadres.
3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais.

4. Utilizar materiais, instrumentos e técnicas adecuados para alcanzar un produto artístico: lapis de cores, témperas, rotuladores, acuarelas, sombreados, recorte, picados, pegado, colaxe,...
5. Empregar as TIC para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.
6. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.

K)

1. Valorar os hábitos de hixiene e aplicar actuacións para a prevención de enfermidades habituais (carie, catarro, obesidade,...)
2. Aceptar o propio corpo e o dos demais respectando as diferenzas físicas.
3. Investigar sobre desaxustes relacionados coa alimentación inadecuada e adoptar medidas en consecuencia.
4. Planificar actividades que inclúan exercicio físico (ocio, deporte) e asocialos a unha vida saudable.

L)

1. Identificar os animais máis próximos aos seres humanos e coñecer e aplicar hábitos para o seu coidado.
2. Valorar a importancia dos animais dos que obtemos alimentos, pel, la, ... e dos demais da natureza.
3. Investigar sobre os problemas que afectan aos animais, especialmente os que inciden na diminución da biodiversidade, e adoptar condutas responsables para o seu mantemento.

M)

1. Conseguir un adecuado control das emocións e desenvolver a empatía.
2. Aumentar as habilidades de comunicación, dialogando e participando en conversacións entre iguais, aprendendo a escoitar.
3. Traballar en equipo compartindo responsabilidades, cooperando, sendo solidario e respectándose.
4. Comunicarse cos demais con cortesía e amabilidade.
5. Empregar unha linguaxe positiva.
6. Regular os seus sentimentos, construíndo un estilo persoal baseado no respecto a dignidade da persoa.

N)

1. Identificar, valorar e saber utilizar os principais sinais viarios que o rodean: pasos de peóns, semáforos, algúns sinais informativos.
2. Valorar a importancia e utilizar sempre o cinto de seguridade nos vehículos que utilice.
3. Coñecer e practicar as actitudes responsables ante actuacións imprudentes ou temerarias.
4. Utilizar responsablemente os vehículos que conduce (bicis, patíns, ...), coñecendo os sinais que lle afectan e os lugares onde moverse .

O)

1. Coñecer as singularidades físicas de Galicia: relevo, ríos, costas,....
2. Identificar e coñecer as principais institucións de Galicia.
3. Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.
4. Coñece, valora e respecta a lingua propia de Galicia.
5. Coñecer e valorar algún personaxe importante da cultura e sociedade galegas.

. MÍNIMOS ESIXIBLES NA ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA:

- Sabe resumir as ideas dun tema en esquemas.
- Comprende o funcionamento xeral da fisioloxía humana.
- Recoñece a diferenza entre organismo unicelular e pluricelular.
- Diferencia os 5 Reinos dos Seres Vivos.
- Entende as diferenzas entre os estados da materia.

Área de Ciencias sociais

A área de Ciencias sociais ten como obxecto contribuír ao desenvolvemento persoal e social do alumnado, achegándolle os recursos necesarios para integrarse e participar de forma activa na sociedade en que vive, partindo da comprensión da realidade física, social e histórica máis próxima ata poder comprender o mundo dunha maneira máis global.

O desenvolvemento persoal e social dos alumnos e alumnas como futuros cidadáns e cidadás implica, por unha banda, coñecer os mecanismos fundamentais da democracia respectando as regras da vida colectiva e, por outra, interactuar co contorno e o medio velando pola súa conservación ao seren estes bens comúns e compartidos.

1º TRIMESTRE				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración de mapas e planos.</p> <p>e 5 Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios.</p> <p>B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos.</p> <p>B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa.</p> <p>B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.</p>	<p>B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p>	<p>CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.</p>	<p>CMCCT CAA</p>
<p>e 5 Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.</p> <p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración de mapas e planos.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos. (1ºT)</p>	<p>B2.2.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.</p>	<p>CSB2.2.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan</p>	<p>CMCCT CCL</p>
<p>e 5 Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p>	<p>B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes.</p> <p>B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa (1ºT)</p>	<p>B2.3.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.</p>	<p>CSB2.3.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.</p>	<p>CMCCT CCL CSC</p>

<p>e 5 Identificar as palabras clave dun texto, facer resumos, formular hipóteses, interpretar e realizar mapas conceptuais.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía.</p> <p>B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica.</p>	<p>B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.</p>	<p>CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.</p>	<p>CMCCT</p>
--	---	--	---	--------------

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
			CSB2.4.2.Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	CMCCT CAA
A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro. B1Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado. h Coñecer aspectos básicos das CS.	B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. B2.11.O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe.	B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais proponendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.	CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais proponendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do nosos planeta.	CSC CMCCT CAA CCL
A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro B1Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado. h Coñecer aspectos básicos das CS.	B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.	B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	CSC CMCCT CAA CCL
e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados. 2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais h Coñecer aspectos básicos das CS	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD

<p>E 7 Localizar información na biblioteca da aula, do centro ou utiliza para este fin as TIC.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>i 1 Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e par a súas comunicación.</p> <p>2 Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos (axuste de páxina, xestión de arquivos, inserción de imaxes, etc).</p>	<p>B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5.Técnicas de traballo intelectual.</p>	<p>B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
			<p>CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>
<p>e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.</p> <p>2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p>	<p>B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CSC</p>

<p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p>	<p>B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>		<p>CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
<p>h Coñecer aspectos básicos das CS b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrantes. i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p>	<p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>	<p>CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT</p>
<p>h Coñecer aspectos básicos das CS b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrantes</p>	<p>B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p>	<p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>CSB1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
			<p>CSB1.5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>CSC CAA</p>

<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.</p> <p>3 Promover a resolución de conflitos entre iguais de xeito autónomo.</p>	<p>B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.</p>	<p>B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.</p>	<p>CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros</p>	<p>CSC CAA</p>
			<p>CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio, etc.)</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.</p>	<p>B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p>	<p>CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.</p>	<p>CSC CAA</p>

<p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>2 Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrantes.</p> <p>d Respetar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>Realizar actividades encamiñadas a desfacer prexuízos que se relacionen con: aspecto físico, relixión, xénero, nacionalidade, idade, cultura, discapacidade, etc.</p>	<p>B1.14. Iniciativa emprendedora.</p> <p>Actividades de experimentación.</p>	<p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>	<p>CSB1.9.1. A mostra actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.</p>	<p>CSIEE CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respetar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade</p>	<p>B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.</p>	<p>CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>

no contido e na presentación do elaborado. 2 Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.			CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE
---	--	--	---	---------------------

2º TRIMESTRE				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.	B3.1. A Unión Europea. B3.2. A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. - Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo.	B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	CSB3.1.1. Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	CSC CAA
d Respectar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,.... h Coñecer aspectos básicos das CS.			CSB3.1.2. Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	CSC CCEC CCL

<p>d Respeitar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración de pirámides de poboación</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B3.3.Demografía e poboación. Variables demográficas.</p> <p>B3.4.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación.</p> <p>B3.5.Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.</p>	<p>B3.2.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.</p>	<p>CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.</p>	<p>CSC CCL</p>
			<p>CSB3 2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.</p>	<p>CMCCT CSC CAA</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>d Respetar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración de pirámides de poboación</p> <p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución.</p>	<p>B3.3.Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.</p>	<p>CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea.</p>	<p>CSC CCL</p>
			<p>CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.</p>	<p>CSC CCL CAA</p>
			<p>CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.</p>	<p>CSC CCL</p>
			<p>CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.</p>	<p>CSC CMCCT</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres</p> <p>d Respetar e integrar a calquera persoa con</p>	<p>B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da</p>	<p>B3.4.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a</p>	<p>CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.</p>	<p>CSC CCEC CCL</p>

<p>independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.</p>	<p>chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.</p>	<p>CSB3.4.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación:</p> <p>superpoboación, envellecemento, inmigración etc.</p>	<p>CSC CCEC</p>
---	---	--	--	---------------------

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa.</p> <p>B3.9.A produción de bens e servizos.</p>	<p>B3.5.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.</p>	<p>CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.</p>	<p>CSC CMTC</p>
			<p>CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.</p>	<p>CSC CCL</p>
<p>B1Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias.</p>	<p>B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.</p>	<p>CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.</p>	<p>CSIEE CAA CSC</p>
<p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración dun presuposto persoal</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>B1Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así</p>	<p>B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.</p>	<p>B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.</p>	<p>CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles</p>	<p>CSIEE CAA CMCCT CSC</p>
			<p>CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.</p>	<p>CSIEE CAA CMCCT CSC</p>

<p>como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p>			<p>CSB3.7.3. Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.</p>	<p>CSIEE CAA CMCCT CSC</p>
---	--	--	--	--

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado. h Coñecer aspectos básicos das CS.	B3.12. Empregabilidade e espírito emprendedor.	B3.8. Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	CSB3 8.1. Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	CSIEE CAA CSC
h Coñecer aspectos básicos das CS.	B3.13. A empresa. Actividade e funcións.	B3.9. Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.	CSB3.9.1. Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	CSC CMCCT
			CSB3.9.2. Describe diversas formas de organización empresarial.	CCL CSC
			CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	CCL CSC
e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados. 2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais h Coñecer aspectos básicos das CS	B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)	CSB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD

<p>E 7 Localizar información na biblioteca da aula, do centro ou utiliza para este fin as TIC.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>i 1 Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e par a súas comunicación.</p> <p>2 Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos (axuste de páxina, xestión de arquivos, inserción de imaxes, etc).</p>	<p>B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5.Técnicas de traballo intelectual.</p>	<p>B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p>	<p>CD CAA CCL CMCCT CSC</p>
<p>e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.</p> <p>2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p>	<p>B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>

<p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p>	<p>B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>		<p>CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	---	--	--	--------------------------------------

<p>h Coñecer aspectos básicos das CS b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante. i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p>	<p>B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>	<p>CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT</p>
<p>h Coñecer aspectos básicos das CS b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante</p>	<p>B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p>	<p>B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA</p>

<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSC CAA</p>
---	---	---	--	--------------------

<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.</p> <p>3 Promover a resolución de conflitos entre iguais de xeito autónomo.</p>	<p>B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.</p>	<p>B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.</p>	<p>CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.</p>	<p>B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p>	<p>CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.</p>	<p>CSC CAA</p>

<p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>2 Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrantes.</p> <p>d Respetar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>Realizar actividades encamiñadas a desfacer prexuízos que se relacionen con: aspecto físico, relixión, xénero, nacionalidade, idade, cultura, discapacidade, etc.</p>	<p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p>	<p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>	<p>CSB1.9.1. A mostra actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.</p>	<p>CSIEE CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así</p>	<p>B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.</p>	<p>CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>

como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado. 2Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.			CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE
3º TRIMESTRE				
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración dunha liña do tempo h Coñecer aspectos básicos das CS. O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.B1Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.	B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estadísticas, cartográficas, orais, etc.)	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	CSC CAA CCEC CCL CMCCT

<p>g Desenvolve e aplica estratexias de razoamento. Elaboración dunha liña do tempo</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B4.3.O tempo histórico e a súa medida.</p> <p>B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.</p>	<p>B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.</p>	<p>CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.</p>	<p>CSC CMCCT CAA CCEC</p>
---	--	---	---	---------------------------------------

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>d Respetar e integrar a calquera persoa</p> <p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B4.5. As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX.</p> <p>B4.6. España na Idade Contemporánea I: o século XIX.</p> <p>B4.7. As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p> <p>B4.8. España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia.</p> <p>B4.9. España na Unión Europea.</p> <p>B4.10. O Mundo Actual.</p> <p>Realización de arquivos sobre temas de actualidade.</p>	<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>	<p>CSB4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.</p>	<p>CMCCT CSC CCEC</p>
			<p>CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.</p>	<p>CMCCT CSC CCEC</p>
			<p>CSB4.3.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
			<p>CSB4.3.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus</p>	<p>CCEC CMCCT CSC</p>

			CSB4.3.5.Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	CSC CCEC CAA
			CSB4.3.6.Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	CSC CCEC CAA
d Respetar e integrar a calquera persoa O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.4.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora	CSC CCEC
h Coñecer aspectos básicos das CS.	B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.		CSB4.4.2.Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	CAA CSC CCEC CAA

<p>d Respetar e integrar a calquera persoa</p> <p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.</p>	<p>B4.5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>	<p>CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
			<p>CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>

Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.</p> <p>2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p>	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.</p> <p>B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p>	<p>B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas)</p>	<p>CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA CMCCT CCL CD</p>
<p>E 7Localizar información na biblioteca da aula, do centro ou utiliza para este fin as TIC.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>i 1 Usar as TIC de modo cada vez máis autónomo para a busca e selección de información e par a súas comunicación.</p> <p>2Realizar traballos cun uso máis autónomo do procesador de textos (axuste de páxina, xestión de arquivos, inserción de imaxes, etc).</p>	<p>B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5.Técnicas de traballo intelectual.</p>	<p>B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais.</p>	<p>CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p> <p>CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>CD CAA CCL CMCCT CSC</p> <p>CD CAA CCL CMCCT CSC</p>

<p>e 1 Expresarse oralmente con articulación, entoación e volume axeitados.</p> <p>2 Participar en diálogos e realizar exposicións orais usando recursos verbais e non verbais</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p>	<p>B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	--	---	---	--------------------------------------

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>O 3 Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico do contorno, e asumir responsabilidades de conservación e mellora.</p>	<p>B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>		<p>CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
<p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p>	<p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>	<p>CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT</p>

<p>h Coñecer aspectos básicos das CS</p> <p>b Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrante</p>	<p>B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p>	<p>B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
			<p>CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>CSC CAA</p>

<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p> <p>i Usar as TIC de modo autónomo</p>	<p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>B1.6.Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSB1.6.1.Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.</p> <p>3 Promover a resolución de conflitos entre iguais de xeito autónomo.</p>	<p>B1.12.Participación activa e construtiva na vida social.</p>	<p>B1.7.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.</p>	<p>CSB1.7.1.Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros</p>	<p>CSC CAA</p>
			<p>CSB1.7.2.Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>A1 Practicar e respectar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>2Respectar e valorar as diferenzas de raza, relixión, sexo, n.e.e.</p> <p>h Coñecer aspectos básicos das CS.</p>	<p>B1.13.A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.</p>	<p>B1.8.Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p>	<p>CSB1.8.1.Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.</p>	<p>CSC CAA</p>

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C clave
<p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>2 Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e respecto aos demais integrantes.</p> <p>d Respetar e integrar a calquera persoa con independencia das diferenzas culturais, de sexo, relixión, capacidades,....</p> <p>Realizar actividades encamiñadas a desfacer prexuízos que se relacionen con: aspecto físico, relixión, xénero, nacionalidade, idade, cultura, discapacidade, etc.</p>	<p>B1.14. Iniciativa emprendedora.</p> <p>Actividades de experimentación.</p>	<p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>	<p>CSB1.9.1. A mosas actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p>
			<p>CSB1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
<p>A1 Practicar e respetar as normas de convivencia entre os compañeiros e tamén cos mestres: quenda de palabra, respecto as opinións ou respostas de cada compañeiro.</p> <p>B1 Realizar de xeito autónomo as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como as complementarias, cunha calidade no contido e na presentación do elaborado.</p> <p>2 Realizar traballos cooperativos, con distribución de roles que se intercambiarán ao longo do curso, cunha implicación e</p>	<p>B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.</p>	<p>CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

respecto aos demais integrante C1 Afianzar o coñecemento e as consecuencias das emocións positivas e negativas, así como da empatía.			CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	CSC CAA CSIEE
--	--	--	--	---------------------

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	6º Ed Primaria		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Ciencias Sociais (CS)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1 % de peso	T 2 % de peso	T 3 % de peso	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
CS-B1.1	6º-CSB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	90 %	X 7.67%	X 5.27%	X 5.36%	3 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de Campo.	CAA CMCC TCCL CD
CS-B1.2	6º-CSB1.2.1 - Utiliza as tecnoloxías da	60%	X	X	X	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CDCA A

	información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.		3.84%	2.64%	2.68%		INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCLC MCCT CSC
CS-B1.2	6º-CSB1.2.2 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	80%	X 10.23 %	X 7.03%	X 7.15%	4 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CDCA A CCLC MCCT CSC
CS-B1.3	6º-CSB1.3.1 - Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	60%	X 5.12%	X 3.52%	X 3.57%	2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CAA CMCC T CSC
CS-B1.3	6º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	80%	X 5.12%	X 3.52%	X 3.57%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CMCC T CSC
CS-B1.4	6º-CSB1.4.1 - Realiza traballos e presentacións a nivel individual e	60%	X 2.56%	X 1.76%	X 1.79%	1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CAA CD CSIEE

	grupala que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.						INSTRUMENTOS: Investigacións. Traballo de aplicación e síntese.	CSC CCL CMCC T
CS-B1.5	6º-CSB1.5.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	80%	X 5.12%	X 3.52%	X 3.57%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CAA CSIEE
CS-B1.5	6º-CSB1.5.2 - Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	30%	X 1.28%	X 0.88%	X 0.89%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CAA
CS-B1.6	6º-CSB1.6.1 - Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	20%	X 1.28%	X 0.88%	X 0.89%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CSC CAA
CS-B1.7	6º-CSB1.7.1 - Participa	40%	X	X	X	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observador	CSC

	dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros		1.28%	0.88%	0.89%		externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CAA
CS-B1.7	6º-CSB1.7.2 - Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	30%	X 1.28%	X 0.88%	X 0.89%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CSC CAA
CS-B1.8	6º-CSB1.8.1 - Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	30%	X 1.28%	X 0.88%	X 0.89%	0.5 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CSC CAA
CS-B1.9	6º-CSB1.9.1 - Amona actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	30%	X 3.84%	X 2.64%	X 2.68%	1.5 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSIEE CSC CAA
CS-B1.9	6º-CSB1.9.2 - Manifesta autonomía na	35%	X	X	X	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CAA CSIEE

	planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.		2.56%	1.76%	1.79%		INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	
CS-B1.10	6º-CSB1.10.1 - Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	25%	X 2.05%	X 1.41%	X 1.43%	0.8 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CAA CSIEE
CS-B1.10	6º-CSB1.10.2 - Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	35%	X 2.56%	X 1.76%	X 1.79%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CAA CSIEE
CS-B2.1	6º-CSB2.1.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	80%	X 5.12%	X 3.52%	X 3.57%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMCC T CAA
CS-B2.2	6º-CSB2.2.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	80%	X 5.12%			2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Textos escritos.	CMCC T CCL

CS-B2.3	6º-CSB2.3.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	100%	X			4 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CMCC T CCL CSC
CS-B2.4	6º-CSB2.4.1 - Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	90%	X			2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Portfolio.	CMCC T
CS-B2.4	6º-CSB2.4.2 - Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	90%	X			2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Proba obxectiva. Rúbrica. Cuestionario aberto.	CMCC T CAA
CS-B2.5	6º-CSB2.5.1 - Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	65%	X			1 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CSC CMCC T CAA CCL
CS-B2.6	6º-CSB2.6.1 - Explicar as causas e consecuencias do	70%	X			2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CSC CMCC T CAA

	cambio climático e as actuacións responsables para frealo.						INSTRUMENTOS: Resumo. Investigacións.	CCL
CS-B3.1	6º-CSB3.1.1 - Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	50%		X 1.76%		1 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CSC CAA
CS-B3.1	6º-CSB3.1.2 - Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	70%		X 5.27%		3 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC CCL
CS-B3.2	6º-CSB3.2.1 - Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	70%		X 3.16%		1.8 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCL
CS-B3.2	6º-CSB3.2.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	80%		X 3.52%		2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMCC T CSC CAA
CS-B3.3	6º-CSB3.3.1 - Describe	40%		X		1.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das	CSC

	as principais características da poboación española e europea.			2.64%			produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL
CS-B3.3	6º-CS3.3.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	60%		X 3.52%		2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCL CAA
CS-B3.3	6º-CSB3.3.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	30%		X 0.88%		0.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CSC CCL
CS-B3.3	6º-CSB3.3.4 - Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	40%		X 3.2%		1.82 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CSC CMCC T
CS-B3.4	6º-CSB3.4.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	60%		X 1.76%		1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCEC CCL
CS-B3.4	6º-CSB3.4.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da	80%		X 5.38%		3.06 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CSC CCEC

	poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.						INSTRUMENTOS: Producións orais.	
CS-B3.5	6º-CSB3.5.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.			X 1.76%		1 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CMTC
CS-B3.5	6º-CSB3.5.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	70%		X 3.52%		2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CSC CCL
CS-B3.6	6º-CSB3.6.1 - Valora con espírito crítico a función da publicidade e reconece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	85%		X 4.4%		2.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSIEE CAA CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.1 - Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	40%		X 1.76%		1 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSIEE CAA CMCC T CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.2 - Planifica	20%		X		1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das	CSIEE

	os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.				1.76%			produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de Campo.	CAA CMCC T CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.3 - Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	30%			X 3.16%		1.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CSIEE CAA CMCC T CSC
CS-B3.8	6º-CSB3.8.1 - Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	30%	X 4.6%	X 3.16%	X 3.22%		1.8 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSIEE CAA CSC
CS-B3.9	6º-CSB3.9.1 - Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	20%		X 1.76%			1 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CSC CMCC T
CS-B3.9	6º-CSB3.9.2 - Describe diversas formas de organización empresarial.	30%		X 1.76%			1 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CSC
CS-B3.9	6º-CSB3.9.3 - Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a	50%		X 3.16%			1.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Portfolio.	CCL CSC

	economía, ilustrando as definicións con exemplos.							
CS-B4.1	6º-CSB4.1.1 - Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	100%			X 6.79%	3.8 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CAA CCEC CCL CMCC T
CS-B4.2	6º-CSB4.2.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	80%			X 5%	2.8 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de interpretación de datos.	CSC CMCC T CAA CCEC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	90%			X 6.79%	3.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Resumo. Proba de interpretación de datos. Rúbrica.	CMCC T CSC CCEC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia	90%			X 5%	2.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CMCC T CSC CCEC

	de España describindo as principais características de cada unha delas.							
CS-B4.3	6º-CSB4.3.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	70%			X 5%	2.8 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCEC CAA
CS-B4.3	6º-CSB4.3.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.	70%			X 5%	2.8 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CCEC CMCC T CSC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.5 - Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	90%			X 5%	2.8 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.	CSC CCEC CAA
CS-B4.3	6º-CSB4.3.6 - Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a	50%			X 2.14%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC CCEC CAA

	pertenza á Unión Europea.							
CS-B4.4	6º-CSB4.4.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	30%			X 2.14%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCEC CAA
CS-B4.4	6º-CSB4.4.2 - Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e reconece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	70%			X 5.36%	3 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC CAA
CS-B4.5	6º-CSB4.5.1 - Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	40%			X 1.79%	1 %	PROCEDEMENTOS: Observador externo. INSTRUMENTOS: Observador externo.	CSC CCEC CAA
CS-B4.5	6º-CSB4.5.2 - Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e	40%			X 3.31%	1.85 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CCEC CAA

	coidar.							
--	---------	--	--	--	--	--	--	--

RÚBRICAS 1º TRIMESTRE

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca, selecciona e organiza a información relevante e comunícase por oral e por escrito	Precisa axuda para a busca e organización da información relevante	Ten dificultades para a busca e organización da información relevante	Non sabe buscar organizar e seleccionar a información relevante	Traballo de investigación
Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados	Emprega as TIC de forma axeitada para a elaboración de traballos	Precisa axuda no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Ten dificultade no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Non emprega de forma axeitada as TIC para a elaboración de traballos	Traballo de investigación
Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da	Manexa correctamente a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Precisa axuda para o manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Ten dificultade no manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Non é capaz de manexar a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Traballo de investigación

información e a comunicación.					
Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expresase claramente e comprende textos orais e escritos	Sabe expresarse pero non entra en detalles. Precisa axuda para a comprensión de textos orais e escritos	Ten dificultade a hora de expresarse e de comprender textos orais e escritos	Non sabe expresarse de maneira adecuada e non comprende textos orais e escritos	Lecturas críticas Exposicións de forma oral e escritas
Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Participa activamente e esforzase. Presenta habilidades de liderado	Participa nos traballos en grupo	Pouca participación de forma grupal	Non é participativo	Solución de exercicios individual e en grupo
Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións	É autónomo e ten iniciativa presentando os traballos correctamente	Precisa axuda na toma de decisións	Ten dificultade a hora de planificar e tomar decisións	Non é autónomo nin presenta iniciativa. Non é limpo e ordenado	Portafolio
Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden	Manexa correctamente os diferentes tipos de mapas	Precisa axuda para a identificación, clasificación e lectura de mapas	Ten dificultade a hora de clasificar e ler mapas	Non sabe manexar os mapas	Mapa conceptual Traballo de investigación

aparecer nel					
Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	Expresa claramente Os contidos traballados	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona	Ten dificultade a hora de expresar os contidos traballados	Non sabe expor os contidos	Cuestionario
Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade	Expresa claramente Os contidos traballados	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona	Ten dificultade a hora de expresar os contidos traballados	Non sabe expor os contidos	Cuestionario
Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	Recoñece con corrección os contidos traballados.	Precisa axuda para recoñecer os contidos traballados	Ten dificultade a hora de recoñecer os contidos traballados	Non recoñece con claridade os contidos traballados	Análise de casos Traballo en equipo Portafolio

2º TRIMESTRE

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca, selecciona e organiza a información relevante e comunícase por oral e por escrito	Precisa axuda para a búsqueda e organización da información relevante	Ten dificultades para a búsqueda e organización da información relevante	Non sabe buscar organizar e seleccionar a información relevante	Traballo de investigación

Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados	Emprega as TIC de forma axeitada para a elaboración de traballos	Precisa axuda no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Ten dificultade no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Non emprega de forma axeitada as TIC para a elaboración de traballos	Traballo de investigación
Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Manexa correctamente a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Precisa axuda para o manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Ten dificultade no manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Non é capaz de manexar a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Traballo de investigación
Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expresase claramente e comprende textos orais e escritos	Sabe expresarse pero non entra en detalles. Precisa axuda para a comprensión de textos orais e escritos	Ten dificultade a hora de expresarse e de comprender textos orais e escritos	Non sabe expresarse de maneira adecuada e non comprende textos orais e escritos	Lecturas críticas Exposicións de forma oral e escritas
Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Participa activamente e esforzase. Presenta habilidades de liderado	Participa nos traballos en grupo	Pouca participación de forma grupal	Non é participativo	Solución de exercicios individual e en grupo
Manifesta autonomía na	É autónomo e ten iniciativa presentando	Precisa axuda na toma	Ten dificultade a hora de planificar e tomar	Non é autónomo nin presenta iniciativa. Non	Portafolio

planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións	os traballos correctamente	de decisións	decisiones	é limpo e ordenado	
Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro	Manexa correctamente os diferentes tipos de mapas	Precisa axuda para a identificación, clasificación e lectura de mapas	Ten dificultade a hora de clasificar e ler mapas	Non sabe manexar os mapas	Mapa conceptual Traballo de investigación
Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente, interpretando pirámides de poboación e outro gráficos	Expresa claramente Os contidos traballados e interpreta correctamente pirámides de poboación.	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona. Precisa axuda para interpretar pirámides de poboación	Ten dificultade a hora de expresar os contidos traballados e de interpretar as pirámides de poboación	Non sabe expor os contidos nin interpreta pirámides de poboación.	Cuestionario
Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica	Recoñece con corrección os contidos traballados.	Precisa axuda para recoñecer os contidos traballados	Ten dificultade a hora de recoñecer os contidos traballados	Non recoñece con claridade os contidos traballados	Cuestionario Análise de casos Traballo en equipo Portafolio

distintas actividades no grupo ao que pertencen.					
Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos	É capaz de valorar por si mesmo e con espírito crítico a función da publicidade.	Precisa axuda para valorar de forma crítica a función da publicidade.	Ten dificultades para valorar de forma crítica a función da publicidade.	Non é capaz de valorar de forma crítica a función da publicidade.	Análise de casos Traballo en equipo Portafolio

3º TRIMESTRE

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca, selecciona e organiza a información relevante e comunícase por oral e por escrito	Precisa axuda para a búsqueda e organización da información relevante	Ten dificultades para a búsqueda e organización da información relevante	Non sabe buscar organizar e seleccionar a información relevante	Traballo de investigación
Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados	Emprega as TIC de forma axeitada para a elaboración de traballos	Precisa axuda no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Ten dificultade no emprego das TIC para a elaboración de traballos	Non emprega de forma axeitada as TIC para a elaboración de traballos	Traballo de investigación
Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Manexa correctamente a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Precisa axuda para o manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Ten dificultade no manexo da información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Non é capaz de manexar a información representada en diferentes formatos (imaxes, táboas, gráficas...)	Traballo de investigación

Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expresase claramente e comprende textos orais e escritos	Sabe expresarse pero non entra en detalles. Precisa axuda para a comprensión de textos orais e escritos	Ten dificultade a hora de expresarse e de comprender textos orais e escritos	Non sabe expresarse de maneira adecuada e non comprende textos orais e escritos	Lecturas críticas Exposicións de forma oral e escritas
Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Participa activamente e esforzase. Presenta habilidades de liderado	Participa nos traballos en grupo	Pouca participación de forma grupal	Non é participativo	Solución de exercicios individual e en grupo
Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións	É autónomo e ten iniciativa presentando os traballos correctamente	Precisa axuda na toma de decisións	Ten dificultade a hora de planificar e tomar decisións	Non é autónomo nin presenta iniciativa. Non é limpo e ordenado	Portafolio
Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	Define correctamente os diferentes contidos traballados	Precisa axuda para a definición dos contidos traballados	Ten dificultade a hora de definir os contidos traballados	Non sabe definir os contidos traballados.	Mapa conceptual Traballo de investigación

Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	Sitúa correctamente nunha liña do tempo as diferentes etapas históricas de España	Precisa axuda para situar correctamente nunha liña do tempo as diferentes etapas históricas de España	Ten dificultade a hora de situar correctamente nunha liña do tempo as diferentes etapas históricas de España	Non sabe situar correctamente nunha liña do tempo as diferentes etapas históricas de España	Mapas conceptuais
Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	Expresa claramente Os contidos traballados	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona	Ten dificultade a hora de expresar os contidos traballados	Non sabe expor os contidos	Cuestionario
Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Respecta e valora positivamente e de forma autónoma o patrimonio histórico que o rodea.	Respecta e valora o patrimonio histórico que o rodea xa que o ve como algo imposto.	Ten dificultade a hora de valorar e respectar o patrimonio histórico que o rodea.	Non respecta nin valora o patrimonio histórico que o rodea.	Análise de casos

Mínimos da Área de Ciencias Sociais

- Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área que manifesten comprensión.
- Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable.
- Manifesta certa autonomía na planificación e execución de accións e tarefas.
- Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e aplícaa para saber a medida real.
- É capaz de expresar as coordenadas dun lugar nun mapa con paralelos e meridianos.
- Define clima, nomea os seus principais elementos e algúns dos factores que o determinan.
- Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.
- Explicar que é o cambio climático e as actuacións responsables que podemos facer.
- Explica que é a Unión Europea e localiza nun mapa os países membros e algunhas capitais.
- Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente
- Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.
- Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.
- Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.
- Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía.
- Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais.
- Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.

ÁREA LINGUA ESTRANXEIRA-INGLÉS

- INTRODUCCIÓN

-
-
- No 6º curso da educación primaria as destrezas orais, que tiñan prioridade nos primeiros curso da etapa, vense acompañadas polo desenvolvemento dunha competencia escrita eficaz e contextualizada nos intereses, necesidades e preferencias propios destas idades.
- Unha circunstancia facilitará no presente curso escolar a continuidade do traballo oral neste nivel. Ten que ver coa presenza dun auxiliar de conversa, con todas as vantaxes que iso aporta no traballo da oralidade.
- Nesta mesma dirección, o poder traballar nunha sesión semanal con actividades orais dentro da materia de libre configuración (“Drama”) permitirá empregar sistemáticamente a lingua inglesa dun xeito lúdico, divertido, creativo e vinculado a outras habilidades expresivas. Sen olvidar a confección dos textos por parte do propio alumnado.
- O emprego das TICs para a aprendizaxe da lingua inglesa vai ser tamén unha constante ao longo do curso, aproveitando as posibilidades que ofrece o proxecto Edixgal.
- A utilización de cancións de música pop e rock, de materiais escritos de diversa procedencia, de diálogos tanto elaborados polos rapaces como propostos polo mestre, así como de produtos audiovisuais axeitados á súa idade e nivel competencial, será unha ferramenta importante tanto para a motivación dos nenos e nenas como para a contextualización da lingua.
- O alumnado de 6º fará dous traballos (cadaunseu no 2º e 3º trimestre) sobre 2 libros en inglés cun nivel gramatical e de vocabulario axeitado ás súas capacidades. Despois de lelos, deberán entregar un texto en galego ou castelán que comprenda os seguintes apartados: Resumo-Vocabulario e Opinión persoal. Este traballo será cualificado e formará parte da avaliación deses trimestres.
- Os catro primeiros bloques da programación (comprensión de textos orais, produción de textos orais, comprensión de textos escritos e produción de textos escritos) serán obxecto de atención durante os tres trimestres do curso, como dita a propia dinámica do aprendizaxe dunha lingua. Será no quinto, coñecemento da lingua e consciencia intercultural, onde faremos una secuenciación temporal por trimestres.
- En canto ao alumnado dos dous grupos de sexto, cómpre sinalar algunhas circunstancias a ter en conta para plantexar o proceso de aprendizaxe da forma máis eficaz posible.
- Os grupos están formados por 24 (6ºA) e 25 (6ºB) alumnos, con dúas incorporacións en cada grupo. O grupo A trátase dun agrupamento bastante homoxéneo en canto ao desenvolvemento do traballo observado en 5º, aínda que inclúe a dous alumnos que non acadaron os mínimos esixibles o curso pasado. Como o factor decisivo foi a falta de esforzo, cabe desexar que este ano estes alumnos, que recibirán o correspondente reforzo, acaden outro resultado. No curso B atopamos alumnos de diversos ambientes socio-culturais e tamén de ritmos de traballo moi distintos. Hai catro alumnos que non superaron a materia en 5º e

recibirán o reforzo prescriptivo. Dous deles incorporáronse ao centro no derradeiro trimestre e viñan do estranxeiro, sen ter nocións de Lingua Inglesa. Artellaremos a intervención de profesorado de reforzo para atender de modo máis individualizado estes dous alumnos. O terceiro caso é dunha alumna que parte dun nivel moi baixo de coñecementos e de esforzo e o cuarto é un alumno que chega procedente doutro centro, con varias materias suspensas en 5º ademais de Lingua Inglesa.

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

0. Welcome back!

OBXECTIVOS

- Falar sobre a familia.
- Facer descrições sobre un mesmo.
Aprender a indicar unha dirección.
Identificar animais.
Describir animais.

TEMPORALIZACIÓN

5 sesións.

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias
clave

<p>Repaso dos contidos principais do ciclo anterior.</p> <p>Información xeral dunha persoa.</p> <p>Preguntas e respostas sobre aspectos □□□□□□□□ como nome, idade, número de irmáns...</p> <p>Descrición básica dun mesmo e de membros da familia.</p> <p>Información xeral dun animal.</p> <p>Preguntas e respostas sobre características de animais como as características físicas, modo de se alimentar, lugar onde habita.</p> <p>Dar e entender instrucións e descrições da ubicación dun lugar e como chegar a el.</p>	<p>B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p> <p>B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.</p> <p>B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou</p>	<p>PLEB1.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).</p> <p>PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que se traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.</p> <p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.</p>	<p>CCL CAA CSC</p> <p>CCL CAA CSC</p>

	<p>apoiando con xestos o que se quere expresar.</p> <p>B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.</p> <p>B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiás ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p>	<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p>	<p>CCL CCA</p>

	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.</p> <p>B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.</p>	<p>PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
	<p>B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).</p> <p>B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e.</p>	<p>PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>

estructura interrogativa para demandar información).

6
PRIMARIA

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

1. BACK TO SCHOOL

OBXECTIVOS

Usar as seguintes formas: *present simple, present continuous, imperative*.

Aprender as expresións de tempo: días, partes do día, datas e meses.

Referirse a actividades que nos gusta facer: *to like + verb-ing*.

Falar sobre o tempo libre.

Escoitar e saber as diferenzas entre *I* e *i*.

TEMPORALIZACIÓN

12 sesións.

Contidos

Criterios de avaliación

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave

<p>Saúdos. Dar ordes; o imperativo. Fonética /I/ e /i:/ Facer e contestar preguntas relacionadas con información básica dun mesmo e as persoas achegadas: veciños, compañeiros, familiares... <i>Present simple</i>: usos e formación. Actividades cotiás: levantarse, deitarse, comer... Expresións de tempo no presente: <i>never, sometimes, often, always, now...</i> <i>Present continuous</i>: uso e formación. Preposicións de tempo: <i>in the morning, at the weekend, on Monday...</i> Expresión de gustos relacionado ás actividades de lecer: ler, nadar, facer deporte...(<i>like+ing</i>) A festa de Halloween. Os pintores impresionistas.</p>	<p>B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiás predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual. B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto. B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p>	<p>PLEB1.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).</p> <p>PLEB1.4. Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza (por exemplo, nunha tenda, nun tren).</p> <p>PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.</p> <p>PLEB1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc.), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.</p>	<p>CCL CAA CSC</p> <p>CCL CAA CSC</p> <p>CCL CAA CSC</p>
			<p>CAA</p>

	<p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>		
	<p>B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.</p> <p>B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.</p>	<p>CCL CAA</p>

	<p>memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.</p> <p>B2.3. Articular, de maneira polo xeral comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.</p> <p>B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.</p> <p>B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>		
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que</p>	<p>PLEB3.2. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.</p>	<p>CCL CAA</p>

	<p>o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p> <p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
		<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
		<p>PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £).</p>	<p>CCL</p>
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación, para falar de</p>	<p>PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e</p>	<p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>

	<p>si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.</p> <p>B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.</p> <p>B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.</p>	<p>fai preguntas relativas a estes temas.</p>	
	<p>B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade ou</p>	<p>PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p> <p>PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p> <p>CCL</p>

	<p>escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.</p> <p>B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais.</p> <p>B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).</p> <p>B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e estrutura interrogativa para</p>	<p>culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.</p>	CAA
--	---	--	-----

demandar información).

B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B5.6. Cumprir a función comunicativa principal do texto (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos para inicio e despedida para peche en conversas ou en correspondencia, ou unha narración esquemática desenvolvida en puntos).

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, “entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas

habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).)

B5.13. Establecer similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e mostra respecto por todas.

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

2. SIMPLY THE BEST.

OBXECTIVOS

- Aprender a comparar persoas, obxectos e situacións: *comparative* e *superlative*.
- Uso do pasado (*past simple*): *to be*, verbos regulares e verbos irregulares máis comúns.
- Falar de experiencias pasadas.
- Falar de eventos deportivos.
- Describir persoas e as súas habilidades.
- Falar do Nadal.
- **Escoitar e saber a diferenza entre u e u:**

TEMPORALIZACIÓN

- 12 sesións.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Describir persoas, situacións e animais. <i>Past simple</i>: usos e formación de verbos regulares. <i>Past simple</i>: usos e formación de verbos irregulares. Expresións de tempo no pasado: <i>yesterday</i>, <i>last week</i>, <i>last month</i>... Fonética /ʊ/ e /u:/ <i>Present simple</i>: falar sobre actividades cotiáns. 	<p>B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias,</p>	<p>PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.</p> <p>PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes</p>	<p>CCL CAA CSC</p> <p>CAA</p>

Preposicións de tempo no presente:
every day, in the morning...

Formación e uso de adxectivos para falar sobre persoas, animais ou situacións.

Refrán relacionado co Nadal.

Os tres reis magos e o simbolismo da tradición de facer regalos no Nadal.

necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.

B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.

B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.

B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais

e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.

	relacionados con estes.		
	<p>B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.</p> <p>B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.</p> <p>B2.3. Articular, de maneira polo xeral comprensible pero con</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.</p>	<p>CCL CAA</p>

	<p>evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.</p> <p>B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.</p> <p>B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>		
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto</p>	<p>PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).</p>	<p>CCL CAA</p>
		<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e</p>	<p>CCL</p>

	<p>resulten moi familiares, cotiás ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p> <p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen. □</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p>	CAA
		<p>PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £).</p>	CCL
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación,</p>	<p>PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas</p>	CCL CD CAA CSC

para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.

B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.

B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.

B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.

B4.8. Usar correctamente o dicionario bilingüe, biblioteca de aula e outros materiais de consulta para a elaboración de textos, respectando as súas normas de funcionamento.

relativas a estes temas.

	<p>B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.</p> <p>B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais.</p> <p>B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus</p>	<p>PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p> <p>PLEB5.3. Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).</p> <p>PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.</p>	<p>CCL CAA CSC</p> <p>CCL CD CSC</p> <p>CCL CAA</p>
--	---	--	---

expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).

B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e estrutura interrogativa para demandar información).

B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais

ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).)

B5.12. Indagar a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identificar semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos.

B5.13. Establecer similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para

aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e mostra respecto por todas.

6
PRIMARIA

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

3. GOING SHOPPING

OBXECTIVOS

- Falar sobre ir de compras.
 - Falar sobre roupa.
- Aprender a usar os nomes contables e incontables.
 - *Usar much, many, how much, how many.*
- Usar expresións de cantidade: *a few, a lot, much, many, more, little, a bottle, a kilo, a piece...*
- Aprender novos verbos irregulares e repasar algúns coñecidos: *go-went, see-saw, run-ran, wake up-woke up, sell-sold.*
 - Describir un escaparate.
- Expresar unha opinión persoal sobre as compras online.
 - escoitar e comparar os sons /e/ e /ə/.

- *Falar sobre as mascotas.*

TEMPORALIZACIÓN

- 12 sesións.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Entender e facer unha lista da compra. <p>Vocabulario relacionado con roupa, complementos e ir de compras.</p> <p>Nomes contables e incontables.</p> <p>Uso de <i>how much?</i> e <i>how many?</i></p> <p>Expresións de cantidade: <i>a lot of, a few, a piece of, much, many...</i></p> <p>Entender mapas e dar unha dirección para chegar a un lugar.</p> <p>Describir un escaparate usando expresións de lugar como: <i>to the</i></p>	<p>B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver</p>	<p>PLEB1.1. Comprende o esencial de anuncios publicitarios sobre produtos que lle interesan (xogos, ordenadores, CD etc.).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
		<p>PLEB1.2. Comprende mensaxes e anuncios públicos que conteñan instrucións, indicacións ou outro tipo de información (por exemplo, números, prezos, horarios, nunha estación ou nuns grandes almacéns).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
		<p>PLEB1.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p>
		<p>PLEB1.4. Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na</p>	<p>CCL</p>

<p><i>right, to the left, in the centre...</i></p> <p>Mascotas no Reino Unido.</p> <p>Fonética /e/ e /ə/.</p>	<p>escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.</p>	<p>súa presenza (por exemplo, nunha tenda, nun tren).</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p>
	<p>B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.</p> <p>PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p>
	<p>B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>

sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.

B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.

B2.3. Articular, de maneira polo xeral comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.

B2.4. Facerse entender en

(o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.

	<p>intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.</p> <p>B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>		
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros servizos e lugares públicos.</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas</p>	<p>PLEB3.2. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.</p>	<p>CCL CAA</p>
		<p>PLEB3.3. Comprende correspondencia (SMS, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre</p>	<p>CCL CAA</p>

	<p>para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita etc.</p>	
		<p>PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).</p>	<p>CCL CAA</p>
		<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p>	<p>CCL CAA</p>
		<p>PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £).</p>	<p>CCL</p>
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación,</p>	<p>PLEB4.1. Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico etc.).</p>	<p>CCL CD CAA</p>

para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.

B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.

B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.

B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.

B4.8. Usar correctamente o dicionario bilingüe, biblioteca de aula e outros materiais de consulta para a elaboración de textos, respectando as súas

	normas de funcionamento.		
	<p>B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.</p>	<p>PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
	<p>B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais.</p>	<p>PLEB5.2. Desenvólvese en transaccións cotiás (p. e. pedir nunha tenda un produto e preguntar o prezo).</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
	<p>B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de</p>	<p>PLEB5.3. Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).</p>	<p>CCL CD CSC</p>

	<p>información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).</p> <p>B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e estrutura interrogativa para demandar información).</p> <p>B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.</p> <p>B5.6. Cumprir a función comunicativa principal do texto (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos para inicio e despedida para peche en conversas ou en correspondencia, ou unha narración</p>	<p>PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.</p>	<p>CCL</p> <p>CAA</p>
--	--	---	-----------------------

esquemática desenvolvida en puntos.

B5.7. Cumprir a función comunicativa principal do texto escrito (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos).

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en

situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividades...).

B5.12. Indagar a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identificar semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos.

B5.13. Establecer similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e mostra respecto por todas.

6
PRIMARIA

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

4. AT THE DOCTOR'S

OBXECTIVOS

Aprender a falar sobre saúde e enfermidades.

Preguntar e responder a cuestión: *what's the matter?*

Usar vocabulario sobre o corpo humano.

Facer recomendacións.

Usar as estruturas: *have to do something / need to do something.*

Usar a estrutura: *going to + verb.*

Usar o pasado (*past simple*) de: *want, help, use, play, talk, have, give, get ill.*

Preguntar e responder a cuestión: *how often do you...?*

Escoitar e comparar os sons /s:/ and /ɔ:/.

TEMPORALIZACIÓN

12 sesións.

Contidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<p>Vocabulario relacionado co corpo, as enfermidades e o estado de saúde en xeral.</p> <p>Uso e formación de <i>to be going to</i>.</p> <p>Facer preguntas e dar respostas sobre a frecuencia que se fan as cousas. <i>How often?</i></p> <p>Expresión de frecuencia: <i>once a week, twice a day, three times a month...</i></p> <p>Uso e formación de <i>have to</i>.</p> <p>Uso e formación de <i>need to</i>.</p> <p>Fonética /ɜ:/ e /ɔ:/.</p> <p>Comic Relief e o Red Nose Day: unha ONG internacional de orixe</p>	<p>B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.</p> <p>B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para</p>	<p>PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxeto ou un lugar.</p> <p>PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.</p>	<p>CCL CAA CSC</p> <p>CAA</p>

británico.	<p>facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación. <p>B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.</p> <p>B2.3. Articular, de maneira polo xeral</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.</p>	<p>CCL CAA</p>

	<p>comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.</p> <p>B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.</p> <p>B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>		
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p> <p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información</p>	<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p> <p>PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ©, @, £).</p>	<p>CCL CAA</p> <p>CCL</p>

	<p>contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>		
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.</p> <p>B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.</p> <p>B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.</p>	<p>PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.</p>	<p>CCL CD CAA CSC</p>

	B4.8. Usar correctamente o dicionario bilingüe, biblioteca de aula e outros materiais de consulta para a elaboración de textos, respectando as súas normas de funcionamento.		
	B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto. B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais. B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática). B5.4. Recoñecer os significados máis comúns	PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.	CCL CAA CSC
	PLEB5.3. Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).	CCL CD CSC	
	PLEB5.4. Participa nunha entrevista, p. e. médica nomeando partes do corpo para indicar o que lle doe.	CCL CSC	
	PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	CCL CAA	

asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e estrutura interrogativa para demandar información).

B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).)

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e

mostra respecto por todas.

6
PRIMARIA

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

5. WHAT DO THEY DO?

OBXECTIVOS

Falar sobre profesións e sobre onde traballan as persoas.
 Falar sobre habilidades e posibilidades: *can, could*.
 Ler e escoller un menú.
 Falar sobre habilidades profesionais.
 Ler sobre o traballo dos nenos durante a época victoriana.
 Usar as construcións: *There is/ There are/ There was/ There were*.
 Usar os verbos modais: *can, could, must, may e might*.
 Diferenciar os fonemas /æ/ e / ʌ /.

TEMPORALIZACIÓN

12 sesións.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Vocabulario relacionado con profesión e lugares de	B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais	PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa,	CCL CAA

<p>traballo. Formación e uso de <i>there is, there are, there was e there were</i>. Formación e uso dos verbos modais <i>can e could</i>, para expresar habilidades, posibilidades ou permiso. Formación e uso dos verbos modais <i>may e might</i> para expresar permiso ou posibilidade. Formación e uso do verbo modal <i>must</i> para expresar prohibición, necesidade ou certeza. Fonética /æ/ e /ʌ/. O traballo dos nenos na época victoriana no Reino Unido.</p>	<p>moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual. B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto. B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen. B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes. B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna</p>	<p>que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxeto ou un lugar. PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara. PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiáns ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa</p>	<p>CSC CAA CCL CAA</p>
--	--	---	--

inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.

B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.

B2.3. Articular, de maneira polo xeral comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.

B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.

B2.5. Interactuar de maneira moi básica, utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.

clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.

<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p> <p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros servizos e lugares públicos.</p>	CCL CAA
	<p>PLEB3.2. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.</p>	CCL CAA
	<p>PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).</p>	CCL CAA
	<p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).</p>	CCL CAA
	<p>PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £).</p>	CCL
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos,</p>	<p>PLEB4.1. Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por</p>

	<p>compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.</p> <p>B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.</p> <p>B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.</p> <p>B4.8. Usar correctamente o dicionario bilingüe, biblioteca de aula e outros materiais de consulta para a elaboración de textos, respectando as súas normas de funcionamento.</p>	<p>exemplo, para rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico etc.).</p>	CAA
	<p>B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade</p>	<p>PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p>	CCL CAA CSC

ou escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.

B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais.

B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).

B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e. estrutura interrogativa para demandar información).

B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B5.6. Cumprir a función comunicativa principal do texto (p. e. unha felicitación, un intercambio

de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos para inicio e despedida para peche en conversas ou en correspondencia, ou unha narración esquemática desenvolvida en puntos.

B5.7. Cumprir a función comunicativa principal do texto escrito (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos).

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).

B5.12. Indagar a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identificar semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos.

B5.13. Establecer similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e mostra respecto por todas.

6
PRIMARIA

PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA: INGLÉS

6. SCHOOL TRIP

OBXECTIVOS

Falar sobre accións progresivas: *present e past continuous*.
 Facer recomendacións sobre lugares que visitar.
 Uso da seguinte forma: *present simple*.
 Falar sobre plans: *present continuous e going to*.
 Falar sobre o tempo e a predición meteorolóxica.
 Aprender a construír oracións sobre os plans durante as vacacións.
 Explicar experiencias pasadas.
 escoitar e comparar os sons /ɑ:/ e /ɒ/.

TEMPORALIZACIÓN

12 sesións

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Comprensión e creación de textos sobre viaxes e	B1.1. Identificar o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais en textos orais	PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa,	CCL CAA

<p>vacacións. Uso e formación do <i>past continuous</i>. Fonética / a: / e / ɒ /. Expresar accións progresivas: <i>past continuous</i> e <i>present continuous</i>. Falar do futuro: <i>present continuous</i>. Falar do futuro: <i>going to+ verb</i>. Falar do futuro: <i>will</i>. Expresar predicións meteorolóxicas. Costumes relacionados coas vacacións de verán no Reino Unido.</p>	<p>moi breves e sinxelos en lingua estándar, con estruturas simples e léxico de uso moi frecuente, articulados con claridade e lentamente e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sobre temas habituais e concretos relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotiáns predicibles ou relativos a áreas de necesidade inmediata nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas sexan boas e non distorsionen a mensaxe, que se poida volver escoitar o devandito ou pedir confirmación e conte con apoio visual ou cunha clara referencia contextual.</p> <p>B1.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B1.3. Utilizar as indicacións do contexto e da información contida no texto para facerse unha idea dos significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.</p> <p>PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.</p> <p>PLEB1.7. Comprende o sentido xeral e o esencial e distingue os cambios de tema de programas de televisión ou doutro material audiovisual e multimedia dentro da súa area de interese (p. e. Nos que se entrevista a mozos e mozas ou persoaxes coñecidas sobre temas cotiáns (porexemplo, o que lle gusta facer no seu tempo libre) ou nos que se informa sobre actividades de lecer (teatro, cinema, eventos deportivos, etc</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CCL CAA</p>
---	---	---	--

B2.1. Participar de maneira simple e comprensible en conversas moi breves que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares (un mesmo, a contorna inmediata, persoas, lugares, obxectos e actividades, gustos e opinións), nun rexistro neutro ou informal, utilizando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara, sexan evidentes as pausas e titubeos e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación da persoa interlocutora para manter a comunicación.

B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos moi breves e sinxelos, utilizando, p. e., fórmulas e linguaxe prefabricado ou expresións memorizadas, ou apoiando con xestos o que se quere expresar.

B2.3. Articular, de maneira polo xeral comprensible pero con evidente influencia da primeira ou outras linguas, un repertorio moi limitado de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos, adaptándoos á función comunicativa que se quere levar a cabo.

B2.4. Facerse entender en intervencións breves e sinxelas, aínda que resulten evidentes e frecuentes os titubeos iniciais, as vacilacións, as repeticións e as pausas para organizar, corrixir ou reformular o que se quere dicir.

B2.5. Interactuar de maneira moi básica,

PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.

CCL
CAA

	<p>utilizando técnicas moi simples, lingüísticas ou non verbais (p. e. xestos ou contacto físico) para iniciar, manter ou concluír unha breve conversa.</p>		
	<p>B3.1. Identificar o tema, o sentido xeral, as ideas principais e información específica en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, moi breves e sinxelos, en lingua estándar e cun léxico de alta frecuencia, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, cotiáns ou de necesidade inmediata, a condición de que se poida reler o que non se entendeu, que se poida consultar un dicionario e conte con apoio visual e contextual.</p> <p>B3.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial ou os puntos principais do texto.</p> <p>B3.3. Inferir do contexto e da información contida no texto os significados probables de palabras e expresións que se descoñecen.</p> <p>B3.4. Recoñecer os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £), e identificar os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con estes.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros servizos e lugares públicos.</p> <p>PLEB3.2. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.</p> <p>PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).</p> <p>PLEB3.5. Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do</p>	<p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA</p> <p>CCL CAA</p>

		argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).	
		PLEB3.6. Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ☺, @, £).	CCL
	<p>B4.1. Construír, en papel ou en soporte electrónico, textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro ou informal, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas básicas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas para producir textos escritos moi breves e sinxelos, p. e. copiando palabras e frases moi usuais para realizar as funcións comunicativas que se perseguen.</p> <p>B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras ou frases curtas que se utilizan normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.</p> <p>B4.8. Facer uso das ferramentas informáticas para completar actividades predeseñadas polo persoal docente.</p> <p>B4.8. Usar correctamente o dicionario bilingüe, biblioteca de aula e outros materiais de consulta para a elaboración de textos, respectando as súas normas de funcionamento.</p>	<p>PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.</p>	<p>CCL CD CAA CSC</p>
	B5.1. Identificar aspectos socioculturais e	PLEB5.1. Entende a información esencial en	CCL

<p>sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, sobre a vida cotiá (hábitos, horarios, actividades ou celebracións), condicións de vida (vivenda, contorna), relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comportamento (xestos habituais, uso da voz ou contacto físico) e convencións sociais (normas de cortesía), e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.</p> <p>B5.2. Recoñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos, concretos e significativos, e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha produción oral e escrita adecuada ao contexto, respectando as convencións comunicativas máis elementais.</p> <p>B5.3. Distinguir a función ou funcións comunicativas principais do texto (p. e. unha demanda de información, unha orde, ou un ofrecemento) e un repertorio limitado dos seus expoñentes máis habituais, así como os patróns discursivos básicos (p. e. inicio e peche conversacional, ou os puntos dunha narración esquemática, inicio e peche dunha carta, ou os puntos dunha descrición esquemática).</p> <p>B5.4. Recoñecer os significados máis comúns asociados ás estruturas sintácticas básicas propias da comunicación oral ou escrita (p. e estrutura interrogativa para demandar información).</p> <p>B5.5. Recoñecer un repertorio limitado de léxico oral ou escrito de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos</p>	<p>conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.</p>	<p>CAA CSC</p>
	<p>PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.</p>	<p>CCL CAA</p>

relacionados coas propias experiencias, necesidades e intereses.

B5.6. Cumprir a función comunicativa principal do texto (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos para inicio e despedida para peche en conversas ou en correspondencia, ou unha narración esquemática desenvolvida en puntos.

B5.7. Cumprir a función comunicativa principal do texto escrito (p. e. unha felicitación, un intercambio de información, ou un ofrecemento), utilizando un repertorio limitado dos seus expoñentes máis frecuentes e de patróns discursivos básicos (p. e. saúdos).

B5.8. Manexar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e”, “entón”, “pero”, “porque”), aínda que se sigan cometendo erros básicos de maneira sistemática en, p. e., tempos verbais ou na concordancia.

B5.9. Coñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico, tanto oral como escrito, de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados cos propios intereses, experiencias e necesidades.

B5.10. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos menos dirixidos.

B5.11. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa

aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividade...).

B5.12. Indagar a realidade plurilingüe e multicultural das familias e da súa contorna, e identificar semellanzas e diferenzas, evitando os estereotipos.

B5.13. Establecer similitudes e diferenzas das linguas que hai na aula ou na súa contorna máis próxima.

B5.14. Valorar as linguas como un instrumento de comunicación, para aprender e acercarse a outras culturas, que hai diversidade de linguas e mostra respecto por todas.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Inglés 2021-22		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Primeira Lingua Estranxeira (PLE)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comprensión de textos orais							
PLE-B1.1	6º-PLEB1.1 - Comprende o esencial de anuncios publicitarios sobre produtos que lle interesan (xogos, ordenadores, CD etc.).		X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Traballo de aplicación e síntese.	CCL CAA
PLE-B1.2	6º-PLEB1.2 - Comprende mensaxes e anuncios públicos que conteñan instrucións, indicacións ou outro tipo de información (por exemplo, números, prezos, horarios, nunha estación ou nuns grandes almacéns).		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos. Caderno de clase.	CCL CAA
PLE-B1.2	6º-PLEB1.3 - Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Producións motrices. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CSC
PLE-B1.3	6º-PLEB1.4 - Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza (por exemplo, nunha tenda, nun tren).		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CSC
PLE-	6º-PLEB1.5 - Entende a		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL CAA

B1.3	información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CSC	
PLE-B1.4	6º-PLEB1.6 - Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc.), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Cuestionario pechado. Resumo. Traballo de aplicación e síntese.	CAA
PLE-B1.4	6º-PLEB1.7 - Comprende o sentido xeral e o esencial e distingue os cambios de tema de programas de televisión ou doutro material audiovisual e multimedia dentro da súa área de interese (p. e. nos que se entrevista a mozos e mozas ou personaxes coñecidos ou coñecidas sobre temas cotiás (por exemplo, o que lles gusta facer no seu tempo libre) ou nos que se informa sobre actividades de lecer (teatro, cinema, eventos deportivos etc.).		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Producións orais. Cuestionario pechado.	CCL CAA
Bloque 2: Producións de textos orais							
PLE-B2.1	6º-PLEB2.1 - Fai presentacións breves e sinxelas, previamente		X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	CCL CAA

	preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.					INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos. Exposición dun tema.	
PLE-B2.2	6º-PLEB2.1 - idem do estándar 6º-PLEB2.1 para o criterio PLE-B2.2			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	idem do estándar 6º-PLEB2.1
PLE-B2.3	6º-PLEB2.1 - idem do estándar 6º-PLEB2.1 para o criterio PLE-B2.3		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	idem do estándar 6º-PLEB2.1
PLE-B2.4	6º-PLEB2.1 - idem do estándar 6º-PLEB2.1 para o criterio PLE-B2.4		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	idem do estándar 6º-PLEB2.1
PLE-	6º-PLEB2.1 - idem do		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	idem do

B2.5	estándar 6º-PLEB2.1 para o criterio PLE-B2.5					INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	estándar 6º- PLEB2.1
Bloque 3: Comprensión de textos escritos							
PLE-B3.1	6º-PLEB3.1 - Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros servizos e lugares públicos			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Proba de interpretación de datos.</p>	CCL CAA
PLE-B3.2	6º-PLEB3.2 - Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Textos escritos. Cuestionario pechado.</p>	CCL CAA
PLE-B3.2	6º-PLEB3.3 - Comprende correspondencia (SMS, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita etc.		X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Investigacións. Outras probas específicas. Caderno de clase.</p>	CCL CAA
PLE-B3.3	6º-PLEB3.4 - Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Cuestionario aberto. Cuestionario pechado.</p>	CCL CAA

	familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).						
PLE-B3.3	6º-PLEB3.5 - Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).		X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Cuestionario aberto. Cuestionario pechado. Resumo.</p>	CCL CAA
PLE-B3.4	6º-PLEB3.6 - Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ?, @, ?).	X	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL
Bloque 4: Producción de textos escritos							
PLE-B4.1	6º-PLEB4.1 - Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico etc.).		X			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Cuestionario aberto.</p>	CCLCD CAA
PLE-B4.7	6º-PLEB4.2 - Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CDCAACSC

	lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.						
PLE-B4.2	6º-PLEB4.2 - idem do estándar 6º-PLEB4.2 para o criterio PLE-B4.2			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	idem do estándar 6º-PLEB4.2
PLE-B4.3	6º-PLEB4.2 - idem do estándar 6º-PLEB4.2 para o criterio PLE-B4.3	X		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba aberta. Outras probas específicas. Caderno de clase.</p>	idem do estándar 6º-PLEB4.2
PLE-B4.8	6º-PLEB4.2 - idem do estándar 6º-PLEB4.2 para o criterio PLE-B4.8			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Entrevista. Posta en común.</p>	idem do estándar 6º-PLEB4.2
Bloque 5: Coñecemento da lingua en consciencia intercultural							
PLE-B5.1	6º-PLEB5.1 - Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos. Entrevista.</p>	CCL CAA CSC
PLE-B5.2	6º-PLEB5.2 - Desenvólvese en transaccións cotiás (p. e. pedir nunha tenda un produto e preguntar o prezo).			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.</p>	CCL CAA CSC
PLE-B5.3	6º-PLEB5.3 - Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas,			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.</p>	CCL CD CSC

	presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).						
PLE-B5.4	6º-PLEB5.4 - Participa nunha entrevista, p. e. médica nomeando partes do corpo para indicar o que lle doe.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.</p>	CCL CSC
PLE-B5.5	6º-PLEB5.5 - Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CCL CAA
PLE-B5.6	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.6		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.7	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.7		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.8	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.8			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Cuestionario aberto.</p>	idem do estándar 6º-PLEB5.5

						Caderno de clase.	
PLE-B5.9	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.9			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos. Caderno de clase.	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.10	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.10		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.11	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.11				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.12	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.12				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común.	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.13	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.13				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Rexistro anecdótico (anecdótico).	idem do estándar 6º-PLEB5.5
PLE-B5.14	6º-PLEB5.5 - idem do estándar 6º-PLEB5.5 para o criterio PLE-B5.14				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	idem do estándar 6º-PLEB5.5

Estándares de aprendizaxe que se fixan como mínimos imprescindibles para acadar os obxectivos mínimos desta área e nivel.

PLEB1.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).

PLEB1.5. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que se traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.

PLEB 1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.

PLEB2.1. Fai presentacións breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.

PLEB1.3. Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).

PLEB1.6. Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc.), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.

PLEB3.2. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.

PLEB3.3. Comprende correspondencia (SMS, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita etc.

PLEB3.4. Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).

PLEB4.1. Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico etc.).

PLEB4.2. Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.

PLEB5.1. Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.

PLEB5.2. Desenvólvese en transaccións cotiás (p. e. pedir nunha tenda un produto e preguntar o prezo). PLEB5.3. Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).

PLEB5.4. Participa nunha entrevista, p. e. médica nomeando partes do corpo para indicar o que lle doe.

ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA

"A educación é moito mais que Educación Física pero moi pouco sen ela"

Cando un mestre asume a *responsabilidade de enfrontarse* coa tarefa de cultivar os valores físicos dun grupo de alumnos, ten un longo e difícil camiño que percorrer. Un camiño que, partindo indispensablemente dunha actitude positiva cara á materia que vai a impartir e dunhas aptitudes e coñecementos teóricos desta área, pasa pola formación sobre os condicionantes biolóxicos, psicolóxicos e sociais dos alumnos que lle confían, dos recursos e dos materiais que ofrece o medio e o mesmo colexio, pola selección dos contidos e a enumeración das actividades, o emprego dunha metodoloxía dinámica, activa, flexible, participativa e integradora e tamén na selección de criterios válidos para a avaliación. Pero, é certo que, superadas tódalas dificultades anteriores e as que implica dar resposta ós múltiples interrogantes que xorden no tratamento da Educación Física, logo de planificar o que se quere acadar e o que hai que facer para obtelos resultados apetecidos, *seguimos traballando convencidos de que esta área debe despertar nos que a practican o pracer do movemento, crear hábitos de actividade física e dotar ó alumno de elementos mímicos que lle permitan funcionar autonomamente.*

Seguindo o **Decreto 105/2014, do 4 de setembro**, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, esta área debe fundamentarse especialmente na adquisición da competencia motriz que contribúe ao desenvolvemento persoal, a unha mellor calidade de vida. Pero *a Educación Física non é unha simple aprendizaxe de movementos, senón un camiño cara á educación total* que utiliza dito movemento como axente pedagóxico con diversas *funcións*: de **coñecemento** (dun mesmo e da contorna), de **organización perceptiva** (propio corpo, espazo e tempo), **anatómico-funcional** (incrementando as habilidades, a condición física), **estético-comunicativa** (manifestacións artísticas, comunicativas), de **relación social coas demais persoas**, **agonística** (esforzándose e superando dificultades), **hixiénica** (mellora da saúde),

hedonista (fonte de gozo), de *compensación* (non á vida sedentaria) e *catártica* (para liberar tensións).

No Deseño Curricular Base de Educación Primaria de Galicia inténtase aclarar o *concepto globalizador* que debería ter a Educación Física, a necesidade da súa programación e a adaptación á estratexia pedagóxica: "*A educación física non é só deporte, nin educación psicomotriz, expresión corporal, ou xogo, senón todo isto. A transferencia dos valores educativos da Educación Física á personalidade non pasa de xeito instantáneo, hai que programalo, e está relacionada coa estratexia pedagóxica que se vai utilizar*".

AREA	EDUCACIÓN FÍSICA (1º trimestre)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); O Corpo: Imaxe e Percepción (CIP), Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
<p>1. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>1. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio</p>	<p>CC- Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas</p> <p>1. Adopción de actitudes de colaboración, tolerancia, respecto e resolución pacífica dos conflitos na práctica de xogos e outras actividades físicas.</p> <p>CIP- Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético corporal socialmente vixente.</p> <p>AFS- Autonomía na hixiene corporal (vestimenta e aseo tras o exercicio) e adquisición de hábitos</p>	<p>CC- Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates aceptando as opinións dos demais.</p> <p>CIP- Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a das demais, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a</p>	<p>CC- Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.</p> <p>-Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de forma razoable.</p> <p>CIP- Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos/as da clase.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA</p>
			<p>AFS- Interésase por mellorar as capacidades físicas.</p> <p>XAD- Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de</p>	<p>CAA CSIEE</p>

<p>corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual. Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>2. Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a</i></p>	<p>posturais e alimentarios saudables (incluída a correcta hidratación durante e despois do exercicio).</p> <p>XAD- Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.</p> <p>2. Aceptación e respecto cara ás normas, regras e persoas que participan no xogo. Elaboración e cumprimento dun código de xogo limpo.</p>	<p>un mesmo.</p> <p>XAD- Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades</p>	<p>táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.</p> <p>-Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
---	---	---	---	------------------------------

<p><i>resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.</p>				
<p>Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio</p>	<p>CC- Confianza nas propias capacidades para desenvolver boas actitudes e afrontar as dificultades da actividade física. -Actitudes de aceptación, respecto e valoración dun mesmo, dos demais e do medio.</p> <p>CIP- Seguridade, confianza nun mesmo e nas demais persoas.</p> <p>AFS- Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa e identificación crítica das prácticas pouco saudables (sedentarismo, abuso do lecer audiovisual, adicción ás novas tecnoloxías, consumo de tabaco ou alcohol...). Valoración do xogo e o</p>	<p>CC- Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates e aceptando as opinións dos demais.</p> <p>CIP- Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos demais, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.</p>	<p>CC- Explica aos seus compañeiros/as as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento. -Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p> <p>CIP- Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos/as da clase.</p> <p>AFS- Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).</p> <p>Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do</p>	<p>CAA CCL CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CMCT CAA CSC</p> <p>CCEC CAA CSC</p>

<p>corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p>	<p>deporte como alternativas aos hábitos nocivos para a saúde.</p> <p>XAD- O xogo e o deporte como fenómenos sociais e culturais. Práctica de xogos e actividades deportivas de diferentes modalidades con dificultade crecente.</p>	<p>XAD- Coñecer, valorar e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.</p> <p>XAD- Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.</p>	
---	---	---	---	--

<p>1. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>,</p>	<p>CC- Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.</p> <p>-Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p> <p>CIP-Autonomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.</p> <p>AFS- Adquisición de hábitos de quecemento (global e específico), de dosificación do esforzo e recuperación, necesarios para previr lesións.</p> <p>XAD- Coñecemento, práctica e valoración dos xogos e deportes tradicionais de Galicia. Coñecemento e práctica de</p>	<p>CC- Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador, ante as posibles situacións conflictivas xurdidas, participando en debates e aceptando as opinións dos demais.</p> <p>CIP- Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a das demais persoas, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.</p> <p>XAD- Coñecer, valorar e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en</p>	<p>CC- Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.</p> <p>CIP- Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.</p> <p>AFS- Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.</p> <p>XAD- Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia. -Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia</p>	<p>CSC CD</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CSIE CCEC</p>

poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.	xogos doutras culturas.	especial as de Galicia.	respectando os principios e regras específicas destes.	
AREA	EDUCACION FISICA (2º trimestre)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); O Corpo: Imaxe e Percepción (CIP); Actividade Física Artístico Expresiva (AFAE); Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
1. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática. d)Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e	CC- Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área. Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. CIP - Seguridade, confianza nun mesmo e nas demais persoas.	CC- Extraer e elaborar información relacionada con temas de interese na etapa, e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área. CIP - Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a das demais persoas, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.	CC- Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación. CIP - Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades. -Respecta a diversidade de	CSC CAA CSIEE CSC CAA

<p>oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p>	<p>AFS- . Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.</p>	<p>AFS- Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.</p>	<p>realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.</p>	
<p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p>	<p>XAD- O xogo e o deporte como fenómenos sociais e culturais. Práctica de xogos e actividades deportivas de diferentes modalidades con dificultade crecente.</p>	<p>XAD- Coñecer, valorar e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>AFS- Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.</p>	<p>CAA CSIEE</p>
<p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p>	<p>3. Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.</p>		<p>XAD- Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
<p>c) Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan</p>				

desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.				
<p>1. Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>2. Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o</p>	<p>CC- Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.</p> <p>Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns e peoas e ás persoas ciclistas.</p> <p>HM- Adaptación das habilidades motrices a contornos de práctica non habituais que favorezan toma de decisións, con seguridade e autonomía: o medio natural.</p> <p>4. Mellora das capacidades físicas básicas de forma xenérica e orientada á execución das habilidades motrices, recoñecendo a influencia da condición física na mellora</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas, en distintos contornos incluíndo a natural e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFAE- Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS- Mellorar o nivel das súas</p>	<p>CC- Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.</p> <p>5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p> <p>HM- Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, aplicando correctamente os xestos e utilizando os segmentos dominantes e non dominantes.</p> <p>6. Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de</p>	<p>CAA CCL CSC</p> <p>CSC CAA</p> <p>CMCT CAA CSC</p> <p>CCEC CAA CSC</p>

<p>deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p> <p>d)Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>3. Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito</p>	<p>destas.</p> <p>AFAE- O corpo e o movemento. Exploración, conciencia e gozo das posibilidades e recursos da linguaxe corporal.</p> <p>AFS- Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.</p> <p>XAD- Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en xogos predeportivos e en predeportes. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as regras de xogo (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.</p> <p>- Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-</p>	<p>capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.</p> <p>XAD- Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas.</p>	<p>contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.</p> <p>AFAE- Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.</p> <p>AFS- Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.</p> <p>- Identifica o seu nivel comparando os resultados obtidos en probas de valoración das capacidades físicas e coordinativas cos valores correspondentes á súa idade</p> <p>XAD-Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven</p>	
---	---	--	--	--

familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.	oposición.		na área de Ciencias da natureza. -Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	
<p>1. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>2. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais</p>	<p>CC- Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade.</p> <p>Uso correcto de materiais e espazos na práctica da Educación física.</p> <p>AFAE- Recoñecemento e utilización creativa das zonas corporais e compoñentes do movemento expresivo: espazo, tempo e a intensidade. Zonas corporais: de equilibrio (pernas e pés), de forza (centro de gravidade corporal), de autoridade (peito, ombreiros, brazos) e expresiva (rostro,</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas, en distintos contornos incluíndo a natural e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE- Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p>	<p>CC- Demuestra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.</p> <p>AFAE- Representa ou expresa de forma creativa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.</p> <p>AFS- Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.</p>	<p>CSC CD</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CCEC CAA CSC</p>

<p>persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p>	<p>mirada e pescozo).</p> <p>AFS- Recoñecemento e aplicación das medidas básicas de prevención e seguridade na práctica de actividade física en relación coa execución motriz, ao uso de materiais e espazos.</p> <p>XAD- Iniciación ao deporte de orientación (colexio, parque, medio natural). Toma de contacto co compás. Participación na organización e desenvolvemento de xogos de orientación.</p>	<p>XAD- Manifestar respecto cara á contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación .</p>	<p>XAD- Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.</p>	
--	---	---	--	--

ÁREA	EDUCACIÓN FÍSICA (3º trimestre)		CURSO	SEXTO
	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); Actividade Física Artístico Expresiva (AFAE); Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática. 3. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas	CC- O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal. Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas. - Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns e peoas e ás persoas ciclistas.	CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas, en distintos contornos incluíndo a natural e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo. HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-	CC- Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais. HM- Mantén o equilibrio en diferentes posicións e	CSC CAA CSIEE CSC CAA

<p>entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p> <p>n) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de</p>	<p>HM- Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos non habituais. -Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as propias posibilidades e limitacións, así como a existencia de diferenzas no nivel de habilidade.</p> <p>AFAE- Expresión e comunicación de sentimentos e emocións individuais e compartidas a través do corpo, o xesto e o movemento.</p> <p>7. Participación na composición e execución de producións grupais a partir de estímulos rítmicos, musicais, poéticos... Elaboración de bailes, coreografías simples ou montaxes expresivas.</p> <p>AFS- Recoñecemento e aplicación das medidas básicas de prevención e</p>	<p>temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFAE- Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p> <p>XAD- Manifestar respecto cara á contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.</p>	<p>superficies. -Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.</p> <p>AFAE- Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais, plásticos ou verbais.</p> <p>AFS- Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.</p>	<p></p> <p>CAA CSIEE</p>
--	---	---	--	------------------------------

<p>respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p>	<p>seguridade na práctica de actividade física en relación coa execución motriz, ao uso de materiais e espazos.</p> <p>-Valoración da actividade física como factor esencial no mantemento e mellora da saúde.</p> <p>Aprecio, gusto e interese polo coidado do corpo.</p> <p>XAD- Práctica responsable de actividades físicas lúdicas e deportivas nas saídas á contorno natural de Galicia.</p>		<p>XAD- Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
<p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas</p>	<p>CC- O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.</p> <p>8. Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.</p> <p>- Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns e peoas e ás persoas ciclistas.</p> <p>AFAE- Desenvolvemento</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas, en distintos contornos incluíndo a natural e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE- Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artístico-expresivas.</p>	<p>CC- Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.</p> <p>9. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.</p> <p>10. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.</p>	<p>CAA CCL CSC</p> <p>CMCT CAA CSC</p> <p>CCEC</p>

<p>relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.</p> <p>n) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p>	<p>das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en actividades artístico expresivas.</p> <p>AFS- Valoración da actividade física como factor esencial no mantemento e mellora da saúde. Aprecio, gusto e interese polo coidado do corpo.</p> <p>XAD- Coñecemento, goce, coidado e valoración da natureza.</p>	<p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p> <p>XAD- Manifestar respecto cara á contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.</p>	<p>AFAE- Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.</p> <p>AFS- Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.</p> <p>XAD- Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.</p>	<p>CAA CSC</p>
<p>1. Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais</p>	<p>CC- O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.</p> <p>Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.</p> <p>- Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns e peoas e ás persoas ciclistas.</p> <p>AFAE - Recoñecer e</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas, en distintos contornos incluíndo a natural e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE- Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades</p>	<p>CC- Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.</p> <p>11. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.</p> <p>12. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.</p>	<p>CSC CD CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CCEC</p>

<p>persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>n) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p>	<p>valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.</p> <p>AFS- Valoración da actividade física como factor esencial no mantemento e mellora da saúde. Aprecio, gusto e interese polo coidado do corpo.</p> <p>XAD- Práctica responsable de actividades físicas lúdicas e deportivas nas saídas á contorno natural de Galicia.</p>	<p>artístico-expresivas.</p> <p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p> <p>XAD- Manifestar respecto cara á contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.</p>	<p>AFAE- Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.</p> <p>AFS- Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.</p> <p>XAD- Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.</p>	<p>CAA CSC</p>
---	---	---	--	--------------------

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1. EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	Anecdotario, Observación
2. EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.	técnica de pregunta
3. EFB1.1.3. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.	Observación directa, lista de control, anecdotario
4. EFB1.1.4. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	Observación, Anecdotario
5. EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.	Traballo, tarefa
6. EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.	Traballo, tarefa
7. EFB1.2.3. Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	Observación, Anecdotario
8. EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	Observación, Anecdotario
9. EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	Observación, Anecdotario
10. EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	Observación, Anecdotario
11. EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	Observación, Anecdotario
12. EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	Observación, Anecdotario
13. EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	Observación, Anecdotario
14. EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Observación, Anecdotario
15. EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Observación, Anecdotario, proba práctica

16. EFB3.1.1. Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	Observación, probas práctica, lista de control
17. EFB3.1.2. Adapta a habilidade motriz básica de salto a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	Observación, probas práctica, lista de control
18. EFB3.1.3. Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, aplicando correctamente os xestos e utilizando os segmentos dominantes e non dominantes.	Observación, probas práctica, lista de control
19. EFB3.1.4 Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	Observación, probas práctica, lista de control
20. EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	Observación, probas práctica, lista de control
21. EFB3.1.6. Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.	Observación
22. EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	Observación, Proba práctica, lista de control
23. EFB4.1.2. Representa ou expresa de forma creativa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	Observación, Proba práctica, lista de control
24. EFB4.1.3. Coñece, propón e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía establecida.	Observación, Proba práctica, lista de control
25. EFB4.1.4. Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais, plásticos ou verbais.	Observación, Proba práctica, lista de control
26. EFB4.2.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.	test
27. EFB4.2.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	Observación
28. EFB5.1.1. Interésase por mellorar as capacidades físicas.	Observación

29. EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	test
30. EFB5.1.3. Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.	test
31. EFB5.1.4. Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.	Observación
32. EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.	Observación, lista de control
33. EFB5.2.1. Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	Observación , proba práctica
34. EFB5.2.2. Identifica a súa frecuencia cardíaca e respiratoria, en distintas intensidades de esforzo.	Observación
35. EFB5.2.3. Adapta a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	Proba practica lista de control
36. EFB5.2.4. Identifica o seu nivel comparando os resultados obtidos en probas de valoración das capacidades físicas e coordinativas cos valores correspondentes á súa idade	Proba práctica
37. EFB5.3.1 Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.	Test
38. EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.	Observación, Anecdario
39. EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	Observación
40. EFB6.2.1. Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.	test
41. EFB6.2.2. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	Observación, Anecdario
42. EFB6.2.3. Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.	Observación, proba práctica
43. EFB6.3.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	Test, pregunta
44. EFB6.3.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	Observación, Anecdario

45. EFB6.3.3. Distingue na práctica de xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	Observación, Anecdótico
46. EFB6.3.4. Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.	Observación Anecdótico
47. EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	Observación, Anecdótico
48. EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	Observación, Anecdótico

RÚBRICAS DE 6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D
Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios, demostrando un nivel de autoconfianza adecuado	Sempre adopta e demostra boa actitude e nivel.	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que razoarlle moito para que o entenda	Non mostra boa actitude nin nivel.
Explica aos seus compañeiros/as as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento”	Explicao con claridade, sen axuda	Necesita algo de axuda	Necesita axuda da profe.	Non é quen de explicar

“Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica e nos espectáculos deportivos, mostrando boa disposición para solucionar os conflitos”	Sempre recoñece e mostra boa disposición	Ás veces ten algún erro de apreciación	Hai que axudarlle e responde	Non mostra disposición
Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos/as da clase”.	Sempre respecta a todos/as	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que darlle pequenos avisos	Non respecta nunca
Toma conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades”.	Sempre se da conta	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito	Non se da conta nunca
Ten interese por mellorar as capacidades físicas e realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática”.	Sempre mostra moito interese	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia do quecemento	Non mostra atención polo tema
“Recoñece os efectos beneficiosos para a saúde da correcta alimentación, do exercicio físico, da hixiene e dos hábitos posturais axeitados ”.	Sempre mostra moito interese	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia destes temas	Non mostra interese polo tema
“Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva realizando combinacións de habilidades motrices axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais”.	Sempre resolve os retos que se lle presentan	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia destes recursos e habilidades	Non mostra interese pola situacións

MÍNIMOS ESIXIBLES
1. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.
2. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.
3. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.
4. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.
5. Adapta os desprazamentos, saltos e as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, aplicando correctamente os xestos e utilizando os segmentos dominantes e non dominantes.
6. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.
7. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.
8. Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.
9. Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.
10. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.
11. Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.
12. Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.

ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza da relixión na escola é un dereito dos pais, recoñecido pola Declaración Universal dos Dereitos Humanos (art.18) e a constitución española (art. 16) e o texto da lei orgánica de educación 2/2006 do 3 de Maio.

Traballárase para que o alumnado chegue a conseguir un coñecemento obxectivo do feito relixioso en xeral, e da tradición cristiá en particular, todo tendo en conta as características psicolóxicas, madurez intelectual e as etapas evolutivas polas que atravesará o alumno en cada un dos cursos.

ÁREA	RELIXIÓN	CURSO	5º	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
1º TRIMESTRE				
<p>Fundamentar o valor cultural e relixioso da Biblia.</p> <p>Descubrir o sentido salvador da vida, morte e resurrección de Xesús.</p> <p>Coñecer quen son os membros da Igrexa e a súa función.</p>	<p>A salvación faise realidade en Xesús.</p> <p>O home, rei da creación.</p> <p>A misión de Xesús, a súa obra, milagres, tentacións.</p> <p>Anuncio do Mesías.</p> <p>A creación como regalo de Deus e como tarefa do home: a persoa humana, cumio da creación.</p>	<p>Promover actitudes de respecto e preservación da natureza, favorece as nosas condicións de vida e as das persoas que nos rodean, así como en xeral as de todos os seres vivos.</p> <p>Desenvolver a observación, retención e sistematización de feitos, asemade, intégrase a información na propia experiencia e nos coñecementos previos dos alumnos.</p>	<p>Sabe que Deus é creador e faíno por amor.</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p>
			<p>Sabe valorar as achegas no ser humano do feito de ser creado e amado por Deus como fillo.</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p>
			<p>Sabe sintetizar os puntos esenciais sobre a salvación do home realizada por Xesucristo.</p>	<p>CAA</p> <p>CSC</p>

ÁREA	RELIXIÓN		CURSO	5º
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C. Clave
2º TRIMESTRE				
<p>Descubrir a linguaxe simbólica das celebracións cristiás.</p> <p>Proporcionar unha nova reflexión sobre os sacramentos. A Eucaristía.</p> <p>Acentuar o valor da solidariedade</p>	<p>Os libros do Novo Testamento.</p> <p>A manifestación de Deus na historia de Israel: A Pascua, o Éxodo, os xuíces, os Profetas.</p> <p>A manifestación de Deus en outras relixións: Budismo, Islamismo, Hinduismo</p> <p>Xesús manifestación plena do Pai.</p>	<p>Presentar o feito relixioso dende a perspectiva cristiá, pero tamén tendo en conta outras relixións, polo que se favorece o respecto, a tolerancia e os valores necesarios para a convivencia.</p> <p>Procesar e comprender a información que lles transmiten e saber comunicar esa información.</p> <p>Saber expresarse e respectar as ideas dos outros. Facilitar a observación directa dos acontecementos que se celebran na nosa relixión.</p>	<p>Sabe sintetizar os puntos esenciais sobre a salvación do home realizada por Xesucristo.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p>
			<p>Razoa como Deus se nos dá a través dos sacramentos.</p> <p>Sabe situar en textos evanxélicos a orixe da igrexa</p>	<p>CSC CCEC</p>
			<p>Comprende o servizo eclesial que os apóstolos e os seus sucesores prestan ao pobo de Deus.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p>

ÁREA	RELIXIÓN		CURSO	5º
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Cclave
3º TRIMESTRE				
<p>Descubrir posibilidades de colaborar para un mundo mellor.</p> <p>Percibir o valor cristián nalgunhas expresións folclóricas, artísticas e culturais de entorno.</p> <p>Descubrir a existencia doutras relixións.</p>	<p>A experiencia moral do alumno/a sobre o ben e o mal: manifestación externa do exercicio da liberdade.</p> <p>Fundamento bíblico sobre a moral cristián no Antigo Testamento e no Novo Testamento.</p> <p>O acto moral e os seus elementos desde a perspectiva cristián.</p>	<p>Procesar e comprender a información que lles transmiten e saber comunicar esa información. Saber expresarse e respectar as ideas dos outros. <i>Competencia na comunicación lingüística.</i></p> <p>Facilitar a observación directa dos acontecementos que se celebran na nosa relixión. <i>Competencia cultural e artística.</i></p> <p>Apreciar, gozar e respectar diferentes manifestacións culturais. <i>Competencia cultural e artística.</i> Potenciar a imaxinación dos alumnos.</p>	<p>Sitúa e valora a presenza da Virxe María nos momentos culminantes da vida de Cristo, recoñecendo que ocupa un lugar especial na salvación.</p>	<p>CCL CSIEE CCEC</p>
		<p>Identifica e valora algunhas institucións da Igrexa dedicadas á axuda aos demais.</p>	<p>CCL CSIEE CCEC</p>	
		<p>Sabe que a Igrexa nos serve en camiñar cara ao ceo.</p>	<p>CCL CSIEE CCEC</p>	

CURSO	Relixión 2015-16		
NIVEL	5º PRIMARIA	ÁREA	Relixión Católica (REC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
REC-B1.1	5º-REC-B1.1.1 - Localiza, a través de diversas fontes, biografías que mostran o desexo do ser humano do ben. Comparte cos seus compañeiros os trazos máis significativos.	50%	X			5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CD, CSC
REC-B1.2	5º-REC-B1.2.1 - Xustifica críticamente as consecuencias que se derivan de facer o ben.	50%	X			5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC
REC-B1.2	5º-REC-B1.2.2 - Propón situacións na historia que manifestan o beneficio de facer o ben.	50%	X	X		5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC, CSIEE
REC-B2.1	5º-REC-B2.1.1 - Define o termo bíblico de Alianza.	50%	X	X		5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC, CLC
REC-B2.1	5º-REC-B2.1.2 - Explica e sintetiza os trazos característicos da Alianza de Deus co seu pobo.	50%	X	X		5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC
REC-B2.2	5º-REC-B2.2.1 - Clasifica e é consciente do contido do decálogo.	50%		X		5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC, CSC

							INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	
REC-B2.2	5º-REC-B2.2.2 - Describe coas súas palabras experiencias da súa vida relacionadas cos mandamentos.	50%		X		5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC, CLC
REC-B2.3	5º-REC-B2.3.1 - Nomea e clasifica os grupos de libros no Antigo e Novo Testamento.	50%	X	X		5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC, CLC
REC-B2.4	5º-REC-B2.4.1 - Confecciona materiais para situar cronolóxicamente os principais libros da Biblia.	50%	X	X		5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC
REC-B3.1	5º-REC-B3.1.1 - Interpreta e aprecia o cambio que orixinou o encontro con Xesús nalgúns dos personaxes que aparecen nos evanxeos.	50%		X		5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL, CSC
REC-B3.2	5º-REC-B3.2.1 - Selecciona, xustifica a elección e explica por escrito o significado dalgúns milagres.	50%		X	X	5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL, CSC, CCEC
REC-B3.2	5º-REC-B3.2.2 - Dramatiza con respecto algúns milagres narrados nos evanxeos.	50%		X	X	5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL, CSC, CCEC
REC-B3.3	5º-REC-B3.3.1 - Extrapola as afirmacións das testemuñas recollidas nos primeiros capítulos dos Feitos dos Apóstolos onde se reconece que a resurrección é acción de Deus.	50%			X	5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL, CSC
REC-B3.3	5º-REC-B3.3.2 - Reconstrúe utilizando as TIC os	50%			X	5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CD, CCL

	encontros co Resucitado que describen os relatos evanxélicos.						INSTRUMENTOS: Investigacións.	
REC-B3.3	5º-REC-B3.3.3 - Busca e explica signos e xestos da Comunidade cristiá onde se manifesta a presenza de Xesús hoxe.	50%			X	5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCEC, CSC
REC-B4.1	5º-REC-B4.1.1 - Identifica e describe os trazos e funcións dos diferentes membros da comunidade eclesial.	50%		X	X	5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC
REC-B4.2	5º-REC-B4.2.1 - Explica e valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea.	50%			X	5.55 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CLC, CSC
REC-B4.2	5º-REC-B4.2.2 - Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e os xestos de Xesús na Última Cea.	50%			X	5.56 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC, CSC

* Indícase entre paréntese a porcentaxe de ponderación de cada instrumento de avaliación, no caso de haber máis dun, de cara a obter a cualificación final.

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Sabe que Deus é creador e faino por amor.	Caderno de clase	Expresa claramente Os contidos traballados	Expresa os contidos traballados pero sen detalles	Ten dificultades para explicalos.	Non sabe explicalo.
. Sabe valorar as achegas no ser humano do feito de ser creado e amado por Deus como fillo.	Caderno de clase	Expresa claramente os contidos traballados	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona	Ten dificultade á hora de explicalo	Non sabe explicalo
Sabe valorar a importancia do nacemento de Xesús na salvación do home.	Caderno de clase Fichas	Sabe explicar claramente os contidos e con moitos detalles.	Expresa claramente os contidos pero sen entrar en moitos detalles.	Ten dificultades para explicalo.	Non o sabe explicalo.
Sabe sintetizar os puntos esenciais sobre a salvación do home realizada por Xesucristo.	Caderno de clase Proba escrita	Expresa claramente Os contidos traballados	Expresa ben os contidos traballados pero non os relaciona	Ten dificultade á hora de explicalo	Non sabe explicalo
Razoa como Deus se nos dá a	Traballo en	Expresa claramente os	Expresa os contidos sen	Ten dificultades .	Non sabe

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
través dos sacramentos. Sabe situar en textos evanxélicos a orixe da igrexa	pequeno grupo. Caderno de clase	contidos traballados.	entrar en detalles.		explicalo.
Comprende o servizo eclesial que os apóstolos e os seus sucesores prestan ao pobo de Deus.	Caderno de clase T.I.	Coñece, explica e valora. Con moitos detalles.	Sabe explicalo e valora, sen entrar en moitos detalles	Explica con axuda	Non o explica.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Sitúa e valora a presenza da Virxe María nos momentos culminantes da vida de Cristo, recoñecendo que ocupa un lugar especial na salvación.	Caderno de clase Traballo (PG)	Sitúa a María no Novo Testamento e sabe cales son os acontecementos principais que viviu xunto a Xesús	Sabe cales son os acontecementos principais que viviu María xunto a Xesús.	Nomea cales son os acontecementos principais que viviu María xunto a Xesús	Non nomea suficientemente os aspectos traballados na unidade
Identifica e valora algunhas institucións da Igrexa dedicadas á axuda aos demais.	Caderno de clase Traballo (PG)	Coñece, explica e valora. Con moitos detalles	Sabe explicalo e valora, sen entrar en moitos detalles	Precisa axuda para explicalo	Non sabe explicalo
Sabe que a Igrexa nos serve no camiñar ao ceo.	Caderno de clase	Sabe explicalo con moitos detalles	Explicao sen moitos detalles	Precisa axuda	Non sabe explicalo

1º TRIMESTRE

<p>Descubrir a acción de Deus natureza e na persoa, como fundamento e fonte dos valores básicos do ser humano. Recoñecer algúns elementos distintivos das primeiras relixións, na súa resposta ás preguntas básicas sobre o sentido da vida e a perduración ata hoxe destas mesmas inquedanzas. Identificar Abraham, Moisés, Samuel e Xeremías como personaxes fundamentais da historia do pobo de Israel. Coñecer o contexto xeográfico, político e relixioso do tempo de Xesús.</p>	<p>As preguntas universais sobre o sentido da vida e a existencia de Deus.</p> <p>A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvación</p> <p>Relixións prehistóricas: crenzas, espazos e tempos sagrados</p> <p>. Xeografía do país de Galilea, Samaría e Xudea.</p> <p>A chamada de Deus a Abraham, Moisés, Samuel e Xeremías e as súas respostas. A chamada de Deus na actualidade.</p>	<p>Describir que consecuencias ten no ser humano o feito de ser creado e amado por Deus como fillo.</p> <p>Saber identificar algúns signos e símbolos representativos do fenómeno relixioso na Prehistoria e na Antigüidade.</p> <p>Sinalar e respectar os valores das distintas relixións e a súa contribución á cultura.</p> <p>Recoñecer e identificar algúns personaxes do Antigo Testamento que recibiron a chamada de Deus.</p> <p>Responder preguntas sobre a xeografía do país, a política e a relixión na época de Xesús.</p> <p>Recoñecer a comprensión, a aceptación e a escoita como actitudes propias do respecto.</p> <p>Relacionar as grandes relixións vixentes, descubriendo as súas principais semellanzas e diferenzas.</p>	<p>Identifica e xulga situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz.</p> <p>Identifica signos e símbolos relixiosos na antigüidade.</p> <p>Respecta os valores das distintas relixións.</p> <p>Recoñece algúns personaxes do Antigo Testamento.</p> <p>Coñece o mais importante da xeografía do país, a política e a relixión en tempos de Xesús.</p> <p>Sinala as grandes semellanzas e diferenzas nas grandes relixións.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CCA</p> <p>CCL</p>
--	---	--	--	---

2º TRIMESTRE

<p>Descubrir a acción de Deus na natureza e na persoa, como fundamento e fonte dos valores básicos do ser humano. Recoñecer algúns elementos distintivos das primeiras relixións, na súa resposta ás preguntas básicas sobre o sentido da vida e a perduración ata hoxe destas mesmas inquiredanzas. Identificar Abraham, Moisés, Samuel e Xeremías como personaxes fundamentais da historia do pobo de Israel. Coñecer o contexto xeográfico, político e relixioso do tempo de Xesús.</p>	<p>As preguntas universais sobre o sentido da vida e a existencia de Deus. A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvación Relixións prehistóricas: crenzas, espazos e tempos sagrados . Xeografía do país de Galilea, Samaría e Xudea. A chamada de Deus a Abraham, Moisés, Samuel e Xeremías e as súas respostas. A chamada de Deus na actualidade.</p>	<p>Describir que consecuencias ten no ser humano o feito de ser creado e amado por Deus como fillo. Saber identificar algúns signos e símbolos representativos do fenómeno relixioso na Prehistoria e na Antigüidade. Sinalar e respectar os valores das distintas relixións e a súa contribución á cultura. Recoñecer e identificar algúns personaxes do Antigo Testamento que recibiron a chamada de Deus. Responder preguntas sobre a xeografía do país, a política e a relixión na época de Xesús. Recoñecer a comprensión, a aceptación e a escoita como actitudes propias do respecto. Relacionar as grandes relixións vixentes, descubriendo as súas principais semellanzas e diferenzas.</p>	<p>Identifica e xulga situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz. Identifica signos e símbolos relixiosos na antigüidade. Respecta os valores das distintas relixións. Recoñece algúns personaxes do Antigo Testamento. Coñece o mais importante da xeografía do país, a política e a relixión en tempos de Xesús. Sinala as grandes semellanzas e diferenzas nas grandes relixións.</p>	<p>CSC CAA CCA CCL</p>
---	---	--	---	------------------------------------

ÁREA	RELIXIÓN	CURSO	SEXTO
------	----------	-------	-------

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
<p>Identificar a Igrexa como pobo que camiña cara a Deus. Identificar o significado de Pentecoste para comprender a vida do Espírito Santo na Igrexa e no mundo.</p> <p>Coñecer a presenza de Deus e a súa graza na Confirmación.</p> <p>Coñecer a primeira expansión da Igrexa.</p> <p>Valorar que a fe cristiá implica asumir responsabilidades ante os retos do mundo de hoxe.</p> <p>Recoñecer a presenza de Deus e a súa graza no sacramento da Orde.</p> <p>Coñecer o servizo eclesiástico prestado polos apóstolos e os seus sucesores.</p> <p>Descubrir unha manifestación artística da fe católica.</p> <p>A Pascua, tempo de resurrección.</p> <p>Simboloxía das cores nas celebracións litúrxicas.</p>	<p>A Igrexa continúa a misión para anunciar a Boa Nova ao mundo.</p> <p>Coñecemento da acción misioneira dalgúns santos.</p> <p>A Igrexa é peregrina. Investigación sobre as peregrinacións no seu contorno. Relato bíblico: a misión dos discípulos.</p> <p>A misión da Igrexa: anunciar o evanxeo, celebrar os sacramentos e construír o Reino de Deus.</p> <p>A Confirmación.</p> <p>Notas da Igrexa: unha, santa, católica e apostólica. A organización eclesiástica.</p> <p>A Igrexa Universal e a Igrexa diocesana. Institucións locais da Igrexa.</p>	<p>Describir a misión dos membros da Igrexa como continuidade da misión de Xesucristo.</p> <p>Diferenciar a contribución da Confirmación como sacramento de servizo á misión da Igrexa.</p> <p>Identificar o sacramento da Confirmación como medio polo cal os cristiáns reciben o don do Espírito Santo.</p> <p>Esforzarse por comprender que Xesús ten que vencer obstáculos externos para realizar a vontade de Deus.</p>	<p>Diferencia a misión dos membros da Igrexa.</p> <p>Aprende e diferencia os signos e momentos celebrativos da Confirmación.</p> <p>Coñece e explica con exemplos a razón pola que a Orde está ao servizo da Igrexa. Aprende e diferencia os signos e momentos.</p> <p>Sinala e explica os principais signos pascuais.</p> <p>Comprende os distintos tempos do calendario litúrxico</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CCA</p>

<p>Esquema do significado da oración da <i>Avemaría</i>. A figura de María nos catro evanxeos.</p> <p>Coñecer o matrimonio como sacramento de servizo da Igrexa.</p>	<p>A acción dos misioneiros e das misioneiras.</p> <p>Litúrxia e signos do sacramento da Orde.</p> <p>Comprender os distintos tempos celebrativos mediante a interpretación dun calendario litúrxico.</p> <p>Recoñecer os signos externos e o significado profundo do tempo pascual.</p> <p>Os sacramentos ao servizo da misión da Igrexa: o Matrimonio Diferenciar</p>	<p>Especificar o servizo eclesiástico que os apóstolos e os seus sucesores lle prestan ao pobo de Deus.</p> <p>Diferenciar a contribución da Orde como sacramento de servizo á misión da Igrexa.</p> <p>Identificar os trazos do tempo litúrxico da Pascua.</p> <p>Recoñecer o sentido dos tempos de Advento, Nadal, Coresma, Pascua e os tempos ordinarios a partir dun calendario litúrxico</p>	<p>Coñece e explica con exemplos a razón pola que o Matrimonio está ao servizo da Igrexa.</p> <p>Aprende e diferencia os signos e momentos celebrativos do Matrimonio.</p>	
--	---	---	--	--

	a achega do Matrimonio como sacramento de servizo á misión da Igrexa.			
--	---	--	--	--

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS 6º Curso

Obxec	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	C Clave
1º TRIMESTRE BLOQUE 1.A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
m k	B1.1.O autoconcepto. A autovaloración;os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1.Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	VSCB1.1.1.Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE
m a	B1.2.As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3.O autocontrol.A regulación dos sentimentos.As estratexias de	B1.2.Estruturar un pensamento efectivo e independente empregandoas emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1.Utiliza,de xeito guiado,estratexias de reestruturación cognitiva. VSCB1.2.2.Aplicao autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	CAA CSC CSIEE

	reestruturación cognitiva. Aresiliencia.		VSCB1.2.3.Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL
□b	B1.4.A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.3.Desenvolver o propio potencial,mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1.Traballa en equipo asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2.Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	CSC CAA CSIEE
b m	B1.5.A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoais meditadas. Tolerancia á frustración.	B1.4.Adquirir capacidades para tomar decisión de forma independente, manexándoas dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1.Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE
a c	B1.6.A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7.Busca e elaboración de información	B1.5.Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándoos e do ben común.	VSCB1.5.1.Identifica,define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	CSIEE CSC

	por diversas fontes.		VSCB1.5.2.Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	CSC CCL
☐ b	☐ B1.8.A toma de decisións persoais meditadas:técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	☐ B1.6.Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	☐ VSCB1.6.1.Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	☐ CSC ☐ CSIEE

BLOQUE 2.A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS

☐ m	☐ B2.1.As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar.	☐ B2.1.Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1.Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal,para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	CCL CSC
----------------------------	--	---	---	------------

	Adecuación a diferentes contextos.		☐ VSCB2.1.2.Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	☐ CCL ☐ CSC ☐ CAA ☐ CSIEE
b m E	☐ B2.2.Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar,preguntar, argumentar.	☐ B2.2.Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	☐ VSCB2.2.1.Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	☐ CCL ☐ CSC
			☐ VSCB2.2.2Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	☐ CCL ☐ CSC ☐ CSIEE
			VSCB2.2.3.Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL
c m e	B2.3.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación,mantemento e finalización de conversas. Identificación,recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a	B2.3.Iniciar,manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta factores Que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten	VSCB2.3.1.Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	CCL CSC

	comunicación.	lograr proximidade.	VSCB2.3.2.Comparte sentimentos durante o diálogo	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.3.3.Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	CCL CSC CL CSC
			VSCB2.3.4.Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	
e m	B2.4.A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.4.Empregar a aserción.	VSCB2.4.1.Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	CCL CSC ☐ CSIEE
			VSCB2.4.2.Emprega a linguaxe positiva.	CCL ☐ CSC
b m	B2.5.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos demais. A escoita activa e a axuda.	B2.5.Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1.Infire, de xeito guiado,e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	CCL CSC

			VSCB2.5.2.Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA
cm	B2.6.A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo	B2.6.Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1.Interacción a con empatía. VSCB2.6.2Emprega diferentes habilidades sociais.	CCL CSIEE CSC

2º TRIMESTRE

a o	B2.7.O respecto,a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8.A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	B2.7.Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.1.Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	CSC
c m	B2.9.As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais:compartir puntos de vista e sentimentos. s dinámicas de cohesión de grupo. B2.10.Creación de textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións.	B2.8.Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1.Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE
			VSCB2.8.2.Establece e mantén relación emocionais amigables,baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE
			VSCB2.8.3.Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	CSC CSIEE
			VSCB2.8.4.Expón en historias	CCL
				CSC CCEC CD ☐ CAA

BLOQUE 3.CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
b m	B3.1.Aplicación dos valores cívicos en situación de convivencia no contorno inmediato (familia,centro escolar, grupo, amizades,localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos e nas tarefas e decisións.	B3.1.Resolver problemas en colaboración,poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1.Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2.Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE
b	B3.3.A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración.	B3.2.Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1.Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC

	Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.		VSCB3.2.2.Recorre ás estratexias de axuda entre iguais. VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CAA CSIEE CSC
a	B3.5.Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas,facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3.Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1.Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	CCL CSC
			VSCB3.3.2.Participa na elaboración das normas da aula.	CCL CSC ☐ CSIEE
			VSCB3.3.3.Respecta as normas do centro escolar.	CSC
c m	B3.6.A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A	B3.4.Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade,coñecendo e empregando as fases da mediación e	VSCB3.4.1.Resolve os conflitos de modo construtivo.	CSC CSIEE

	transformación do conflito en oportunidade.	usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos,intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.2.Sigue as fases da mediación en situación reais e simulacións.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.3.Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos,intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	CCL CSC
			VSCB3.4.4.Analiza as emocións,sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	CSC CSIEE
d	B3.7.A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação,de discriminación e de inxustiza social.	B3.5.Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.5.1.Razoa o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	CAA CSC
			VSCB3.5.2.Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	CSC CSIEE
			VSCB3.5.3.Describe condutas solidarias.	CSC CCL

3ºTRIMESTRE

a	B3.9.Os dereitos e deberes.	B3.7.Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situación escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos	VSCB3.7.1.Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	CSC
m	A Declaración Universal dos Dereitos Humanos:liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento,de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas,os campos deconcentración,o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	.	VSCB3.7.2.Realiza xuízos morais,de xeito guiado, de situacións escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.7.3Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade,a liberdade,a autoestima,a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	CSC CSIEE
a	B3.10.Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos:liberdade de expresión e opinión. A liberdade de	B3.8.Respectar os valores universais comprendendo a necesidade dos dereitos básicos de todas as persoas.	VSCB3.8.1.Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	CSC CCL

d	pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusion das minorías.		VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	CSC
			VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situación de privación dos dereitos básicos.	CSC CSIEE
a d	B3.11. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan ou dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.12. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, homofobia, transfobia, desigualdade de	B3.9. Comprendera declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoo a análise do contorno social.	VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	CCL CCEC CSC

	oportunidades. B3.13.Heitos discriminatorios: maltrato,exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto e segregación por enfermidade. Análise.		VSCB3.9.2.Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	CSC CSIEE
d m	B3.14.As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10.Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	VSCB3.10.1.Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	CSC CSIEE
			VSCB3.10.2.Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situación escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.10.3.Realiza diferentes	CSC

			tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSIEE
a	B3.15.Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establece no Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática.	B3.11.Respectar os valores socialmente recoñecidos,coñecendo e apreciándoos valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións,organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.1.Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	CSC
			VSCB3.11.2.Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	CSC CCL
			VSCB3.11.3.Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CSIEE
a	B3.16.Características da convivencia democrática. Valores cívicos na sociedade democrática: respecto,tolerancia, solidariedade,	B3.12.Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade	VSCB3.12.1.Expresa as notas características da convivencia democrática.	CSC CCL

	xustiza, cooperación e cultura de paz.	democrática realizando razoamentos críticos.	VSCB3.12.2.Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	CSCCCL
h o i	B3.17.O respecto e a conservación do medio ambiente. A actitude crítica ante a falta de respecto e conservación do medio ambiente. B3.18Realización e interpretación de gráficos sinxelos	B3.13.Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.1.Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio. VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados. VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	CSC CSC CAA CSIEE CMCT CSC ☐ CCL
a	B3.19.Condutas responsables no uso das TIC:autonomía, autocontrol,seguridade,sentido ético. Análise da realidade que presenta	B3.14.Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.14.1.Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD CSC

i	nos medios de comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable.		VSCB3.14.2.Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	CSC CD
□n	<p>B3.20.A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e dos grupos de risco nos accidentes de tráfico.</p> <p>B3.21. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.</p>	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE
			VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT CD
			VSCB3.15.3. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	CSC CD □CAA

			VSCB3.15.4.Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC CCL ☐ CMCT
n	B3.22.Busca,selección, análise e elaboración de información en relación cos accidentes de tráfico. B3.23.Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.24.Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios.	B3.16.Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	VSCB3.16.1.Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico,sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	CSC CSIEE ☐ CAA ☐ CMCT
			VSCB3.16.2.Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	CSC CCL
			VSCB3.16.3.Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	CSC CCL CSIEE

Rúbricas

VALORES	ACTUACIÓNS CONCRETAS
EDUCACIÓN AMBIENTAL	<p>Fomentar o rexeitamento ao ruído indiscriminado, valorando o silencio.</p> <p>2. Axudar a coñecer a beleza dos sons da natureza, valorando os sons do ámbito no que se vive.</p> <p>3. Apreciar o silencio como marco indispensable para poder captar o son e a música.</p>
EDUCACIÓN VIAL	<p>Tomar conciencia da importancia de circular pola vía pública sin auriculares, xa que diminúen a capacidade auditiva e distraen a atención, sendo causa de algúns accidentes de circulación.</p> <p>2. Distinguir os sons cos que nos atopamos ao circular por unha vía pública, decatándonos do que significan: Sereas, pitidos, semáforos para invidentes...</p>
EDUCACIÓN PARA O CONSUMO	<p>1. Descubrir o valor musical dos distintos obxectos cotiás.</p> <p>2. Potenciar o consumo da música atendendo a criterios de calidade e non exclusivamente de modas.</p>
EDUCACIÓN PARA A SAÚDE	<p>Recoñecer a importancia de técnicas básicas para o coidado da voz (articulación, vocalización e respiración).</p> <p>2. Valorar a voz como un instrumento privilexiado para a comunicación.</p> <p>3. Tomar conciencia dos riscos do exceso de ruído e expoñendo os beneficios da relaxación, a musicoterapia, etc.</p>

EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE	<p>Procurar a participación de nenos e nenas por igual en todas as actividades.</p> <p>4. Fomentar a aceptación de maneira natural de que non existen traballos e roles diferenciados por sexos.</p>
EDUCACIÓN PARA A PAZ	<p>Fomentar a solidariedade, o respecto á diversidade, a capacidade de diálogo e a participación social.</p> <p>4. Utilizar para a celebración concreta do Día da Paz músicas que xa son “clásicos” para esa data, descubrir outros novos.</p> <p>5. Indagar na procura de personaxes relacionados coa música que fomenten accións pola paz e a non violencia; intentando cambiar a vida das persoas a través da música</p>
EDUCACIÓN INTERCULTURAL	<p>Descubrir a riqueza das manifestacións musicais (cancións, instrumentos, ritmos, danzas...) da nosa tradición cultural así coma as das distintas culturas actuais (especialmente as que conviven con nós).</p>

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	2018-19		
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Valores Sociais e Cidadás (VSC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
			% de peso	% de peso	% de peso	% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
VSC-B1.1	6º-VSCB1.1.1 - Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	100%	X 3.7%	X 4.76%	X 2.7%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.	CSC CCL
VSC-B1.1	6º-VSCB1.1.2 - Actúa de forma respectable e digna.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC CSIEE
VSC-B1.1	6º-VSCB1.1.3 - Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	75%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en	CAACCL

							común.	
VSC-B1.2	6º-VSCB1.2.1 - Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.</p>	CAA
VSC-B1.2	6º-VSCB1.2.2 - Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CCL CSIEE
VSC-B1.2	6º-VSCB1.2.3 - Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Asamblea. Producións orais.</p>	CSC CSIEE
VSC-B1.2	6º-VSCB1.2.4 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á	100%	X			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das</p>	CSC CSIEE CCL

	vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.		3.7%				produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Investigacións.	
VSC-B1.3	6º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Textos escritos. Rúbrica.	CSC CSIEE
VSC-B1.3	6º-VSCB1.3.2 - Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CSC CCL CSIEE
VSC-B1.3	6º-VSCB1.3.3 - Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	CSCCAACSIIE

VSC-B1.4	6º-VSCB1.4.1 - Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Resolución de exercicios e problemas.</p>	CSCCSIEE
VSC-B1.4	6º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba aberta.</p>	CSCCSIEE
VSC-B1.5	6º-VSCB1.5.1 - Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Textos escritos. Producións orais.</p>	CSCCSIEE
VSC-B1.5	6º-VSCB1.5.2 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Rúbrica.</p>	CSCCSIEE

							Resolución de ejercicios e problemas.	
VSC-B1.6	6º-VSCB1.6.1 - Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Textos escritos. Exposición dun tema.</p>	CSCCSIEE CCEC
VSC-B1.6	6º-VSCB1.6.2 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas	75%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Asamblea. Exposición dun tema.</p>	CSCCAACSIEE
VSC-B1.6	6º-VSCB1.6.3 - Razo a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	50%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.</p>	CSIEE
VSC-B2.1	6º-VSCB2.1.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	100%	X			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p>	CCL CSC

			3.7%				INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Asamblea. Proba aberta.	
VSC-B2.1	6º-VSCB2.1.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Rúbrica. Proba aberta.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.1	6º-VSCB2.1.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Rúbrica.	CAA CSIEE CSC CCL
VSC-B2.2	6º-VSCB2.2.1 - Comparte sentimentos durante o diálogo.	100%	X 3.7%			1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.	CCL CSC CSIEE

VSC-B2.2	6º-VSCB2.2.2 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema.</p>	CCL CSC
VSC-B2.3	6º-VSCB2.3.1 - Emprega a linguaxe positiva.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Producións orais.</p>	CCL CSC
VSC-B2.3	6º-VSCB2.3.2 - Autoafírmase con respecto.	100%	X 3.7%			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.4	6º-VSCB2.4.1 - Infíre e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	75%	X			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p>	CCL CSC

			3.7%				INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	
VSC-B2.4	6º-VSCB2.4.2 - Utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	75%	X			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Rúbrica.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.5	6º-VSCB2.5.1 - Interacciona con empatía.	100%	X			1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Rúbrica.</p>	CSC CCL CSIEE
VSC-B2.5	6º-VSCB2.5.2 - Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	75%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba aberta.</p>	CSC CSIEE
VSC-B2.6	6º-VSCB2.6.1 - Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p>	CSC CSIEE

				4.76%			INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema. Textos escritos.	
VSC-B2.6	6º-VSCB2.6.2 - Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Asamblea.</p>	CCL CSC CCEC
VSC-B2.6	6º-VSCB2.6.3 - Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Textos escritos. Exposición dun tema.</p>	CCL CCEC CSC CD CAA
VSC-B3.1	6º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Resolución de exercicios e problemas. Exposición dun tema.</p>	CSC CSIEE

VSC-B3.1	6º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Rúbrica.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.2	6º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba aberta. Rúbrica.</p>	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	6º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba aberta. Rúbrica.</p>	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	6º-VSCB3.2.3 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	CSC

				4.76%			INSTRUMENTOS: Investigacións. Textos escritos. Rúbrica.	
VSC-B3.2	6º-VSCB3.2.4 - Emprega destrezas de interdependencia positiva.	75%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema. Asamblea.</p>	CSC CSIEE CAA
VSC-B3.3	6º-VSCB3.3.1 - Explica o concepto de norma	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CCL
VSC-B3.3	6º-VSCB3.3.2 - Infere a necesidade das normas da súa comunidade educativa	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CAA CSC
VSC-B3.3	6º-VSCB3.3.3 - Participa na	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos</p>	CCL CSC CSIEE

	elaboración das normas do colexio.			4.76%			alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	
VSC-B3.3	6º-VSCB3.3.4 - Respecta as normas do centro escolar.	100%		X 4.76%		1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba aberta. Diario de clase.	CSC
VSC-B3.4	6º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.	75%		X 4.76%		1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Resolución de exercicios e problemas. Posta en común.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	6º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	75%		X 4.76%		1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en	CSC CSIEE

							común. Proba aberta.	
VSC-B3.4	6º-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CCL CSC
VSC-B3.4	6º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	75%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.5	6º-VSCB3.5.1 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	100%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema. Rúbrica.</p>	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.5	6º-VSCB3.5.2 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa	75%		X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	CSC CSIEE

	comunidade educativa.				4.76%			INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común. Rúbrica.	
VSC-B3.6	6º-VSCB3.6.1 - Realiza xuízos morais de situacións escolares.	75%				X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.6	6º-VSCB3.6.2 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	100%				X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Producións orais. Asamblea.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.7	6º-VSCB3.7.1 - Expressa o que é un dilema moral.	75%				X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC CCL

VSC-B3.7	6º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.7	6º-VSCB3.7.3 - Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Exposición dun tema.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.7	6º-VSCB3.7.4 - Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Exposición dun tema.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.8	6º-VSCB3.8.1 - Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades?	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CSC CSIEE

							INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Investigacións.	
VSC-B3.8	6º-VSCB3.8.2 - Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade	100%			X 2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Investigacións.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.8	6º-VSCB3.8.3 - Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.	100%			X 2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema. Asamblea.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.9	6º-VSCB3.9.1 - Valora e respecta a libre expresión.	100%			X 2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.</p>	CSC

VSC-B3.9	6º-VSCB3.9.2 - Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea. Posta en común.</p>	CSC
VSC-B3.9	6º-VSCB3.9.3 - Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Investigacións. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.9	6º-VSCB3.9.4 - Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Producións orais. Asamblea.</p>	CSC CSIEE CCL
VSC-B3.10	6º-VSCB3.10.1 - Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p>	CSC CSIEE

	e mulleres.				2.7%		INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	
VSC-B3.11	6º-VSCB3.11.1 - Axuíza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.	100%			X 2.7%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Proba aberta.	CSC CSIEE
VSC-B3.11	6º-VSCB3.11.2 - Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	75%			X 2.7%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común. Asamblea.	CSC CCL
VSC-B3.12	6º-VSCB3.12.1 - Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.	75%			X 2.7%	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Asamblea.	CSC CCL

VSC-B3.12	6º-VSCB3.12.2 - Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Resolución de exercicios e problemas. Posta en común.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.12	6º-VSCB3.12.3 - Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Rúbrica.</p>	CSC CSIEE
VSC-B3.13	6º-VSCB3.13.1 - Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Exposición dun tema. Asamblea.</p>	CSC CCL CSIEE
VSC-B3.13	6º-VSCB3.13.2 - Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CSC CCL

							INSTRUMENTOS: Asamblea. Exposición dun tema. Textos escritos.	
VSC-B3.13	6º-VSCB3.13.3 - Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Textos escritos. Asamblea.</p>	CSC CCEC CD CCL CSIEE
VSC-B3.14	6º-VSCB3.14.1 - Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Investigacións. Exposición dun tema.</p>	CSC CCL CSIEE
VSC-B3.14	6º-VSCB3.14.2 - Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.</p>	CSC CAA

VSC-B3.14	6º-VSCB3.14.3 - Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.	100%			X	2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Asamblea. Exposición dun tema.</p>	CCL CSC CAA CSIEE
VSC-B3.14	6º-VSCB3.14.4 - Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.	100%			X	2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Exposición dun tema.</p>	CSC CD CMCT CCEC
VSC-B3.15	6º-VSCB3.15.1 - Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	100%			X	2.7%	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Asamblea. Exposición dun tema.</p>	CCL CAA CSIEE
VSC-B3.15	6º-VSCB3.15.2 - Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	75%			X		1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p>	CSC CSIEE

					2.7%		INSTRUMENTOS: Textos escritos. Asamblea.	
VSC-B3.16	6º-VSCB3.16.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común.</p>	CD CSC
VSC-B3.16	6º-VSCB3.16.2 - Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea. Producións orais.</p>	CCL CAA CSC
VSC-B3.17	6º-VSCB3.17.1 - Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Textos escritos. Exposición dun tema.</p>	CD CSC CSIEE

VSC-B3.17	6º-VSCB3.17.2 - Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDIMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Asamblea. Producións orais.</p>	CSC CCEC CD
VSC-B3.17	6º-VSCB3.17.3 - Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario.	75%			X	1.2 %	<p>PROCEDIMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Investigacións.</p>	CSC CCL CCEC CSIEE
VSC-B3.18	6º-VSCB3.18.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Investigacións. Textos escritos. Exposición dun tema.</p>	CSC CSIEE CAA
VSC-B3.18	6º-VSCB3.18.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	100%			X	1.2 %	<p>PROCEDIMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p>	CSC CCL

					2.7%		INSTRUMENTOS: Rúbrica. Textos escritos. Exposición dun tema.	
VSC-B3.18	6º-VSCB3.18.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para prever accidentes de tráfico.	100%			X	1.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Exposición dun tema. Asamblea.	CSC CCL CSIEE

Rúbricas

VALORES	ACTUACIÓNS CONCRETAS
EDUCACIÓN AMBIENTAL	<p>Fomentar o rexeitamento ao ruído indiscriminado, valorando o silencio.</p> <p>4. Axudar a coñecer a beleza dos sons da natureza, valorando os sons do ámbito no que se vive.</p> <p>5. Apreciar o silencio como marco indispensable para poder captar o son e a música.</p>
EDUCACIÓN VIAL	<p>Tomar conciencia da importancia de circular pola vía pública sin auriculares, xa que diminúen a capacidade auditiva e distraen a atención, sendo causa de algúns accidentes de circulación.</p> <p>3. Distinguir os sons cos que nos atopamos ao circular por unha vía pública, decatándonos do que significan: Sereas, pitidos, semáforos para invidentes...</p>

<p>EDUCACIÓN PARA O CONSUMO</p>	<p>Descubrir o valor musical dos distintos obxectos cotiás.</p> <p>3. Potenciar o consumo da música atendendo a criterios de calidade e non exclusivamente de modas.</p>
<p>EDUCACIÓN PARA A SAÚDE</p>	<p>Recoñecer a importancia de técnicas básicas para o coidado da voz (articulación, vocalización e respiración).</p> <p>4. Valorar a voz como un instrumento privilexiado para a comunicación.</p> <p>5. Tomar conciencia dos riscos do exceso de ruído e expoñendo os beneficios da relaxación, a musicoterapia, etc.</p>
<p>EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE</p>	<p>Procurar a participación de nenos e nenas por igual en todas as actividades.</p> <p>5. Fomentar a aceptación de maneira natural de que non existen traballos e roles diferenciados por sexos.</p>
<p>EDUCACIÓN PARA A PAZ</p>	<p>Fomentar a solidariedade, o respecto á diversidade, a capacidade de diálogo e a participación social.</p> <p>6. Utilizar para a celebración concreta do Día da Paz músicas que xa son “clásicos” para esa data, descubrir outros novos.</p> <p>7. Indagar na procura de personaxes relacionados coa música que fomenten accións pola paz e a non violencia; intentando cambiar a vida das persoas a traves da música</p>

EDUCACIÓN INTERCULTURAL	Descubrir a riqueza das manifestacións musicais (cancións, instrumentos, ritmos, danzas...) da nosa tradición cultural así coma as das distintas culturas actuais (especialmente as que conviven con nós).

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA

Á hora de abordar a Educación Artística, que nesta etapa engloba a Educación Musical e a Educación Plástica, teremos en conta que as diferentes manifestacións artísticas teñen unha presenza constante no contorno e na vida das persoas formando parte de múltiples aspectos da súa socialización e da súa comunicación.

A Educación Artística é de especial importancia, xa que o tratamento da información visual e musical na vida cotiá xera e precisa capacidades de pensamento crítico. A educación artística posibilita o desenvolvemento da creatividade, da imaxinación, da autonomía, a percepción, a motricidade, a

sensibilidade estética, a expresión persoal, a capacidade comunicativa e a socialización etc., e todas elas están relacionadas co obxectivo de axudar a filtrar os nosos encontros cos produtos visuais e musicais.

Por outra banda, é de gran relevancia ensinar ao alumnado a interpretación e a análise crítica, para o facer consciente de que todas as formas de arte son expresión de ideas, sentimentos, crenzas e actitudes da persoa que, ademais de seren reveladoras da súa identidade, son un axente reconfigurador.

Nesta etapa, a área artística sitúase nun lugar privilexiado para a transversalidade, para a conexión natural con outras áreas do currículo, colaborando nunha comprensión da realidade e nunha satisfacción maiores. Permite, ademais, achegarse á mirada das demais persoas, á diversidade de maneiras de experimentar o mundo, que se manifestaron e se manifestan nos produtos da cultura musical e visual. Xunto coa dimensión reflexiva darémoslle importancia tamén á produción de obras ou traballos por parte do alumnado, feito en que se centran algúns dos estándares deste currículo, xa que entendemos que o seu tratamento competencial só se pode desenvolver tendo como obxectivo que o alumnado sexa protagonista final dos produtos de aprendizaxe.

6
PRIMARIA

Educación Artística (Educación Plástica)

1. UNHA IMAXE É IGUAL A MIL PALABRA

OBXECTIVOS:

1. Recoñecer os principais elementos plásticos que forman parte dunha obra plástica: o punto, a liña, o plano, a cor e a textura.
2. Coñecer as características de cada un destes elementos.
3. Saber diferenciar a silueta, o contorno e o dintorno dunha forma.
4. Coñecer as características básicas do cubismo, fauvismo, puntillismo e modernismo e saber nomear algúns dos seus máximos representantes.
5. Aprender que elementos forman a comunicación visual e cales son as funcións dos devanditos elementos.
6. Coñecer as finalidades das imaxes.
7. Aprender que é a publicidade e que é a publicidade enganosa.
8. Saber que é un cómic e de que elementos está composto.
9. Explorar os pasos para crear un filme de animación.
10. Analizar como funcionan as cámaras fotográficas e cal foi a súa evolución.
11. Coñecer que son o dereito á propia imaxe e a propiedade intelectual.
12. Recoñecer que é arte urbana e descubrir algúns artistas e proxectos.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións, é dicir, un trimestre.

Os apartados 1, 2, 3 e 4 están pensados para realizarse en dúas sesións cada un. Os apartados 5, 6 e 7 poderían facerse nunha sesión cada un e ser avaliados noutra sesión.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> Linguaxe propia da arte: o punto, a liña e o plano. “O mundo de Gaudí”: a textura, a cor, Comunicar con imaxes: tipos de imaxes, función da imaxe. Facendo un “selfie”: -Fotografía. Cómics “Anímaste?": O cine de animación. Dereito á propia imaxe: A propiedade intelectual Saber observar: street art 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Formular opinións cun criterio estético, oralmente ou por escrito, que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas (plásticas, visuais ou musicais), apreciando as texturas, as formas ,as liñas, as medidas e as cores. B1.2. Aproximarse á lectura, a análise e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo. EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes. EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo EPB1.1.6. Analiza as posibilidades de texturas ,formas, cores e materiais aplicados sobre soportes diferentes. EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos

	<p>comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.</p>	<p>básicos (punto, rectas, planos, cores, luz e función)</p> <ul style="list-style-type: none"> • EPB1.2.2.Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital valora as posibilidades que trae consigo a fotografía. • EPB1.2.3.Recoñece os temas da fotografía • EPB1.2.4Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriores a adecuación do encadramento ao propósito inicial. • EPB1.2.5.Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación ,a montaxe e a difusión dunha película de animación ,realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual. • EPB1.2.6.Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic. • EPB1.2.7.Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son.
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3.Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB1.3.1.Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais(copiar, pegar, modificar tamaños, cor, brillo, contraste,...) que lle serven para a ilustración de textos • EPB1.3.2.Coñece os protocolos

de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa.

6
PRIMARIA

EDUCACIÓN ARTÍSTICA (Educación musical)

2. ESCOITAMOS O QUE OÍMOS

OBXECTIVOS:

1. Achegamento á música contemporánea e a diversas formas de expresión artística.
2. Coñecer e valorar as distintas convencións á hora de escoitar música e a importancia do respecto aos demais e aos artistas.
3. Descubrimento de diferentes aspectos sonoros actuais e da importancia da innovación tecnolóxica e expresiva na música contemporánea.
4. Fomentar o traballo en equipo e a achega de ideas de todo o alumnado á hora de reproducir ou crear obras.
5. Realización dunha análise máis pomenorizada da estrutura nas obras musicais que permita ao alumno adquirir un coñecemento básico que lle sirva de marco de referencia para creacións propias.
6. Fomentar o desenvolvemento de creacións individuais no ámbito musical.
7. Coñecer e valorar as distintas épocas e autores da historia máis recente da música.
8. Motivar no alumnado a curiosidade por novos xéneros e intérpretes musicais.
9. Coñecer, apreciar e valorar a música doutras culturas e estilos, facendo especial fincapé na cultura musical galega.
10. Coñecer a conexión entre culturas musicais de diferentes países.
11. Indagar na música tradicional galega, os seus instrumentos e as súas obras co fin de achegar o alumnado á súa cultura.
12. Valorar e coñecer a propiedade intelectual e as diferentes licenzas que existen actualmente en referencia aos dereitos de autor.
13. Fomentar a curiosidade e o espírito crítico á hora de debater cuestións referidas a obras e autores.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións; é dicir, un trimestre.

O apartado 1 está pensado para realizarse nunha sesión e o apartado 2, en tres. Os demais apartados están deseñados para facerse en dúas sesións cada un.

Contidos**Criterios de avaliación****Estándares de aprendizaxe****Competencias clave**

<ul style="list-style-type: none"> • Audición de música contemporánea. • Reflexión sobre a escoita e a actitude que se debe adoptar en diferentes representacións musicais. • Indagación e recoñecemento sobre diferentes posibilidades sonoras dos instrumentos. • As formas musicais. • Unha liña do tempo da música moderna. • A nosa música e outras músicas. • A propiedade intelectual e as súas licenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son, de maneira que sirvan como marco de referencia para creacións propias. • B1.2. Interpretar composicións sinxelas que conteñan procedementos musicais de repetición, variación e contraste, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, asumindo a responsabilidade na interpretación en grupo e respectando tanto as achegas das demais persoas como a persoa que asuma a dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.1.1. Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso. <p>EMB2.2.1. Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais.</p> <p>EMB2.2.2. Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.</p> <p>EMB2.2.3. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CAA <ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CSC
	<p>B1.3. Coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas, para valorar o patrimonio musical, valorando a importancia do seu mantemento e da súa difusión, e do respecto co que deben afrontar as audicións e as representacións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.3.1. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. • EMB1.3.2. Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais. • EMB2.3.3. Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CD • CCL

6
PRIMARIA

Educación Artística (Educación plástica)

3.EMOCIÓN ARTE

OBXECTIVOS:

1. Distinguir e empregar recursos gráficos para expresar diferentes emocións e ideas.
2. Descubrir como a cor é unha fonte transmisora de sensacións diferentes e de información.
3. Observar e identificar os principais fundamentos da composición.
4. Analizar as simetrías, o equilibrio e o ritmo nas obras plásticas.
5. Aprender a representar obxectos da realidade, dando sensación de volume e profundidade.
6. Apreciar a influencia da luz para ver como incide nos obxectos.
7. Comprender o concepto de espazo e de imaxe tridimensional.
8. Explorar e utilizar distintos materiais e ferramentas para a execución das súas esculturas.
9. Traballar coa técnica do modelado.
10. Coñecer e valorar a artesanía popular do noso país.
11. Coñecer e valorar o patrimonio cultural da nosa contorna, así como o doutras culturas.
12. Respeitar o traballo doutros e colaborar en proxectos grupais.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións, é dicir, un trimestre. Os apartados 1, 2, 5 e 6 están planificados para dúas sesións. A avaliación pódese realizar nunha sesión.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • As emoticonas.- Os pictogramas.-Linguaxe xestual e corpora • “Todo depende da cor do cristal co que se mire”.- A cor como transmisor de información. • “Compono como poidas”. - A composición .-O equilibrio compositivo. • Cubo de Rubik.- O volume.- O espazo e a profundidade • A tridimensional idade na arte.- As técnicas escultóricas • “Feito de barro”. A cerámica.- A artesanía popular • Saber Observar - Patrimonio da Humanidade: A Unesco. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1.Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo, experimentando ,recoñecendo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas e elixindo as máis axeitadas para a realización da obra prevista. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB2.1.1.Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coidando o material e o espazo de uso. • EPB2.1.2.Fai composicións que transmiten emocións básicas(calma ,violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso(claroscuro, puntos, liñas, cores etc.) • EPB2.1.3.Debuxa obxectos cotiáns, das, accións e situacións. • EPB2.1.4.Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura. • EPB2.1.5.Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades. • EPB2.1.6.Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación ,aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións. • EPB2.1.7.Obtén diversas texturas 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CCL

	<p>a partir da aplicación da cor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EPB2.1.8.Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores complementarias respectivas. • EPB2.1.9.Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.). • EPB2.1.10.Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos 	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2.Representar volumes utilizando recursos diferentes como cores, claroscuro, e planos. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB2.2.1.Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. • EPB2.2.2.Experimenta coa superposición de planos para crear volumes. • EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade. • EPB2.2.4.Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas ,utilizando diversos tipos de materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B2.3.Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB2.3.1.Recoñece,respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural y artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade. • EPB2.3.2.Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

		<p>d arte exportas neles e goza con elas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EPB2.3.3.Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás ,e goza como público coa observación das súas producións. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4.Utilizar as TIC para a busca e tratamento de imaxes ,como ferramentas para deseñar documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB2.4.1.Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias. • EPB2.4.2. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos. • EPB2.4.3. Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas). 	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5.Realizar producións plásticas participando con interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade ,e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB2.5.1. Produce obras plásticas logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir una finalidade determinada. • EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. • EPB2.5.3. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro/a • EPB2.5.4.Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CSC

6
PRIMARIA

EDUCACIÓN ARTÍSTICA

4. EXISTEN TANTAS VOCES COMO HABITANTES NO MUNDO

OBXECTIVOS:

1. Fomentar tanto o traballo en grupo como o individual.
2. Desenvolver o espírito crítico desde o respecto ao pluralismo de ideas fronte a un feito artístico e trasladalo a calquera ámbito da realidade dos alumnos.
3. Educar a voz para cantar e en xeral para ter unha boa e hixiénica emisión empregando técnicas básicas.
4. Coñecer os distintos recursos para exercitar a voz humana.
5. Mostrar ao alumno técnicas sinxelas para improvisar sobre a música, para poñer os cimentos a creacións futuras propias.
6. Continuar avanzando no ensino de novos conceptos da linguaxe musical para facilitar a lectura aos alumnos.
7. Ampliar a bagaxe cultural coñecendo diferentes compositores, cantantes e músicos de distintas épocas desde un punto de vista didáctico.
8. Descubrir novas formas e xéneros compositivos.
9. Aprender a integrar novas tecnoloxías na educación e propostas sonoras e audiovisuais.
10. Desenvolver a sensibilidade pola arte e as propostas artísticas de diferentes características.
11. Coñecer, avaliar e apreciar a cultura feita en Galicia.
12. Ampliar o coñecemento sobre xéneros musicais diversos.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións, é dicir, un trimestre.

Os apartados 1 e 7 están pensados para realizarse nunha sesión cada un. Os demais apartados en dúas sesións.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<p>A polifonía e a monodia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretación dunha peza a dúas voces. • O ton e semitón • As alteracións. • O Canon. • Gravamos un canon. • Utilización de internet e dos medios de comunicación para a búsqueda de información sobre mundo musical. • A mensaxe na música. • A música en relación con outras artes. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Entender a voz como instrumento e recurso expresivo, partindo da canción e das súas posibilidades para interpretar, crear e improvisar. 	<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.1.1. Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas, e recreaas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Interpretar composicións sinxelas que conteñan procedementos musicais de repetición, variación e contraste, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, asumindo a responsabilidade na interpretación en grupo e respectando tanto as achegas das demais persoas como a persoa que asuma a dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.1. Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.2. Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.3. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.4. Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.5. Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.6. Aмосa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.7. Analiza as interpretacións feitas, reconece erros e amosa interese por traballar para corrixilos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos 	<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.3.1. Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CD
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.3.2. Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CD • CCL

- EMB2.3.3. Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.

- CD
- CCEC

6
PRIMARIA

Educación Artística(Educación Plástica)

5. O MUNDO NUNHA CUADRÍCULA

OBXECTIVOS:

1. Coñecer os instrumentos para o debuxo xeométrico.
2. Utilizar correctamente os instrumentos de debuxo técnico na realización de trazados xeométricos.
3. Distinguir unha obra de arte figurativa de outra abstracta.
4. Traballar con líneas rectas, operacións con segmentos e trazados de rectas paralelas e perpendiculares.
5. Distinguir tipos de ángulos e trazar ángulos coa regra, compás, escuadra e cartabón.
6. Diferenciar formas poligonais identificándoas en formas naturais e artificiais.
7. Aprender a división da circunferencia para deseñar estruturas xeométricas, como polígonos estrelados e recoñecer a importancia que ten a presenza destas formas xeométricas nos distintos campos do deseño.
8. Coñecer as distintas escalas para poder interpretar un plano, mapa ou unha maqueta.
9. Observar e descubrir na natureza fractais e redes modulares.
10. Respetar o traballo alleo e colaborar en proxectos grupais.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións, é dicir, un trimestre.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • Trazamos liñas -Útiles básicos para el debuxo xeométrico: regla, compás, semicírculo, escuadra y cartabón -Líneas xeométricas elemental es : recta, semirrecta y segmento. - Mediatriz -Manexo de escuadra y cartabón • Desde todos los ángulos -Ángulos, - Bisectriz -Suma y resta de segmentos -Suma y resta de ángulos • Divide y vencerás. - Todo me sal redondo : a circunferencia - División de una circunferencia en partes iguales -Teorema de Tales • Polígonos -Triángulos - Cuadriláteros 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa aplicación gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> • EPB3.1.1. Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos. • EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón. • EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico. • EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás. • EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás. • EPB3.1.6. Traza círculos co compás coñecendo o raio. • EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico. • EPB3.1.8. Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CMCCT

<ul style="list-style-type: none"> • Construtor de Estrelas -Pentágono - Polígonos estrelados • ¿Nos situamos? -Escalas -Mapas • Saber observar -Fractales -Redes modulares na Natureza 		<p>lles dá cor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeográficos (rectas e curvas) utilizando una cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico. • EPB3.1.10. Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón. • EPB3.1.11. Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e trasladándoa a composicións bidimensionais. • EPB3.1.12. Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples. • EPB3.1.13. Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente. • EPB3.1.14. Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplícalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso da cuadrícula. • EPB3.1.15. Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes. 	
	<p>B3.2.Iniciarse no coñecemento e no manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e empregalo adecuadamente.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • EPB3.2.1. Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CMCCT

6
PRIMARIA

Educación Artística(Educación Musical)

6. PARA QUE QUERO UNHA BAQUETA SE TEÑO UNHA CULLER

OBXECTIVOS:

1. Consciencia do pulso a través da súa representación no movemento.
2. Experimentación rítmica con instrumentos cotiás.
3. Consciencia do movemento como expresión artística e dos sentimentos.
4. Coñecemento de distintas culturas e da importancia que teñen as danzas nelas.
5. Valoración das nosas propias danzas e da nosa cultura.
6. Aprendizaxe de danzas doutras culturas e o seu significado.
7. Introducción de novas danzas e da súa importancia na cultura contemporánea.
8. Achegamento á expresión mediante a danza.
9. Aportar ao alumnado coñecementos básicos sobre a danza que poida desenrolar en creacións propias e como medio de expresión artística.
10. Introducción paulatina do alumnado na utilización de medios audiovisuais como ferramenta para futuras producións propias.
11. Fomentar o traballo en equipo dentro do alumnado e da competencia de aprender a aprender.
12. Desenrolar o seu interese e iniciativa cara a diferentes estilos de música e de danza.
13. Desenrolar a súa capacidade de creación e imaxinación con respecto aos elementos artísticos.

TEMPORALIZACIÓN

Esta unidade didáctica responde a unha temporalización de 12 sesións, é dicir, un trimestre.

Os apartados 1 e 3 están pensados para realizarse en dúas sesións cada un, os apartados 2 e 4 nunha sesión e os apartados 5 e 6 en tres sesións.

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<p>O corpo fai música.</p> <ul style="list-style-type: none"> • O movemento como expresión. • Variacións de velocidade na música. • Danzas do mundo. • As nosas danzas. • Aprendemos unha danza. • Inventamos unha coreografía e a gravamos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza, valorar a súa achega ao patrimonio, e gozar coa súa interpretación como unha forma de interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.1. Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
		<p>EMB3.1.2. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<p>EMB3.1.3. Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC

		<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.4. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e o traslado ás xeracións futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.5. Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.6. Analiza as danzas realizadas, recoñece os erros e amosa interese por mellorar o produto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.7. Respecta o traballo en grupo e participa nel de xeito pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.8. Aмосa respecto polas demais persoas e colaboración con elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

CRITERIOS DE CORRECCIÓN E PUNTUACIÓN DE PLÁSTICA**Tarefas (70%)**

Traballos presentados: limpeza, claridade, orde... Valorarase numericamente de 0 a 10.

Traballo diario (Supón un 20 %)

Realización de traballos en grupo ou individualmente. Terase en conta a actitude, interese, rendemento e participación na aula.

Faltas de material (supón un 10%)

Máis de tres faltas de material nun trimestre supón un 0 neste apartado.

RÚBRICA: COMBINA E ANALIZA AS CORES PARA AS UTILIZAR CORRECTAMENTE NA COMPOSICIÓN

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	MOI BEN	BEN	REGULAR	MAL
Láminas e traballos de aula.	Combina e analiza as cores sen axuda e utilízalas correctamente na composición.	Combina e analiza as cores cunha pequena axuda e utilízalas correctamente na composición.	Combina e analiza as cores con axuda e utilízalas correctamente na composición.	Combina e analiza as cores con axuda e utilízalas incorrectamente na composición.

RÚBRICA: COÑECE E USA AS FERRAMENTAS BÁSICAS DO DEBUXO XEOMÉTRICO (REGRA, ESCUADRO, CARTABÓN, ETC...)

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	MOI BEN	BEN	REGULAR	MAL
Observación na aula. Láminas realizadas na aula.	Coñece e usa sen axuda as ferramentas básica do debuxo xeométrico.	Coñece e usa con pouca axuda as ferramentas básica do debuxo xeométrico.	Coñece e usa con axuda ferramentas básica do debuxo xeométrico.	Descoñece e usa con moitas dificultades e axuda as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.

RÚBRICA: DISTINGUE O TEMA OU XÉNERO DE OBRAS PLÁSTICAS

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	MOI BEN	BEN	REGULAR	MAL
Observación na aula. Caderno de aula. Probas de avaliación.	Distingue o tema ou xénero das obras plásticas sen equivocacións.	Distingue o tema ou xénero das obras plásticas con algunha pequena equivocación.	Distingue o tema ou xénero das obras plásticas con certas equivocacións.	Distingue o tema ou xénero das obras plásticas con moitas dificultades e non sen axuda.

RÚBRICA DE ESPÍRITU EMPRENDEDOR Y AUTONOMÍA

	MOI BEN (A)	BEN (B)	REGULAR (C)	MAL (D)	INSTRUM. DE AV.
¿Se desenvuelve con autonomía?	Hace uso de sus recursos personales para el desarrollo de las actividades y tareas propuestas.	Necesita supervisión para la organización de sus tareas, pero las desarrolla haciendo uso de sus recursos.	Solicita ayuda en numerosas ocasiones para la realización de las actividades propuestas.	Necesita supervisión constante y ayuda para la realización de sus tareas.	Observación do traballo na aula.
¿Conoce y hace uso de sus fortalezas y debilidades?	Identifica sus fortalezas y debilidades personales y las gestiona de manera eficaz en la realización de sus trabajos.	Hace uso de sus fortalezas y debilidades de manera poco consciente para la realización eficaz de sus trabajos.	Identifica sus fortalezas y debilidades pero de modo poco realista o no hace uso de este conocimiento en busca de la eficacia en la realización de sus trabajos.	No identifica sus fortalezas y debilidades.	Observación do traballo na aula.
¿Confía en sus aptitudes y habilidades?	Afronta sus tareas con seguridad. Muestra confianza en sus aptitudes y habilidades para realizar un trabajo y superar las dificultades que surgen en el mismo.	Muestra confianza en sus aptitudes y habilidades pero en ocasiones ante las dificultades necesita que se le refuerce.	No afronta con igual seguridad todas las tareas, dependiendo del tipo de tarea o el contenido de la misma.	Muestra inseguridad a la hora de afrontar sus tareas, lo que paraliza o entorpece su trabajo.	Observación do traballo na aula.

RÚBRICA PARA EVALUAR LAS LÁMINAS

	MOI BEN (A)	BEN (B)	REGULAR (C)	MAL (D)	INSTRUM. DE AVAL.
ProductoFinal	La lámina se ha trabajado siguiendo todos los pasos indicados, contiene todos los elementos marcados y su terminación es correcta.	La lámina tiene una terminación correcta, se han seguido los pasos indicados, pero le falta alguno de los elementos marcados.	Al crear la lámina no ha seguido algunos de los pasos indicados. Le faltan elementos marcados, por lo que no tiene una terminación correcta.	La lámina está mal terminada, no ha seguido los pasos indicados y no contiene los elementos fundamentales que se marcan.	Láminas realizadas polo alumno na aula.
Materiales	En la lámina se observa que se han utilizado los materiales indicados para cada momento de forma correcta e incluso algún otro material para conseguir un mejor resultado.	En la creación de la lámina no se han utilizado todos los materiales indicados o en algún momento del proceso ha utilizado algún material de forma no correcta.	El alumno ha intentado utilizar los materiales indicados para la realización de la lámina, pero en la mayoría de las ocasiones lo hace de manera incorrecta.	No ha utilizado los materiales indicados para la creación de la lámina de manera correcta.	Láminas realizadas polo alumno na aula.
Presentación y limpieza	La lámina está limpia, sin manchas ni borrones ni dobleces.	La lámina está limpia, sin manchas ni borrones, pero tiene algunos bordes doblados o rotos.	La lámina tiene manchas y borrones.	La lámina tiene muchas manchas y borrones, e incluso partes dobladas o rotas.	Láminas realizadas polo alumno na aula.
Creatividad	Es creativo en la utilización de las diferentes técnicas aprendidas, así como en el uso de recursos variados,	Es creativo en la utilización de técnicas y recursos, pero con ayuda o a raíz de la aportación de otro compañero.	No utiliza las diferentes técnicas y recursos de forma creativa, pero intenta realizar algunas actividades de manera diferente a las habituales.	No es creativo en la utilización de diferentes técnicas aprendidas y recursos necesarios para realizar los trabajos.	Láminas realizadas polo alumno na aula.
Entrega	Entrega la lámina en la fecha marcada.	Entrega la lámina en la fecha marcada, pero le falta, algún pequeño detalle para su terminación.	No entrega la lámina en la fecha indicada, pero le falta muy poco para terminarla.	En la fecha marcada no entrega la lámina, aún le queda bastante para terminar.	Láminas realizadas polo alumno na aula e data de entrega.

Currículo de Educación Musical en 6º					
Nivel	Área	Ob	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares - [C.C]
Bloque 1: Escoita					
6º	EM	j,b,e	EM-B1.1-Audición de música contemporánea, e investigación e valoración das posibilidades do son EM-B1.2-Identificación e apreciación das calidades dos sons do contexto.	EM-B1.1-Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son, de maneira que sirvan como marco de referencia para creacións propias.	6º-EMB1.1.1-Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso [CCEC CCL CAA]
6º	EM	b,e,o	EM-B1.3-Identificación e apreciación de formas musicais sinxelas. EM-B1.4-Identificación a través da escoita de tipos de voces (soprano, contralto, tenor e baixo), instrumentos, variacións e contrastes de velocidade. EM-B1.5-Valoración e interese pola música de diferentes épocas e culturas, nomeadamente a galega.	EM-B1.2-Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen.	6º-EMB1.2.1-Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, tras a escoita de obras musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas. [CCEC CAA CCL] 6º-EMB1.2.2-Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilizaas como marco de referencia para as creacións propias. [CSIEE CAA CCEC]
6º	EM	h,a,d	EM-B1.6-Audición activa e comentada de música variada da nosa cultura e doutras culturas. EM-B1.7-Actitude atenta, silenciosa e respectuosa durante a audición de música e/ou na asistencia a representacións musicais. EM-B1.8-Indagación sobre as normas que regulan a propiedade intelectual. Valoración e presentación dos resultados.	EM-B1.3-Coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas, para valorar o patrimonio musical, valorando a importancia do seu mantemento e da súa difusión, e do respecto co que deben afrontar as audicións e as representacións.	6º-EMB1.3.1-Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. [CSC CCEC] 6º-EMB1.3.2-Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais. [CSC CCEC]
6º	EM	j,e,k	EM-B2.1-Exploración das posibilidades sonoras e expresivas da voz.	EM-B2.1-Entender a voz como instrumento e recurso expresivo, partindo da canción e das súas posibilidades para interpretar, crear e improvisar.	6º-EMB2.1.1-Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas, e recreaas. [CCEC CAA CCL]
Bloque 2: Interpretación musical					
6º	EM	j,b,d,e,a	EM-B2.2-Interpretación de pezas con instrumentos de aula e/ou frauta doce. EM-B2.3-Interpretación, memorización e improvisación guiada de cancións a unha ou varias voces, desenvolvendo progresivamente a dicción, a afinación e a técnica vocal. Canon. EM-B2.4-Recoñecemento de tipos de instrumentos acústicos e electrónicos, agrupacións instrumentais e vocais, e rexistros da voz. EM-B2.5-Utilización das grafías convencionais na lectura, na escritura e na interpretación de cancións e de pezas instrumentais sinxelas.	EM-B2.2-Interpretar composicións sinxelas que conteñan procedementos musicais de repetición, variación e contraste, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, asumindo a responsabilidade na interpretación en grupo e respectando tanto as achegas das demais persoas como a persoa que asuma a dirección.	6º-EMB2.2.1-Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais. [CCEC CAA] 6º-EMB2.2.2-Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras. [CCEC] 6º-EMB2.2.3-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos. [CCEC] 6º-EMB2.2.4-Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento [CAA CCEC] 6º-EMB2.2.5-Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural. [CAA CCEC]

			EM-B2.6-Gravación e rexistro das interpretacións para unha valoración e unha análise posteriores. EM-B2.7-Interese pola mellora do proceso de interpretación e do resultado final. EM-B2.8-Traballo cooperativo, asumindo as responsabilidades que lle correspondan e respectando as achegas das demais persoas do grupo.		6º-EMB2.2.6-Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo. [CSC] 6º-EMB2.2.7-Analiza as interpretacións feitas, reconece erros e amosa interese por traballar para corrixilos. [CAA]
6º	EM	ij	EM-B2.9-Creación de mensaxes musicais con contido expresivo, combinando elementos sonoros e corporais diversos. EM-B2.10-Utilización dos medios de comunicación e de internet para a procura de información, en soporte impreso e dixital, sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais de interese. EM-B2.11-. Exploración das posibilidades sonoras e expresivas dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para comunicar. Creación de cuñas radiofónicas e videoanuncios. EM-B2.12-Utilización dos medios audiovisuais e dos recursos informáticos para a sonorización de imaxes, contos, poemas e refráns, dobraxe de películas etc., e para a creación de producións propias.	EM-B2.3-Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.	6º-EMB2.3.1-Procuro información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais. [CCEC CAA CD] 6º-EMB2.3.2-Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes. [CAA CD CCL] 6º-EMB2.3.3-Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas. [CD CCEC]
Bloque 3: A música o movemento e a danza					
6º	EM	j,d,h,o	EM-B3.1-Identificación do corpo como instrumento. Indagación e valoración sobre as posibilidades expresivas e comunicativas do corpo en distintas representacións artísticas ou situacións cotiás. EM-B3.2-Valoración e recoñecemento das danzas e a súa contribución ao noso patrimonio artístico e cultural. EM-B3.3-Interpretación de danzas coidando a coordinación individual e colectiva. EM-B3.4-Invenção de coreografías sinxelas para cancións e pezas musicais de diferentes estilos. EM-B3.5-Gravación e rexistro das danzas interpretadas. Análise de valoración do produto.	EM-B3.1-Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza, valorar a súa achega ao patrimonio, e gozar coa súa interpretación como unha forma de interacción social.	6º-EMB3.1.1-Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social. [CAA CCEC] 6º-EMB3.1.2-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. [CCEC] 6º-EMB3.1.3-Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. [CCEC] 6º-EMB3.1.4-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e o traslado ás xeracións futuras. [CSC CCEC] 6º-EMB3.1.5-Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal. [CAA CCEC] 6º-EMB3.1.6-Analiza as danzas realizadas, reconece os erros e amosa interese por mellorar o produto. [CAA] 6º-EMB3.1.7-Respecta o traballo en grupo e participa nel de xeito pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas. [CAA CSC] 6º-EMB3.1.8-Amosa respecto polas demais persoas e colaboración con elas. [CSC]

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO			
NIVEL	6º PRIMARIA	ÁREA	Educación Musical (EM)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Escoita							
EM-B1.1	6º-EMB1.1.1 - Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso	50%	X			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase.Caderno de clase.</p>	CCEC CCL CAA
EM-B1.2	6º-EMB1.2.1 - Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, tras a escoita de obras musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas.	100% Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, tras a escoita de obras musicais	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase.Caderno de clase.</p>	CCEC CAA CCL
EM-B1.2	6º-EMB1.2.2 - Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízase como marco de referencia para as creacións propias.	50%	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Diario de clase.</p>	CSIEE CAA CCEC

EM-B1.3	6º-EMB1.3.1 - Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	100% Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CCEC
EM-B1.3	6º-EMB1.3.2 - Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais.	75%		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Caderno de clase.	CSC CCEC
EM-B2.1	6º-EMB2.1.1 - Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas, e recreaas.	75%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	CCEC CAA CCL
Bloque 2: Interpretación musical							
EM-B2.2	6º-EMB2.2.1 - Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais.	100% Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	CCEC CAA
EM-B2.2	6º-EMB2.2.2 - Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	100% Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba	CCEC

						obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	
EM-B2.2	6º-EMB2.2.3 - Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	100% Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.4 - Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	100%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba obxectiva. Diario de clase.	CAA CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.5 - Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.	100%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	CAA CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.6 - Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	75%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC

EM-B2.2	6º-EMB2.2.7 - Analiza as interpretacións feitas, reconece erros e amosa interese por traballar para corrixilos.	50%	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Diario de clase.</p>	CAA
EM-B2.3	6º-EMB2.3.1 - Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais.	50%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análises das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Diario de clase. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA CD
EM-B2.3	6º-EMB2.3.2 - Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.	50%	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.</p>	CAA CD CCL
EM-B2.3	6º-EMB2.3.3 - Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	50%			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Diario de clase.</p>	CD CCEC

Bloque 3: A música o movemento e a danza

EM-B3.1	6º-EMB3.1.1 - Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	100% Identifica o corpo como instrumento para a expresión	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Diario de clase.	CAA CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.2 - Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	75%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba obxectiva. Diario de clase.	CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.3 - Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	100% Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Diario de clase. Caderno de clase.	CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.4 - Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e o traslado ás xeracións futuras.	75%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.5 - Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións musicais. Proba obxectiva. Diario de clase.	CAA CCEC

EM-B3.1	6º-EMB3.1.6 - Analiza as danzas realizadas, recoñece os erros e amosainterese por mellorar o produto.	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA
EM-B3.1	6º-EMB3.1.7 - Respecta o traballo en grupo e participa nel de xeito pracenteiro, amosando	50%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CSC
	confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas.						
EM-B3.1	6º-EMB3.1.8 - Amosa respecto polas demais persoas e colaboración con elas.	100%	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC

CRITERIOS DE CORRECCIÓN E PUNTUACIÓN

Probas ou traballos (50%)

Exame ou traballos dos diferentes aspectos que se traballen na aula: ritmo, melodía, cancións, teoría... Valorarase numericamente de 0 a 10 e o valor de cada pregunta dependerá do número de preguntas que conteña o exame.

Traballo diario (Supón un 30 %)

Fichas: valórase a presentación, corrección de exercicios, realización de ditados musicais...

Realización de traballos en grupo ou individualmente

A puntuación obtida indícarase numericamente de 0 a 10.

Actitude e interese (supón un 10 %)

Mídese con positivos e negativos. Participación na aula, atención, interese...

Faltas de material (supón un 10%)

Máis de tres faltas de material nun trimestre supón un 0 neste apartado.

MÍNIMOS ESIXIBLES.

Utilización dos recursos expresivos da voz e do corpo.

- Utiliza o propio corpo con fin expresivos
- Canta afinado individualmente e en grupo (en monofonía).

Coñecemento dos elementos básicos da linguaxe musical.

- Coñece as notas da escala.
- Coñece o compás binario, ternario e cuaternario.
- Coñece e interioriza os conceptos de ritmo, pulso, acento e compás.

Recoñecemento e utilización dos instrumentos musicais escolares.

- Avisa habilidade para tocar a frauta empregando unha técnica axeitada e tocando, a lo menos, a escala de Do ascendente e descendentemente.
- Emprega os instrumentos de láminas cunha técnica axeitada.
- Emprega os instrumentos de pequena percusión cunha técnica axeitada.

Desenvolvemento da audición.

- Diferencia auditiva e visualmente as familias instrumentais.
- Diferencia auditiva e visualmente de instrumentos traballados ao longo do curso.

- Diferencia estrofa de retrouso.
- Recoñece a forma canon.

Desenvolvemento da lecto-escritura musical.

- Coñece as figuras redonda, branca, negra, corchea e semicorchea e os seus silencios.
- Escribe de maneira correcta as figuras e os silencios.
- Realiza unha lectura rítmica correcta das figuras coñecidas.
- Coñece a colocación das notas no pentagrama (de Do´ a Do), tanto na lectura como na escritura.
- Coñece os elementos básicos de escritura (liñas adicionais e divisorias e signos de repetición).

Interiorización dos elementos da linguaxe musical.

- Percibe o ritmo, pulso, o acento e o compás.
- Realiza polirritmias grupais.
- Constrúe compases.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

PROCEDEMENTOS	SI	NON
Aplica criterios de avaliación de acordo co establecido no Proxecto		

curricular, considerando a diversidade de alumnos e o equilibrio entre contidos.		
Emprega a avaliación dentro do proceso de ensino-aprendizaxe co fin de reconducir o mesmo.		
Adecúa o proceso de ensino-aprendizaxe aos alumnos/as.		
Traballa con obxectivos adecuados á idade do alumnado ao que vai dirixida		
A secuencia de contidos está encaminada á consecución das Competencias Básicas		
Posúe criterios de cualificación		
Inclúe o uso das TIC		

Incorpora os diferentes plans e proxectos		
Posúe contextualización		

ANEXO DE RÚBRICAS DA AVALIACIÓN COMPETENCIAL

RÚBRICAS

RÚBRICA – EMB1.3.3- EMB1.3.4- EMB2.1.1- EMB2.1.2

Identifica e utiliza correctamente os elementos musicais traballados, separa e completa compases e traduce á linguaxe convencional ritmos e melodías sinxelas.

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Lectura rítmica	Coñece todos os elementos traballados na aula e le de xeito autónomo un ritmo.	Coñece todos os elementos traballados na aula pero non le autónomamente.	Comete algúns erros e non garda o tempo.	Comete moitos erros e non garda o tempo.
Lectura melódica	Le coa entonación correcta as melodías traballadas na aula	Le pero comete erros coa entonación	Le con dificultade pero non é quen de entonar axeitadamente.	Comete moitos erros e non é quen de entonar axeitadamente.
Identifica auditivamente	Identifica as figuras traballadas e é quen de	Identifica as figuras pero falla nun compás.	Falla en dous compases.	Falla en tres compases.

	facer un ditado sen erros de catro compases			
Separa	Separa sen erros compases binarios, ternarios e cuaternarios, compostos por elementos musicais coñecidos.	Ten algún erro no exercicio.	Ten ben máis da metade do exercicio.	Falla máis da metade do exercicio
Completa	Completa compases, binarios, ternarios e cuaternarios compostos por elementos musicais coñecidos.	Ten algún erro en todo o exercicio.	Ten ben máis da metade do exercicio.	Falla máis da metade do exercicio
Traduce	Traduce a linguxe convencional ritmos e melodías sinxelas partindo de elementos coñecidos	Traduce a linguxe convencional algúns ritmos e melodías sinxelas, partindo de elementos coñecidos.	Traduce a linguxe convencional algún ritmo e melodía, con axuda, partindo de elementos coñecidos	Non é quen de traducir á linguxe convencional ritmos sen axuda.

RÚBRICA – EMB2.1.3

Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Vocalización	Vocaliza correctamente e con claridade as sílabas das letras das cancións e	Ten algunha dificultade na vocalización do texto das cancións.	Ten moitas dificultades na vocalización das sílabas	Non se lle entende porque non vocaliza.

	rimas traballadas na aula.			
Ritmo	Canta co ritmo axeitado axustándose ao tempo.	Canta co ritmo axeitado pero ás veces se adianta ou se atrasa.	Canta co ritmo axeitado pero non se axusta ao tempo.	Non se axusta ao ritmo da canción nin ao tempo.
Entonación	Canta cunha entonación correcta as melodías traballadas	Canta con boa entonación,pero ás veces desafina.	Cústalle entonar os intervalos melódicos das cancións, anque ás veces afina.	Non é quen de entonar os intervalos melódicos das cancións e desafina.
Acompañamento instrumental	Acompaña con instrumentación PAI e PAD as cancións aprendidas na aula,	Acompaña con instrumentación PAI e PAD as cancións aprendidas na aula pero, ao cantar, comete erros	Acompaña con instrumentación PAI e PAD,as cancións aprendidas na aula pero non é quen de cantar ao mesmo tempo.	Non é quen de manter o ritmo ao acompañar con PAI e PAD,as cancións aprendidas na aula.

RÚBRICA –EMB1.3.2.- EMB1.5.1.- EMB1.6.1.- EMB1.6.2.

Escoita de pezas musicais axeitadas para dentificar as partes e outros elementos musicais- aire, variacións de velocidade e intensidade- e ser quen de representar graficamente a súa estrutura.

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Partes da obra	Escoita e identifica as partes da obra e as repeticións se as hai, coma tamén a introdución e a coda se a tivese.	Escoita e identifica as partes da obra e as repeticións se as hai, pero non diferencia a introdución e a coda do	Identifica as partes pero non as repeticións	Non identifica as partes da obra.

		resto.		
Compases	Conta os compases que ten cada parte e o total da obra	Aproxímase moito ao cómputo final.	Comete algunhas equivocacións	Non leva ben o pulso e comete moitas equivocacións
Variacións de velocidade	Descobre os cambios de velocidade se os houberse e a clasifica polo aire.	Descobre os cambios de velocidade se o houberse pero non a clasifica ben polo aire.	Descubre algún cambio de velocidade se o houberse e non a clasifica ben polo aire.	Non descubre os cambios de velocidade nin a clasifica polo aire.
Variacións de intensidade	Descubre os cambios de intensidade se os houberse e o indica co matiz axeitado	Descubre os cambios de intensidade se os houberse e indica algúns matices.	Descubre algún cambio de intensidade se o hai, pero non o sinala co matiz axeitado	Non aprecia os cambios de intensidade producidos.
Representación gráfica	Representa nun musicograma a estrutura da obra	Comete algún erro no musicograma	Comete moitos erros no musicograma	Non é quen de facer o musicograma sen axuda.

REGISTRO DA INTERPRETACIÓN MUSICAL CON INSTRUMENTOS ORFF

SI / NON

Alumno/Alumna	Axusta a percusión ao ritmo métrico da canción	Percute sobre as placas con seguridade e consisten	Mantén unha postura correcta do brazo respecto ao	Mantén a mirada no director sen necesidade de mirar o instrumento	Ten gusto por interpretar
---------------	--	--	---	---	---------------------------

			cia	instrument o		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

21						
22						
23						
24						

ESCALA DE OBSERVACIÓN DA INTERPRETACIÓN MUSICAL VOCAL

MOI BEN / BEN / REGULAR / MAL

Alumno/Alumna		DICCION E EMPASTE NA VOZ			POSTURA E RELAXACION CORPORAL		
		PRONUNCIACORRECTAMENTE NO CANTO	COLOCA A VOZ DE FORMA QUE EMPASTA COAS DEMAIS	AFINA A SÚA VOZ NO GRUPO VOCAL	MANTÉN UNHA POSTURA ERGUEITA NO CANTO	APOIA A VOZ NO DIAFRAGMA	CANTA SEN ESFORZO VOCAL
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							

RÚBRICA PARA A AUDICIÓN MUSICAL

	4	3	2	1
ESCOITA ACTIVA	Escoita atentamente e goza da audición fixándose nos detalles.	Mantén o silencio na escoita pero non se decata dos detalles na audición.	Escoita en silencio pero non se aprecia gozo na escoita.	Non mantén o silencio e móstrase distraído na audición.
CULTURA MUSICAL	Recoñece a obra e o seu autor.	Recoñece a obra escoitada aínda que non a sitúa co seu autor.	Sóalle a obra pero non é capaz de recoñecela nin situala.	Non recoñece a obra nin o autor da audición.
RECOÑECIMIENTO AUDITIVO	Conecta o que escoita cos contidos traballados.	Recoñece algún aspecto do traballado na audición.	Sóanlle aspectos dos traballados na clase pero non é capaz de conectalos.	Non ve relación entre o traballado e o que escoita.

APRECIACIÓN E GUSTO MUSICAL	Valora o que escoita, sabe apreciálo e valora a diversidade musical.	Valora o que escoita, apréciao pero móstrase cerrado nos seus gustos musicais.	Valora o que escoita aínda que non o aprecia nin valora a diversidade musical.	Non valora a audición e móstrase indiferente ante músicas que non son do seu gusto.
--	--	--	--	---

RÚBRICA DE AVALIACIÓN PARA A INTERPRETACIÓN EN AGRUPACIÓNS MUSICAIS

4	3	2	1
---	---	---	---

AXUSTE MÉTRICO	Interioriza o pulso da canción, respéctao durante a obra e varíao con sentido estético.	Interioriza o pulso da canción e respéctao durante toda a obra.	Interioriza o pulso da canción pero váiselle en certos momentos da obra.	Non respecta o pulso da canción nin logra interiorizalo.
AXUSTE RÍTMICO	Axústase á rítmica musical da canción sen perder o tempo.	Axústase á rítmica musical aínda que ás veces se adianta ou se atrasa no tempo.	Axústase á rítmica musical pero non respecta o tempo desta.	Non se axusta á rítmica musical nin respecta o tempo da canción.
LECTURA DE PARTITURAS	Le e descodifica partituras musicais executándoas co instrumento e variándoas con sentido estético.	Le e descodifica partituras musicais e execútaas co instrumento.	Le e descodifica partituras musicais pero cústalle executalas co instrumento.	Non descodifica partituras musicais e é incapaz de interpretalas.

ATENCIÓN AO DIRECTOR	Mira sempre ao director e modifica a súa interpretación atendendo ás instrucións deste.	Mira sempre ao director e modifica a súa interpretación atendendo ás instrucións deste a maior parte do tempo.	Mira sempre ao director pero non modifica a súa interpretación en consonancia coas súas instrucións.	Non mira ao director e non atende as súas instrucións para orientar a interpretación.
EXPRESIÓN MELÓDICA	Expresa a liña melódica seguindo as indicacións da partitura e/ou do director e achegando a súa propia personalidade ao discurso.	Expresa a liña melódica de forma libre sen ter en conta as indicacións da partitura ou do director.	Expresa a liña melódica sen variacións expresivas de forma lineal e sen elaborar o discurso musical.	Non expresa a liña melódica, entrecórtaa facendo complicada a comprensión do discurso musical.

ESCALA DE AVALIACIÓN DA ORIXINALIDADE E CAPACIDADE DE IMPROVISACIÓN MUSICAL

MOI BEN / BEN / REGULAR / MAL

Alumno/Alumna	ORIXINALIDADE			CAPACIDADE DE IMPROVISACIÓN MUSICAL		
	Inclúe elementos novos nas	Sorprende cos desenvolvementos	Emprega tonalidades recha	Moldea a súa interpretación con	Reflicte sentimentos con melodía	Ten facilidade para expresarse

		súas expresi óns	melódico s construí dos	mante s	facilida de	s	melodic amente
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

21							
22							
23							
24							
25							

RÚBRICA DE AVALIACIÓN DA INTERPRETACIÓN MUSICAL

4	3	2	1
---	---	---	---

Axústase ao pulso	Interioriza o pulso da canción e respéctao durante toda a obra.	Interioriza o pulso da canción pero un váiselle en certos momentos da obra.	Non respecta o pulso da canción nin logra interiorizar o.	Interioriza o pulso da canción, pero un váiselle en certos momentos da obra.
Interpreta a partitura (convencional ou non convencional)	Le e descodifica a linguaxe musical levándoo a cabo na súa interpretación.	Le e descodifica a linguaxe musical, pero cústalle executalo co instrumento.	Non descodifica a linguaxe musical e é incapaz de interpretar a partitura.	Le e descodifica a linguaxe musical, pero cústalle executalo co instrumento.

Atende as instrucións do director	Mira sempre ao director e modifica a súa interpretación atendendo as instrucións deste.	Mira sempre ao director, pero non modifica a súa interpretación en consonancia coas súas instrucións.	Non mira ao director, non atende as súas instrucións para orientar a interpretación.	Mira sempre ao director, pero non modifica a súa interpretación en consonancia coas súas instrucións.
Postura corporal	Móstrase ergueito, mirando á fronte e cunha posición de mans relaxada e sen apertar.	Móstrase ergueito, mirando á fronte, pero está tenso na posición das mans.	Está curvado mirando cara a abaixo e coas mans tensas.	Móstrase ergueito, mirando á fronte pero está tenso na posición das mans.
Respecta os silencios e tempos de espera na interpretación	Respecta o silencio nos ensaios e actuación, sen distorsionar os momentos de espera entre as interpretacións.	Respecta o silencio nos ensaios e actuación, pero toca a fruta nalgunhas ocasións a destempo.	Toca a fruta cando lle apetece e non respecta os tempos de espera na interpretación.	Respecta o silencio nos ensaios e actuación pero toca a fruta nalgunhas ocasións a destempo.

METODOLOXÍA - ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS

A pedagogía musical

Ao longo do século XX desenvólvense distintas metodoloxías para a ensinanza da Educación Musical, entendendo tal educación como un procedemento activo de desenvolvemento das capacidades musicais, e diferenciado da ensinanza tradicional de música consistente en coñecemento teórico da linguaxe musical e interpretación técnica dun instrumento. Estas pedagogías manteñen os mesmos principios e fins: conceden grande importancia á formación rítmica e melódica, así como ao aspecto creativo e práctico da música. As diferencias entre unhas e outras correntes pedagóxicas, está nos procedementos e a metodoloxía empregada. Citaranse, brevemente, algunhas das características máis salientables das distintas pedagogías.

O suízo Jacques **Dalcroze** (1860-1950) elaborou un método baseado no solfexo a nivel melódico, a rítmica e a improvisación. É o creador da chamada “eurritmia” ou “rítmica Dalcroze”, que propón o corpo como medio de investigación e experimentación. Zoltan **Kodaly** (1882-1967) elabora un método baseado no folclore húngaro, empregando un sistema de transposición (o “do móbil”); a fononimia, relacionando xestos manuais coas distintas notas musicais, o solfexo silábico e as sílabas rítmicas. Edgar **Willems** (1890-1978) centra a aprendizaxe nos elementos fundamentais da música (ritmo, melodía e harmonía), relacionándoos coa natureza do ser humano (aspecto fisiolóxico, afectivo e mental, respectivamente). O alemán Carl **Orff** (1895-1982) ten un método fundamentado na prosodia rítmica, a formación instrumental (a “orquestra Orff”), o movemento e a improvisación. Maurice **Martenot** (1898-1980), considera fundamental a exposición do xogo nas diferentes actividades resaltando ademais a importancia da audición. Tamén destacan na pedagogía actual, Jos **Wuytack** (Bélxica 1935), deseñou o musicograma, como elemento integrador das artes visuais e a música, facilitando a comprensión das formas musicais. **Polo Vallejo**, compositor e etnomusicólogo, propón unha aproximación á cultura africana (Tanzania...), a través da música. **Fernando Palacios**, acerca a música aos nenos a través de concertos didácticos con relatos musicados (*Peer Gynt, La mota de polvo...*). **Verena Maschat** fai a súa achega á educación musical a partir da danza (tradicional ou coreografías creadas). **Keith Terry** emprega o corpo como instrumento e fomenta a comunicación intercultural a través da música e o movemento. Aínda que fai achegas a diversos aspectos da educación musical, quizais o máis salientable é a que fixo no campo de construción de instrumentos (*Artilugios e instrumentos*, xunto con Fernando Palacios e Laura Terré).

Estas metodoloxías serán empregadas no desenvolvemento desta programación.

A Canción

A aprendizaxe das cancións realizarase por imitación. Non se manterá unha metodoloxía inamobile. Adaptarase á canción e á actitude que os nenos presenten fronte os diferentes xeitos de aprendizaxe (se manteñen a atención, se lles resulta divertido, se se cansan...). Habitualmente, memorizarase a melodía de xeito inconsciente, traballando previamente o pulso, acento, compás ou elementos rítmicos mediante o movemento corporal mentres escoitan repetidamente a melodía.

Para as cancións de xestos, aprenderase, en primeiro lugar, a relacionar a palabra co xesto correspondente, sen entoación. Unha vez que todos os xestos estean relacionados, aprenderase a letra da canción xunto coa melodía. Prestarase especial atención ao aspecto da dramatización.

No caso de que a canción así o requira, aprenderase primeiro a letra, podendo aplicar diferentes exercicios relacionados coa expresión verbal, e que axuden aos nenos a enriquecer a súa entoación ao falar (pronunciar o mesmo texto con diferentes connotacións –alegría

ou tristeza-, imitando voces, con acentos, distintos idiomas...). Unha vez aprendida a letra, coñecerán, por imitación, a melodía. De novo poden empregarse diferentes exercicios (entoación relacionada con diferentes sentimentos, con sílabas inventadas, con sílabas rítmicas, tarareando...).

Tamén pode ocorrer que a canción presente algún motivo rítmico novo, que poida dificultar a aprendizaxe fluída da canción. Se isto sucede, é adecuado traballar previamente tal motivo rítmico (con movemento, percusión corporal, expresión verbal...).

Procurarase introducir música do noso repertorio popular.

Os nenos vense influídos polos medios de comunicación e as cancións actuais de consumo. Se propoñen traballar unha canción deste repertorio e se considera adecuada (tema, contidos musicais, relación texto-música...) o mestre considerará a posibilidade de empregala na aula (estreitase a relación entre a educación escolar e a sociedade actual).

A canción pode ser un vehículo acertado e axeitado para o achegamento de culturas. Consideraranse as achegas de alumnos de outras culturas, en forma de danzas, cancións ou xogos musicais. Isto favorecerá a súa integración. O coñecemento de outras culturas é unha das claves para a convivencia.

Técnica vocal. Este traballo basearase, por unha banda, en aportar un modelo o máis perfecto posible en canto a afinación, respiración, impostación e fraseo, e, pola outra, na observación atenta do alumnado, para corrixir aqueles posibles erros.

No referente ao autocontrol, é imprescindible que cada alumno aprenda a escoitarse, para poder chegar a ter conciencia tanto dos seus erros como dos acertos. Ante calquera dúbida, deberemos dar tempo suficiente para que o propio alumno recapacite, comprenda e atope a solución.

Coidarase tamén a colocación dos nenos, situando a aqueles que teñen maior dificultade, xunto aos que teñen máis facilidade.

O movemento

As actividades básicas de movemento son:

- camiñar seguindo o ritmo da música, marcando o pulso
- marcaxe do acento de compás
- marcaxe de elementos rítmicos destacados na melodía

Este tipo de actividades desenvolveranse a través do movemento con música gravada, ou, nalgúns casos e, para facilitar a consecución do obxectivo, con música interpretada e mesmo improvisada polo profesor.

Procurarase traballar diversas formacións no espazo, para favorecer a estruturación espacial dos nenos. Empregarase tanto o movemento libre como a formación de figuras xeométricas: en cadrado, en círculo, en liñas...

Como se indicará no punto seguinte, as improvisacións tamén serán traballadas dende o movemento. Empregaranse danzas e coreografías, que son de grande axuda para o desenvolvemento do movemento musical e a expresión corporal, así como para facilitar a comprensión da forma.

Para a aprendizaxe das coreografías empregaranse simetrías (en espello ou en paralelo, segundo se considere oportuno) ou a imitación en sombra.

A improvisación

Para a improvisación rítmica empregárase percusión corporal e expresión verbal, instrumentos de pequena percusión e láminas en pentafonía. Este último recurso é máis útil porque permite aos nenos explorar a improvisación melódica, evitando problemas coas disonancias, polo tipo de escala empregada, sen o IV e o VII grao da escala. Neste curso iniciárase tamén o traballo de improvisación na escala de Do.

As creacións poden servir como acompañamento dalgunha canción, ou introducirse como estrofas nalgunha cantiga axeitada para este fin.

Formación instrumental

Para tocar calquera instrumento. é importante procurar sempre unha correcta postura corporal, evitando tensións e a creación de malos hábitos.

Poderán traballar por imitación ou empregando a lectura convencional ou non convencional.

Se se considera oportuno, poderanse elaborar grupos de traballo nos que os máis avanzados axuden aos que presentan maiores dificultades.

Lectoescritura

Traballárase en todas as sesións, de forma conxunta ou individual, na libreta ou no encerado dixital, sempre durante un curto período de tempo para evitar o cansazo que esta actividade provoca.

Desenvolvemento da percepción.

Partindo do adquirido nos anteriores cursos, avanzaírase para lograr a diferenciación de timbres instrumentais, estilos de música e formas musicais. Empregaranse audicións, musicogramas e láminas con imaxes para facilitar esta aprendizaxe.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Coa finalidade de facilitar unha resposta adaptada ás necesidades educativas específicas que presenten os nenos deste curso, planifícaranse medidas educativas con atención á diversidade.

A atención centrárase en necesidades educativas permanentes e nas transitorias.

As necesidades máis frecuentes están relacionadas con:

- condicións persoais de discapacidade psíquica e/ou sensorial
- ritmos lentos e dificultades de aprendizaxe
- condicións persoais, sociais ou culturais desfavorecidas, ou de descoñecemento da lingua
- alteracións no equilibrio emocional e/ou conductual que interfíren na adquisición das aprendizaxes

Como ferramentas para organizar a atención á diversidade poderían empregarse:

1. Organización do espazo da clase, e agrupamentos dos alumnos e alumnas segundo actividades, intereses e motivacións.
2. Utilización de pluralidade de técnicas segundo estilos de aprendizaxe dos alumnos e alumnas.
3. Aplicación de diversas modalidades de traballo (en grupos pequenos, en gran grupo, por parellas, individual).
4. Utilización de diversos materiais e soportes (auditivos, escritos, visuais).
5. Diversificación de actividades de aprendizaxe para un mesmo contido.

EDUCACIÓN EN VALORES

A adecuación en valores impregna a práctica educativa diaria e ten como finalidade a formación integral dos nosos alumn@s.

O seu tratamento abórdase dende dúas vertentes:

- **A nivel de centro:** levaranse a cabo as propostas incluídas na PXA sobre Educación para a Saúde, Educación Vial e Educación Medioambiental. Así mesmo, levaranse a cabo actividades colectivas, a nivel de centro, que favorezan a cooperación e o traballo en equipo (Día da Paz, Agosto, Entroido...)
- **A nivel de aula:** traballaranse transversalmente aspectos coma a autoestima, a tolerancia, a responsabilidade, a solidariedade, a colaboración entre iguais, o respecto á diferenza, etc.

MODIFICACIÓNS Á PROGRAMACIÓN COMO CONSECUENCIA DO COVID NUN ESCENARIO DE DOCENCIA NON PRESENCIAL

Avaliación e cualificación	
Avaliación	Procedementos: <ul style="list-style-type: none"> • observación directa e sistemática • análise dos traballos realizados • anotacións no diario do profesor/a e o anecdotario
	Instrumentos: <ul style="list-style-type: none"> • Caderno, traballos en google docs, imaxes de cadernos... • Ferramentas informáticas: Cisco Webex, Aula Virtual, blog do centro • Vídeos e audios • Ficheiro • Mapas conceptuais

	<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro anecdotario e diario do profesor
Cualificación final	Probas e traballos (50%) Actitude e interese (10%) Traballo diario (40%)

Metodoloxía e actividades (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	Subida ao blog no apartado de música de tarefas e propostas educativas. Subida á Aula Virtual de tarefas e propostas educativas. Lectura de documentos Fichas de reforzo e ampliación Actividades de verdadeiro e falso, de escoller a resposta entre varias opcións, similitude ou diferenza, de emparellar... Resolución de preguntas Audicións Danzas
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<u>Alumnado con conectividade:</u> Subida ao blog e aula virtual do centro de actividades. Corrección das mesmas a través do correo electrónico. Participación en videoconferencias Contacto coa mestra titora para que recorde aos alumnos acceder ao apartado de música. Uso de Abalar móbil No blog/ aula virtual as actividades serán combinacións entre: <ul style="list-style-type: none"> • Fichas • Enlaces a páxinas web • Documentos e actividades presentados pola profesora • Vídeos explicativos do Youtube

	<ul style="list-style-type: none"> • Outras actividades <p><u>Alumnado sen conectividade.</u> Contacto coa familia por Abalar móbil ou teléfono Contacto a través de enderezo electrónico Ficheiro</p>
Materiais e recursos	<p>Blog: https://musicaareigosa.blogspot.com/ Cisco Webex Aula Virtual Abalar Enderezos web Enderezo electrónico Outros: Youtube</p>

Información e publicidade	
Información ao alumnado, ás familias e publicidade	<p>As familias serán informadas da modificación das programacións a través de Abalar, blog, páxina web e aula virtual do centro. As programacións estarán a disposición das familias no centro educativo para a súa consulta no horario establecido e con cita previa.</p>

3. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación será continua, global, formativa e integradora en todas as áreas. Os criterios de avaliación xunto cos estándares de avaliación e as rúbricas serán referentes fundamentais para valorar o grao de adquisición das competencias básicas. Ademais terase en conta a actitude do alumno/a e o interese que mostre pola área.

Os procedementos serán:

Revisión e control do traballo diario nos cadernos e nas fichas.

Probas orais correspondentes ao traballo diario

Probas escritas correspondentes a cada unidade.

Seguimento e rexistro da avaliación continua.

Traballo dixital na plataforma Edixgal.

4. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INICIAL

Como indica a Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación na educación primaria en Galicia, realizarase ao inicio do curso unha avaliación inicial co alumnado, que pretende facilitar a evolución positiva do seu proceso de aprendizaxe incidindo na adquisición das competencias básicas.

Valoraranse datos relativos aos cursos anteriores, informes médicos que revistan interese para a vida escolar, así como datos que aporten os familiares. Esta información cobra especial importancia nestes momentos ao incorporar aspectos relativos á situación persoal, xa que será o punto de referencia do traballo posterior.

Para realizala empregaremos, fundamentalmente, probas escritas e orais iniciais con diferentes exercicios e actividades simples que conteñan contidos propios do curso anterior.

Despois desta avaliación, farase unha valoración conxunta do equipo docente e o departamento de orientación, para adoptar medidas de reforzo, apoio e recuperación, coa posterior información ás familias.

5. REFORZO TRAS A AVALIACIÓN INICIAL.

Tras a realización da avaliación inicial sacamos varias conclusións:

- CMCBCT: No relativo á competencia matemática, atopamos lagoas importantes na realización das operacións aritméticas superiores (sobre todo na división). Tamén na resolución de problemas con operacións combinadas que impliquen as operacións citadas.
- CCL: En canto á competencia en comunicación lingüística podemos ver bo nivel na comprensión e expresión escrita en lingua castelá, agás contadas excepcións. No relativo á lingua galega non podemos dicir o mesmo. O alumnado de ambos grupos amosa falta de vocabulario e bastante descoñecemento da lingua, o que lles dificulta a comprensión de textos.

Tras a avaliación inicial ambos titores deseñamos un plan de reforzo para recuperar estas aprendizaxes que se estendeu ata comezos de outubro, axudados polo Dpto. de Orientación do centro.

6. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZOS PARA LOGRAR A RECUPERACIÓN.

As actividades de recuperación e reforzo planificadas para o este curso fan referencia a todas as áreas de aprendizaxe.

Darase un tratamento individualizado a cada un dos alumnos e alumnas que precisen o reforzo.

Se no proceso de avaliación continua se advertise que un alumno ou unha alumna tivese dificultades para seguir o proceso de aprendizaxe, adoptaremos medidas de reforzo coa finalidade de que adquira os coñecementos e o desenvolvemento necesarios para continuar o proceso educativo. Para facilitarlle ao alumnado a superación propoñerémoslle actividades axeitadas tendo en conta as dificultades ou as deficiencias que presenta.

7. METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE COMO ELEMENTO ORGANIZADOR

Entendemos por metodoloxía didáctica o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados.

Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se regula o currículo de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, o Real Decreto 126/2014 do 28 de febreiro polo que se establece o currículo básico de educación primaria e a Ley Orgánica 2/2006 do 3 de maio de educación e a súa ampliación na Ley Orgánica 8/2013 do 9 de decembro para a mellora da calidade educativa, a metodoloxía didáctica é un elemento non prescriptivo do currículo, isto quere dicir que podemos modificalo sen limitacións para axustala ás necesidades educativas de cada grupo. No noso caso buscamos unha metodoloxía aberta e manipulativa, no que o alumnado sexa o protagonista da actividade, tendo que poñer en práctica os seus coñecementos para dar solución ás distintas situacións que se lle presenten. Isto, noutras palabras, ben a ser a propia definición doutro dos elementos do currículo: as competencias clave.

Para os efectos de dita orde, as competencias clave do currículo serán as seguintes.

Comunicación lingüística (CCL).

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).

Competencia dixital (CD).

Aprender a aprender (CAA).

Competencias sociais e cívicas (CSC).

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).

Conciencia e expresión culturais (CCEC).

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Atendendo ao Decreto 229/2011 do 7 de decembro polo que se regula a Atención á Diversidade do alumnado nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, no seu artigo 8 atopamos as medidas ordinarias que empregaremos para atender ás necesidades educativas do noso grupo-clase.

No caso de que estas resultasen insuficientes, acudiríamos ao artigo 9, medidas extraordinarias, que, tras realizar os procedementos oportunos, poderán servirnos tamén para dar resposta ás necesidades do alumnado.

Nun primeiro momento optamos por adaptar á metodoloxía ao ritmo e estilo de traballo de cada grupo, empregaremos o reforzo positivo, así como o uso de actividades de reforzo e ampliación para aqueles discentes que o precisen.

8. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Para avaliar o proceso de aprendizaxe e o traballo do alumnado de ambos grupos, empregaremos:

Área de matemáticas		
Participación	Probas escritas	Traballo diario
10%	50%	40%

Áreas de Lingua Galega e Literatura e de Lingua Castelá e Literatura		
Participación	Probas escritas	Traballo diario
10%	60%	30%

Área de Ciencias da Natureza		
Participación	Probas escritas	Traballo diario
10%	60%	30%

Área de Ciencias Sociais		
Participación	Probas escritas	Traballo diario
10%	60%	30%

10. DOCENCIA NOS TRES ESCENARIOS POSIBLES.

Ante o incerto curso ao que nos imos enfrontar neste 2020/2021, é a nosa responsabilidade como mestres ter preparada unha resposta educativa axeitada ás necesidades do noso alumnado sen importar o escenario que se nos presente. Existen tres posibilidades evidentes: que o curso continúe e se desenvolva con normalidade e de forma presencial, que teñamos que desenvolverlo dun xeito semipresencial ou que teñamos que traballar parte do curso de xeito non presencial.

Para calquera dos tres escenarios ímonos apoiar na plataforma EDIXGAL, que conta cos libros en formato dixital, así como actividades, tarefas e material de apoio e de reforzo ao que o alumnado pode acceder grazas aos ordenadores ultraportátiles que a Consellería de Educación pon á súa disposición. Isto facilítanos en gran medida o traballo, posto que nos permite traballar na distancia ofrecéndolle ao grupo formación constante.

Ademais, no caso de nos ver obrigados a traballar de xeito non presencial contamos coa aplicación Falemos, facilitada pola Consellería, para poder realizar videoconferencias.

MODALIDADE	RECURSOS
PRESENCIAL	Plataforma Edixgal, correo electrónico, abalar móbil.
SEMIPRESENCIAL	Plataforma Edixgal, correo electrónico,

	abalar móbil, Falemos.
NON PRESENCIAL	Plataforma Edixgal, correo electrónico, abalar móbil, Falemos.

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR

Tendo en conta os obxectivos do proxecto lector e o proxecto de biblioteca e os xerais do centro para este curso as actividades que desenvolveremos son as seguintes:

- Biblioteca de aula. A biblioteca contará cun número suficiente de contos, en galego e castelán, apropiados para o alumnado e convenientemente seleccionados, atendendo ao texto e ás ilustracións. Ademais haberá textos divulgativos que serán renovados en función dos proxectos que se estean a facer, revistas, folletos, etc.

Biblioteca do centro. Usarase para apoio a proxectos, especialmente documentais. (Debido as obras que se realizarán no centro o uso da biblioteca estará limitado).

Lectura diaria. Establécese un tempo para o fomento da lectura (individual, en grupo, coa colaboración de nais e pais...) de periodicidade diaria, das 12.10 ás 12.35 horas.

Expresión escrita: . Colaboración nas publicacións e actividades do centro (Contos de outono, xornal Froebel, Semana da prensa, Día do libro, Letras Galegas...).

OUTRAS ACTIVIDADES visita á biblioteca pública, asistencia a sesións de contacontos, etc.

O uso da biblioteca de aula verase moi limitado debido á situación actual, non poderían compartir libros. Os libros usados non poderían pasar a outro compañeiro/a ata pasados uns días.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Na aula de quinto curso desenvólvese o proxecto Abalar. Cada alumno e alumna ten o seu propio portátil que se lle entrega ao inicio de curso e do que se responsabiliza, e cada aula conta cun encerado dixital.

Partindo do nivel do noso alumnado usaremos as TIC seguindo os obxectivos do plan TIC do centro.

As accións a desenvolver son:

- Procuras de información usando internet para os diferentes proxectos que facemos no ciclo.
- Uso de ferramentas dixitais para as diferentes áreas: dicionario de galego, enciclopedia Encarta, dicionario Dixital...
- Comunicación entre o alumnado a través do correo electrónico, creación dun blog...
- Manexo de Word para tratamento de textos.
- Presentación de temas utilizando PowerPoint.
- Consultas e traballos con diferentes páxinas web, tanto aquelas máis xenéricas como web puntuais para unha aprendizaxe concreta.
- Utilización de programas que faciliten a aprendizaxe.
- Deseño de actividades variadas que impliquen as TIC e favorezan a aprendizaxe construtiva.
- Carpeta de lecturas dixitais.
- Uso de periféricos do ordenador: rato, micrófono, teclado, impresora, cámara web...
- Uso de bitácoras, webquest e links.
- Lectura dixital de diferentes textos.
- Utilización de Xade para cuestións de titoría.
- Uso do programa Meiga para a biblioteca.
- Uso da pantalla dixital e canón.

13. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Para conseguir unha óptima convivencia no centro, nun clima de diálogo e boas relacións entre todos, programaremos as seguintes accións:

- 1 Informar ao comezo do curso sobre a vida no centro: normas de funcionamento, calendario, horarios, entradas e saídas, coidado das instalacións e dos recursos, xustificación de faltas, normas de convivencia, horario de tutoría,...
- 2 Establecer de maneira conxunta unhas normas básicas de aula e a forma para asegurar o seu cumprimento.
- 3 Utilizar as canles das que dispón o centro para a difusión e aclaracións das citadas normas a todos e todas.
- 4 Impulsar a participación activa de todos e todas.
- 5 Facilitar o tratamento dos conflitos a través das asembleas de aula.
- 6 Entrenar en habilidades sociais, para fomentar a convivencia, a integración e a participación dos alumnos na vida do centro.

Debido á situación actual, a aula debería ser ventilada e desinfectada con moita frecuencia. Ademais, o profesor titor sería que manexe útiles coma os rotuladores de pizarra, abrir e pechar ventás, tocar os pomos das portas, etc.

14. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

A mellora da competencia lingüística é un dos obxectivos marcados polo centro para o presente curso e trataremos de que o alumnado o consiga traballando a fondo nas tres linguas e tendo como referencia o Proxecto Lingüístico do centro.

Debemos ter presente que na nosa comunidade coexisten dúas linguas en contacto estreito e cotián. Cómpre, pois, atopar fórmulas apropiadas para reflexionar sobre as estruturas comúns de ambas (galega e castelá) e recoller o tratamento das interferencias idiomáticas, coa finalidade de mellorar a expresión en cada unha delas partindo sempre da predominante no contorno inmediato.

Respecto á lingua inglesa e para acadar unha maior competencia oral da mesma, os alumnos e alumnas do terceiro ciclo reciben a materia de Plástica en inglés.

Tendo en conta o anterior desenvolveremos as seguintes accións:

- 1 Ofrecer tarefas que faciliten aprendizaxes significativos con textos axeitados ás experiencias e intereses do alumnado.
- 2 Realizar diferentes actividades e en distintos soportes que integren contidos e linguas, facilitado polo material Abalar.
- 3 Producir e utilizar a cotío textos escritos e orais nas diferentes áreas.
- 4 Realizar traballos de investigación con busca de información que se precise na biblioteca de centro.
- 5 Traballar textos literarios relacionados coas unidades.
- 6 Crear textos orais e escritos (relatos, poemas, entrevistas, lendas, anuncios publicitarios, textos expositivos etc.)

15. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO

Os materias e recursos didácticos utilizados serán, entre outros, os seguintes:

Caderno do alumno.

Fichas de reforzo e ampliación.

Materiais manipulables (cartolinas, papel cuadriculado...).

Equipamento específico de educación física e de música.

Xornais, revistas...

Libros de lectura.

Ordenadores con acceso a Internet.

Dicionarios.

Materiais de refugallo

Encerado dixital interactivo.

Blog de recursos educativos.

16. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Durante presente curso, e debido á situación de emerxencia sanitaria na que nos atopamos, as actividades complementarias que realicemos serán aquelas que podan ter lugar en espazos abertos ou pechados pero con grande amplitude e ventilación.

As actividades complementarias que realicemos serán por grupos individuais, e dicir, todas serán limitadas por grupo. O grupo A realizara as mesmas actividades que o grupo B pero en diferentes horarios para no coincidir. Evidentemente, tampouco coincidirá con outros grupos no centro nin de fóra do centro.

17. PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Tendo como referencia legislativa a Orde do 9 de xuño do 2016 pola que se regula a avaliación na Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, na que se inclúe a avaliación da práctica e o proceso de aprendizaxe avaliaremos todos os aspectos incluídos na programación:

1. Comprobar que os obxectivos, contidos, estándares de aprendizaxe e criterios de avaliación se adecúan ao previsto e as características do noso alumnado.
2. Se os procedementos, instrumentos de avaliación, os criterios de cualificación e as medidas de atención á diversidade foron os axeitados.
3. Se a organización da aula prevista e o desenvolvemento da programación foron adecuadas.
4. Se contribuímos ao logro dos diferentes plans, aproveitamento dos recursos do centro, etc.

Utilizaremos reunións , sesións de avaliación, comisión de coordinación pedagóxica e claustros para avaliar a propia programación.

O modelo a empregar é o que vén de seguido:

	AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DE 5º	1	2	3	4	Propostas de mellora
1.	Coherencia na relación entre tódolos elementos da programación					
2	Contribución dos contidos ao desenvolvemento dos obxectivos xerais					
3	Coherencia entre a programación de ciclo e a programación de aula					
4	Contribución da metodoloxía aplicada á adquisición das aprendizaxes previstas					
5.	Correspondencia entre os obxectivos fixados e os conseguidos.					
6.	Coherencia entre os criterios de avaliación e os obxectivos e contidos da programación					
7.	Valoración dos recursos en relación ás necesidades da programación					
8.	Adecuación das medidas de atención á					

	diversidade					
9.	Correspondencia entre a planificación de plans e proxectos e as actividades realizadas <ul style="list-style-type: none"> • Plan Lector Plan Lingüístico Plan Tic Plan Consumo					
10	Coordinación entre os profesores e profesoras do ciclo					

1. nada 2. pouco 3. bastante 4. moito